

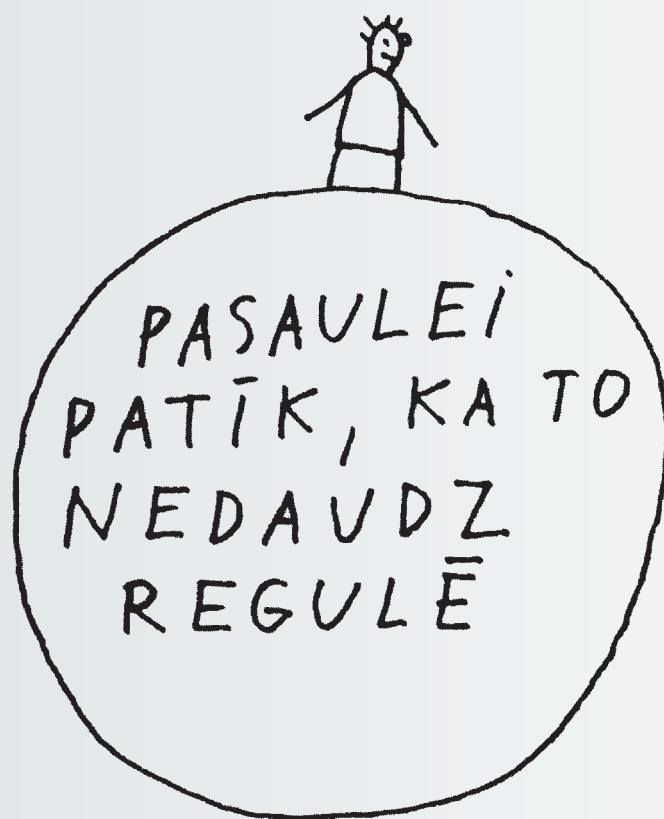
SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

PUBLIC UTILITIES COMMISSION

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

ANNUAL REPORT

2004

MĀRIS

The world likes being
slightly regulated

SATURS

CONTENTS

PADOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJAS	5	FOREWORD BY CHAIR
INNAS ŠTEINBUKAS ZIŅOJUMS		INNA STEINBUKA
DARBĪBAS PAMATPRINCIPI	8	BASIC PRINCIPLES OF OPERATION
Regulēšanas nepieciešamība	8	Necessity for regulation
Regulēšanas sistēma Latvijā	9	Regulatory system in Latvia
Vienotas regulēšanas priekšrocības	10	Advantages of unified regulation
Iespējas pilnveidot vienotas regulēšanas sistēmu	12	Opportunities to improve the unified regulatory system
Komisijas mērķi un funkcijas	13	Goals and functions of the Commission
Komisijas darbības pamatdokumenti	13	Basic documents of operation of the Commission
REGULĒJAMĀS NOZARES UN LIELĀKIE	16	REGULATED SECTORS AND LARGEST SERVICE
PAKALPOJUMU SNIEDZĒJI		PROVIDERS
Vispārīgs regulējamo nozaru raksturojums	16	General description of regulated sectors
Regulētās nozares tautsaimniecības kontekstā	16	Regulated sectors in the context of the national economy
Regulēto cenu iespaidi uz inflāciju	17	Impact of regulated prices on inflation
Mājsaimniecību izdevumi par regulētajiem pakalpojumiem	19	Household expenditures on regulated services
ENERĢĒTIKA	23	ENERGY
Vispārīgs nozares raksturojums	23	General overview
Licencēšana un licenču uzraudzība	26	Licensing and license supervision
Tarifu aprēķināšanas metodiku izstrāde un	27	Elaboration of tariff calculation methodologies
tarifu noteikšana		and tariff setting
Konkurences sekmēšana un pakalpojumu sniedzēju	30	Promotion of competition and service
attīstības veicināšana		provider development
Lietotāju interešu aizsardzība	33	Protection of consumer interests
ELEKTRONISKIE SAKARI	34	ELECTRONIC COMMUNICATIONS AND POSTAL
UN PASTS		SERVICES
Vispārīgs nozares raksturojums	34	General overview
Konkurences sekmēšana	37	Promotion of competition
Licencēšana, reģistrēšana un resursu piešķiršana	39	Licensing, registration and resource allocation
Tirgu analīze un būtiskas ietekmes noteikšana	42	Market analysis and determining significant market power
Izmaksu un tarifu aprēķināšanas metodiku izstrāde un	43	Cost and tariff calculation methodology development
piemērošana		and application
Starpsavienojumu un piekļuves regulēšana	44	Regulation of interconnections and access
Universālā pakalpojuma saistību noteikšana	45	Setting universal service obligations
Pakalpojumu kvalitātes kontrole un lietotāju interešu	48	Service quality control and protection of consumer
aizsardzība		interests
Pasts	50	Postal services
DZELZCEĻŠ	53	RAILWAY
Vispārīgs nozares raksturojums	53	General overview
Licencēšana un licenču uzraudzība	56	Licensing and license supervision
Tarifu aprēķināšanas metodiku izstrāde un tarifu	56	Elaboration of tariff calculation methodologies
noteikšana		and tariff setting
Konkurences sekmēšana un pakalpojumu sniedzēju	57	Promotion of competition and service
attīstības veicināšana		provider development
Lietotāju interešu aizsardzība	58	Protection of consumer interests
INFORMĀCIJA PAR KOMISIJAS	58	INFORMATION ON THE OPERATION OF THE
DARBĪBU 2004. GADĀ		COMMISSION IN 2004
Komisijas struktūra un personāls	58	Commission's structure and personnel
Starptautiskā sadarbība	61	International cooperation
2004. gadā pieņemtie lēmumi un izstrādātie dokumenti	66	Adopted decisions and elaborated documents in 2004
Strīdu ārpusstiesas izskatīšana	72	Extra-judicial dispute settlement
Tiesvedība	73	Litigation
Sabiedrības informēšana	74	Informing the public
Finansējums un tā izlietojums	76	Financing and its use
Pielikumi: Informācija par valsts	78	Appendices: Information on
budžeta līdzekļu izlietojumu		the use of state budget funds

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJAS PADOME
PUBLIC UTILITIES COMMISSION'S BOARD

Edvīns Karnītis

Ivars Zariņš

Priekšsēdētāja Inna Šteinbuka

Aigars Jirgens

Raimonds Jonītis

PADOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJAS INNAS ŠTEINBUKAS ZIŅOJUMS

Ir aizritējis trešais Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas darba gads. Prieks, ka šajā laikā esam ieguvuši manāmu regulējamo uzņēmumu respektu un starptautisku mūsu kā daudznozaru regulatora darba novērtējumu. Kā pilntiesīgs dalībnieks esam iekļāvušies visās Eiropas regulatoru apvienībās, un mūsu ekspertu profesionālisms tiek augstu vērtēts.

2003.gada noslēguma preses konferencē nu jau aizvadīto 2004.gadu komisijā pasludinājām par telekomunikāciju gadu. Tāds tas arī izvērtās. Neraugoties uz neērtībām, kādas nozarei rodas, ja normatīvā vide ir nemitīgās pārmaiņās, notikumu bija daudz un arī „sausais atlikums” nenoliedzami daudzsološs.

Līdzās būtiskiem notikumiem nozarē kopumā – valdībā apstiprinātas Latvijas Republikas elektronisko sakaru nozares politikas pamatnostādnes 2004.-2008. gadam, Saeimā pieņemts Elektronisko sakaru likums, starp daudzajiem komisijas lēmumiem gribu izcelt trīs, mūsaprāt, nozīmīgākos. Pirmkārt, tika noteikti „Lattelekom SIA” regulēšanas parametri, kas ievērojami veicinās vidējā rēķina sarukšanu visiem lietotājiem, abonentmaksai nepieaugot. Otrkārt, paātrināta operatora izvēles ieviešana. Treškārt, noteikta „Lattelekom SIA” starpsavienojumu tarifu augšējā robeža. Abu pēdējo lēmumu kombinācija paver iespēju citiem operatoriem piedāvāt konkurētspējīgus tarifus iekšzemes tālsarunām un zvaniem uz mobilo tīklu, tas, savukārt, novedīs pie „Lattelekom SIA” iekšzemes tālsarunu tarifa ievērojama krituma. Tiesa, „Lattelekom SIA” komisijas lēmumu ir pārsūdzējis tiesā un tiesa to uz laiku apturējusi, bet mēs ceram, ka problēma iespējami drīz atrisināsies par labu elektronisko sakaru lietotājiem.

Mūsu darbinieki aizvadītajā gadā ir paveikuši milzīgu darba apjomu. Īsā laikā elektronisko sakaru nozarē ir izstrādāti vairāk nekā 20 normatīvie dokumenti. Nozares pamatnostādņu un likuma izstrādes gaitā sniegti mūsu labojumi,

FOREWORD BY CHAIR INNA STEINBUKA

The third year of the operation of the Public Utilities Commission has passed. I am glad that we have gained noticeable respect from regulated companies and international recognition of our work as a multi-sector regulator. We have joined all European regulatory associations as a full-fledged member and the professionalism of our experts has been highly appreciated.

We declared year 2004 as the year of telecommunications in the final press conference of 2003. It turned out as predicted. Despite inconveniences for the sector when the legal environment continuously changes, many activities took place and the outcome is certainly promising.

Besides the significant events in the sector as a whole – the government approved the guidelines of electronic communications sector policy for years 2004-2008, Saeima adopted Electronic Communications Law, I would like to outline three most significant Commission's decisions. First of all, LLC “Lattelekom” regulation parameters were set which will greatly contribute to the reduction of the average bill for all users, while the subscription fee will not increase. Secondly, the introduction of carrier selection was accelerated. Thirdly, the upper limit for LLC “Lattelekom” interconnection tariffs was set. The combination of the latter two decisions provides an opportunity for other operators to offer competitive tariffs for domestic long-distance calls and calls to the mobile phone network which will lead to a considerable decline of LLC “Lattelekom” domestic long-distance tariffs. However, LLC “Lattelekom” has appealed the Commission's decision in court and the court has stopped it for the time being, but we hope that the problem would soon be solved in favour of electronic communications users.

Our employees have accomplished a huge amount of work in the previous year. More than 20 legal documents were elaborated in the electronic communications sector under pressing deadlines. During the process of elaboration of sector guidelines and the new law, we submitted

ierosinājumi, atzinumi simtiem lappušu apjomā.

Vēl aizvadītais gads ir pagājis diezgan lielā „gāzes draudu” ēnā. Naftas cenas pasaules tirgū sasniedza negaidīti augstu līmeni. Notika sarunas un tika pārslēgti gāzes piegādes līgumi starp AS „Latvijas Gāze” un „Gazprom”, tomēr jauni tarifu projekti 2004. gadā netika saņemti. Toties 2004.gada „draudi” vēršas par realitāti šogad, un izskatās, ka 2005.gads komisijā būs saucams par gāzes gadu.

Svarīga komisijas funkcija ir konkurences veicināšana. Lai aktivizētu konkurenci un sekmētu alternatīvu piegādātāju ienākšanu elektroenerģijasapgādes tirgū, nepieciešams nodalīt elektroenerģijas pārvades tīklus un izveidot neatkarīgu pārvades operatoru. Pārņemot Eiropas Savienības direktīvās noteiktās prasības, tiek pārskatīti Latvijā izdotie normatīvie akti. Aizvadītajā gadā komisijas speciālisti bija iesaistīti Energētikas likuma grozījumu sagatavošanā un Elektribas tirgus likuma izstrādē. Šajā procesā svarīgi ir izvērtēt ieviešamo normu būtību, lai veiktās darbības atbilstu Latvijas situācijai un kalpotu visas sabiedrības interesēm.

Neskatoties uz to, ka ar 2004.gada 1.janvāri paaugstinājās elektroenerģijas cenas, saskaņā ar Eurostat datiem, 2004.gadā Latvijā gan mājsaimniecībām, gan komerclocekļiem bija zemākie elektroenerģijas tarifi Eiropas Savienības valstīs. To noteica gan patērētāju salīdzinoši zemā pirktspēja, gan nozīmīgais lielo hidroelektrostaciju īpatsvars enerģijas ražošanā.

Saistībā ar 2004. gadā veiktajām izmaiņām Dzelzceļa likumā, komisijai ir jānosaka publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksa. Komisija izstrādāja un 2004.gada septembrī pieņēma metodiku infrastruktūras izmantošanas maksas noteikšanai. Šo metodiku augstu ir novērtējuši starptautiski atzīti eksperti. Bet tā kā situācija nozarē turpina attīstīties un normatīvā vide mainās tai līdzī, šobrīd atkal aktīvi tiek diskutēts par metodikas turpmāku pilnveidošanu.

Latvija 2004.gadā pārdzīvoja neierasti augstu inflāciju. Vairāki eksperti, analizējot inflācijas iemeslus, uzsvēra tikai aisberga

hundreds of pages of corrections, proposals and opinions.

The previous year passed in the light of possible “gas threat”. Oil prices in world markets reached unexpectedly high levels. Gas supply contracts between JSC “Latvijas Gaze” and “Gazprom” were renegotiated, however new tariff proposals were not received in 2004. The “threats” which emerged in 2004 are turning into reality this year and it looks like year 2005 could be called the gas year.

An important function of the Commission is promotion of competition. To activate competition and promote the entry of alternative suppliers in the electricity supply market, it is necessary to separate electricity transmission networks and establish an independent transmission operator. The requirements of European Union directives are transposed into Latvia’s legal acts. In the previous year the Commission’s experts participated in the preparation of amendments to the Energy Law and elaboration of Electricity Market Law. It is important to evaluate the essence of norms which are introduced in this process so that the actions taken would correspond to the situation in Latvia and serve the interests of the entire society.

Despite the increase of electricity prices from January 1, 2004, according to Eurostat data both households and commercial users in Latvia enjoyed the lowest electricity tariffs in the European Union in 2004. It was determined by both the comparatively low purchasing power of consumers and the significant share of large-scale hydropower plants in energy generation.

According to the amendments to the Railway Law in 2004, the Commission must now set the public railway infrastructure usage charge. The Commission developed and adopted the methodology for setting infrastructure usage charge in September 2004. This methodology was appreciated by internationally recognized experts. But as the situation in the sector continues developing and the legal environment changes with it, active discussions currently take place about further improvement of the methodology.

Latvia experienced unusually high inflation in 2004. Several experts, analyzing causes of inflation, stressed only the visible

redzamo daļu – regulētās cenas. Tomēr faktiski inflācijas iemesli ir daudz plašāki un dziļāki – tie skar visas tautsaimniecības jomas un atspoguļojas arī regulētajos pakalpojumos. No kopējās gada inflācijas, kas decembrī sasniedza 7,3%, regulējamās cenas veidoja tikai 0,87 procentpunktus. Turklāt telekomunikāciju nozarē notika neliels, tomēr reāls tarifu kritums, ar pamatotu tendenci tam turpināties arī nākotnē.

Tā kā komisijas darbība tiek finansēta no regulēto uzņēmumu maksātas nodevas, ir svarīgi nodrošināt lietderīgu šo līdzekļu izmantošanu. Lai skaidri organizētu un kontrolētu komisijas darbu, regulēšanas procesi tiek vadīti saskaņā ar kvalitātes vadības sistēmu, un 2004.gadā komisija ir saņēmusi ISO 9001:2000 sertifikātu. Gandarījumu dod arī regulēto uzņēmumu aptauja, kura parādīja, ka komisijas darbs tiek vērtēts augstāk nekā citu valsts un pašvaldības iestāžu sniegums.

Noslēgumā liels paldies visiem komisijas darbiniekiem par katra devumu mūsu kopīgi paveiktajā. Ar skumjām gribu pieminēt, ka 2004. gads bija pēdējais gads, ko mēs padomē strādājām kopā ar Aigaru Jirgenu. Tagad mums pietrūkst viņa korekto spriedumu, loģiskās argumentācijas un lielās pieredzes juridisko dokumentu labirintos.

Komisijas priekšsēdētāja
Inna Šteinbuka

tip of the iceberg – regulated prices. In fact causes of inflation are much wider and deeper – they affect all sectors of the national economy and are also reflected in regulated services. Regulated prices constituted only 0.87 percentage points of the total annual inflation which reached 7.3% in December. Moreover, a small but real tariff decrease was observed in the telecommunications sector and this trend is expected to continue in future.

Since the operation of the Commission is financed from the duty paid by regulated companies it is important to ensure rational utilisation of these resources. To clearly organize and control the work of the Commission, the regulatory processes are managed in accordance with the quality management system, and the Commission received ISO 9001:2000 certificate in 2004. The survey results of the regulated companies are also encouraging, as most companies value Commission's work higher than the performance of other state and municipal institutions.

In conclusion I would like to thank all Commission's employees for their contribution to the results of our common work. I feel grief that year 2004 was the last year when we in the board worked together with commissioner Aigars Jirgens. We now miss his proper judgments, logical argumentation and great experience in the maze of legal documents.

Commission's Chair
Inna Steinbuka

DARBĪBAS PAMATPRINCIPI

Regulēšanas nepieciešamība

Tirgus ekonomikā konkurence spiež preču ražotājus un pakalpojumu sniedzējus efektīvi izmantot resursus, aizvien uzlabot savu piedāvājumu un attīstīties. Tomēr ne visās jomās izveidojas veselīga konkurence – iespējama arī situācija, kad tehnisku vai juridisku iemeslu dēļ notiek virzība uz ekonomisko koncentrāciju. Vēl jo vairāk, ja kādam tirgus dalībniekam izdevies gūt virsroku, tas var izlietot savus resursus, lai vairotu tirgus varu. Tad tirgū sāk dominēt viens vai daži lieli dalībnieki, un pilnvērtīga konkurence nevar attīstīties.

Sabiedrisko pakalpojumu nozarēs lielo investīciju un sarežģītās infrastruktūras dēļ pakalpojumus plašam lietotāju lokam var sniegt neliels skaits tirgus dalībnieku. Lai novērstu iespēju ļaunprātīgi izmantot stāvokli tirgū, šīs nozares jāuzrauga un pakalpojumu sniedzēju darbība jāregulē.

Turklāt sabiedriskos pakalpojumus raksturo to vispārējā nozīme – droša un nepārtraukta šo pakalpojumu pieejamība ir kļuvusi vitāli svarīga iedzīvotāju dzīves līmeņa uzturēšanai un tautsaimniecības funkcionēšanai. Iespējamie traucējumi enerģētikas, sakaru un transporta sistēmās pakļauj riskam cilvēkus un radzaudējumus citās nozarēs. Savukārt pakalpojumu pieejamības reģionālie un sociālie aspekti ir cieši saistīti ar līdzsvarotu attīstību un sociālās izstumtības mazināšanu. Tirgus signāli ne vienmēr ir pietiekami, lai stimulētu ieguldījumus ilgtermiņā stabilas un pieejamas pakalpojumu sniegšanas sistēmas attīstībā. Tā vietā komerciālās intereses var fokusēties uz īstermiņa izdevīgumu un radīt sociāli nelabvēlīgu iznākumu. Tādēļ regulējošie instrumenti tiek izmantoti arī pakalpojumu pieejamības un nepārtrauktības uzlabošanai.

Kaut arī tehnoloģiju attīstība rada jaunas konkurences iespējas tradicionāli koncentrētās nozarēs, esošo tirgus dalībnieku un jaunienācēju spēku samēri nav līdzvērtīgi. Nozares regulēšana dod iespēju nodrošināt

BASIC PRINCIPLES OF OPERATION

Necessity for regulation

In the market economy the competition forces producers of goods and service providers to utilize resources effectively, constantly improve the supply and develop. However, healthy competition does not exist in all sectors – a situation is possible when due to technical or legal reasons there is a tendency towards economic concentration. Particularly if a market participant has obtained an advantage it may use its resources to multiply its market power. Then one or several big players start dominating the market and full-fledged competition cannot develop.

In public services sectors the services to general public are supplied by a small number of providers due to large investment requirements and complicated infrastructure. To preclude the possibility of abusing the market power, these sectors must be monitored and the operations of service providers must be regulated.

Moreover, public services are characterized by their general importance – safe and continuous availability of these services has become vitally important for the maintenance of the standard of living of residents and for the functioning of the economy. Possible disturbances in energy, communications and transport systems expose individuals to risks and cause losses in other sectors. Regional and social aspects of service availability are closely tied with balanced development and social inclusion. Market signals are not always sufficient to stimulate investments in the development of stable and accessible service provision system in the long run. Instead the commercial interests may focus on short-term profitability and create a socially unfavourable outcome. Therefore regulatory instruments are also utilized to improve service availability and continuity.

Although the development of technologies creates new opportunities for competition in traditionally concentrated sectors, the balance of power between existing market participants and new-

nediskriminējošus spēles noteikumus visiem dalībniekiem neatkarīgi no to apgrozījuma vai iepriekšējās darbības ilguma. Šādu noteikumu stingra ievērošana palielina ekonomisko efektivitāti, koncentrējot resursus pakalpojumu sniedzēju pamatdarbībai, nevis neproduktīvai citu dalībnieku ierobežošanai. Līdz ar konkurences attīstību mainās regulēšanas izpausmes, bet pati regulēšanas nepieciešamība saglabājas līdz pilnīgas konkurences sasniegšanai.

No institucionālā viedokļa sabiedrisko pakalpojumu regulēšanai ir arī interešu līdzsvarošanas uzdevums. Patērētāju apvienības vai nozares uzņēmumu asociācijas ne vienmēr spēs objektīvi izvērtēt situāciju, bet drīzāk centīsies vairo savu labumu uz citu pušu rēķina. Savukārt attīstīto valstu pieredze ir parādījusi, ka neatkarīgas regulējošās iestādes ir vislabāk piemērotas objektīvi pamatotai un vispusīgi izsvērtai regulēšanas funkciju veikšanai. Pēc līdzīgiem principiem noteikta pieeja sabiedrisko pakalpojumu regulēšanai arī Latvijā.

Regulēšanas sistēma Latvijā

Pieņemot likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 2000.gada 19. oktobrī, tika uzsākta divu līmeņu sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas sistēmas izveide. Pirmā līmeņa regulators – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (komisija) – regulē sabiedrisko pakalpojumu nozares valsts līmenī, savukārt otrā līmeņa regulatori – pašvaldību regulatori – regulē lokālos pakalpojumu sniedzējus attiecīgo pašvaldību teritorijās. Pirms reformas īstenošanas regulēšanas funkcijas veica dažādas institūcijas: Satiksmes ministrija, ministriju pakļautībā esošās Energoapgādes regulēšanas padome, Telekomunikāciju tarifu padome un Dzelzceļa administrācija, kā arī pašvaldības. Pārņemot minēto regulēšanas institūciju funkcijas (izņemot pašvaldību regulatoru funkcijas), 2001.gadā savu darbību uzsāka vienotais daudznozaru regulators, kas valsts mērogā regulē enerģētikas (izņemot siltumapgādi, kur ražošanas procesā netiek izstrādāta elektroenerģija), elektronisko

comers is not equal. The regulation of the sector enables the provision of undiscriminating rules for all participants regardless of their turnover or duration of previous operations. Strict observation of such rules increases economic efficiency by concentrating resources in the core activities of service providers instead of unproductive opposing of other participants. Regulation evolves together with the development of competition, but the necessity for regulation remains until perfect competition is achieved.

From the institutional point of view the regulation of public services also has the task of balancing interests. Consumer associations or sector enterprise associations will not always be able to evaluate a situation objectively, but will rather try to benefit at the expense of others. The experience of developed countries has shown that independent regulatory institutions are best suited for implementation of objectively justified and multi-dimensionally balanced regulatory functions. The approach to public service regulation in Latvia was formed according to similar principles.

Regulatory system in Latvia

After the law On Regulators of Public Services was passed on October 19, 2000, a two-tier system of public service regulation was established. The first tier regulator – the Public Utilities Commission – regulates public services on the state level, while the second tier regulators – local government regulators – regulate local service providers in the territories of the respective local governments. Before the reform regulatory functions were performed by several institutions: the Ministry of Transport, Energy Regulation Council, Telecommunication Tariff Council and Railway Administration, as well as local governments. By taking over the functions of these regulatory institutions (except the functions of local government regulators), the unified multi-sector regulator started its operations in 2001. It regulates energy (except for heat supply, if heat production is not combined with electricity production), electronic communications, post, and

sakaru, pasta un dzelzceļa transporta nozares. Savukārt pašvaldību izveidotie regulatori uzrauga sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (izņemot sadzīves atkritumu pārstrādi), ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes (izņemot koģenerāciju) nozares.

Regulēšanas sistēmas reformas galvenais iemesls bija neatkarīgu regulēšanas institūciju izveides un neatkarīga lēmumu pieņemšanas procesa nodrošināšanas nepieciešamība. Ar regulēšanu saistītie lēmumi tieši ietekmē ne tikai regulējamos komersantus, bet arī sabiedrību un ekonomikas attīstību kopumā, tāpēc pakalpojumu sniedzēju un lietotāju interešu izvērtēšana un sabalansēšana bija nododama neatkarīgu institūciju ziņā, tādējādi novēršot politisku un ekonomiski nepamatotu lēmumu pieņemšanas risku. Jaunizveidotie regulatori – komisija un pašvaldību regulatori – saskaņā ar likumu ir neatkarīgi savu lēmumu pieņemšanā un nav pakļauti valdības, pašvaldības un citu valsts institūciju lēmumiem. Regulatoru pieņemtos lēmumus par prettiesiskiem var atzīt un atcelt tikai tiesa. Jāpiebilst, ka komisija neuzrauga pašvaldību regulatorus un nav tiesīga ietekmēt to darbību.

Vienotas regulēšanas priekšrocības

Kopš komisijas darbības uzsākšanas jau aizritējuši vairāk kā trīs gadi, un šajā laikā ir skaidri iezīmējušās vienota daudzsektoru regulatora priekšrocības. Kā pirmā būtu minama vienotas pieejas izmantošana – vienota regulēšanas stratēģija, vienotas prasības informācijas iesniegšanai pakalpojumu sniedzējiem, vienota kārtība uzklauššanas sanāksmju rīkošanai un viedokļu izzināšanai, vienveidīga pieēja licenču izsniegšanai, tarifu noteikšanai un strīdu izskatīšanai. Vienotas pieejas izmantošana uzlabo regulēšanas prognozējamību, padara skaidrāku ieguldījumu vidi gan esošajiem pakalpojumu sniedzējiem, gan jaunienācējiem tirgū, kā arī dod iespēju efektīvāk izmantot regulatora līdzekļus un kompetenci. Īpaši būtiska vienotā pieēja ir komersantiem, kuri darbojas vienlaikus vairākās regulējamās nozarēs. Kā daudznozaru regulēšanas priekšrocība jāpiemin arī

railway sectors on the state level. Local government regulators supervise waste management (except waste recycling), water supply, sewerage, and heating sectors (except combined heat and power (hereafter – CHP) production).

The main reason for the regulatory system reform was the need to ensure the formation of independent regulatory institutions and independent decision adoption process. Decisions linked with regulation directly influence not only the regulated companies, but also the society and economic development in general, therefore the evaluation and balancing of service provider and user interests had to be handed over to independent institutions thus averting the risk of adoption of politically and economically unreasonable decisions. The newly formed regulators – the Commission and local government regulators – according to the law are independent in their decision making and are not subject to the decisions of the government, local governments or other state institutions. Regulators' decisions may be declared illegal and repealed only by court. The Commission does not supervise local government regulators and has no right to influence their work.

Advantages of unified regulation

More than three years have passed since the Commission started its operations, and the advantages of unified multi-sector regulator have clearly demonstrated themselves. The first advantage is the use of unified approach – unified regulatory strategy, unified requirements for information provision by service providers, unified procedure for organizing public hearings and finding out public opinion, uniform approach to issuance of licenses, tariff setting and dispute settlement. The use of unified approach improves predictability of regulation, clarifies the investment environment for the existing service providers and new entrants in the market, as well as enables more efficient use of regulator's funds and expertise. The unified approach is especially significant for companies which simultaneously operate in several regulated sectors. An advantage of multi-sector regulation is also the opportunity

iespēja vienā nozarē uzkrāto pieredzi piemērot citās jomās, ņemot vērā katras jomas specifiku.

Vienota regulatora pozīcija dod iespēju redzēt izskatāmos jautājumus plašākā kontekstā, izvērtēt katras nozares esošo situāciju un attīstības perspektīvas relatīvi pret citām nozarēm. Savstarpēji papildinoša informācija par norisēm vairākās nozarēs nodrošina precīzāku analīzi par enerģētikas nozaru savstarpējo ietekmi, iespējamo izmaiņu ietekmi uz vispārējo cenu līmeni, tautsaimniecības konkurētspēju un citiem makroekonomiskiem rādītājiem. Lai pārliecinātos, ka regulētie pakalpojumi tiek sniegti pienācīgā kvalitātē un to cena ir pamatota, komisijai dotas tiesības pieprasīt no pakalpojumu sniedzējiem visu nepieciešamo informāciju.

Viens no galvenajiem komisijas uzdevumiem ir atrast līdzsvaru starp iesaistīto pušu interesēm, iespēju robežās aizstāvēt patērētājus un sekmējot pakalpojumu sniedzēju attīstību, rūpējoties par pakalpojumu drošu un nepārtrauktu pieejamību gan šobrīd, gan vidējā un ilgā termiņā. Vairāku sabiedrībai un tautsaimniecībai nozīmīgu nozaru ekonomiskā regulēšana vienā iestādē paver plašākas iespējas iesaistīto interešu līdzsvarošanai, izslēdzot iespēju pakļauties kādas atsevišķas nozares interesēm, radot pilnīgāku priekšstatu par patērētāju iespējām un vajadzībām, kā arī par tautsaimniecības kopējo situāciju.

Vienota neatkarīga daudznozaru regulatora pastāvēšana nozīmē, ka komisija ir pietiekami spēcīga uzticēto funkciju izpildei – pakalpojumu sniedzēji ir spiesti respektēt komisijas viedokli. Pēc komisijas darbības uzsākšanas pagāja noteikts laika posms, kamēr pakalpojumu sniedzēji pārliecinājās par komisijas patstāvību un neietekmējamību, un šobrīd vairumā gadījumu sadarbība norit konstruktīvi, komisija spēj būt līdzvērtīgs sarunu partneris lielākajiem Latvijas uzņēmumiem, no kuriem vairāki ietilpst pasaules mēroga uzņēmumu grupās.

Daudznozaru regulatora modelis, jo īpaši Latvijas kā nelielas valsts gadījumā, rada priekšrocības cilvēkresursu un kompetences koncentrēšanās veidā. Atsevišķu regulatoru

to apply the experience accumulated in one sector to other sectors, taking into account the specifics of each sector.

The position of unified regulator provides an insight of the considered issues in a wider context, evaluate the existing situation in each sector and the relative development prospects against other sectors. Mutually complementing information about processes in several sectors ensures more accurate analysis about the mutual impact of energy sub-sectors, the impact of possible changes on the overall price level, competitiveness of the national economy and other macroeconomic indicators. To make certain that regulated services are provided in sufficient quality and their price is justified, the Commission has the right to request all the necessary information from service providers.

One of the main tasks of the Commission is to find balance between the interests of involved parties, protecting consumers and promoting the development of service providers, ensuring safe and continuous availability of services at present, in the medium and long term. Economic regulation of several important sectors for society in one institution provides better opportunities to balance the interests, eliminating the possibility of capture by the interests of a separate sector, creating a better idea about consumer opportunities and needs, as well as the overall situation of the national economy.

The existence of unified independent multi-sector regulator means that the Commission is sufficiently strong to fulfil the delegated functions – service providers have to respect the Commission's opinion. After the Commission started operations, a certain time period passed before service providers were convinced about the Commission's independence and impartiality, and currently cooperation is constructive in most cases, the Commission is an equal discussion partner for the largest Latvian enterprises, several of which are incorporated in world scale corporate groups.

Multi-sector regulatory model, especially in case of Latvia as a small country, creates advantages by concentrating human resources and expertise. Existence of separate

pastāvēšana nozīmētu, ka esošie regulēšanas eksperti un speciālisti būtu sadalīti starp vairākām iestādēm. Turklāt neliela regulēšanas iestāde arī finansu ziņā būtu vājāka, kas varētu liegt iespēju piesaistīt un noturēt labus speciālistus. Komisija izmanto vienotas regulēšanas priekšrocības arī savā struktūrā, jo paralēli nozaru departamentiem komisijā darbojas Juridiskais un Ekonomiskās analīzes departamenti, kas iesaistās visu nozaru jautājumu risināšanā. Komisijas darbinieku augsto profesionalitāti apliecina arī tas, ka komisijas speciālisti regulāri iesaistās nozaru ministriju darba grupās, izstrādājot sektorpolitiku dokumentus un normatīvo aktu projektus.

Iespējas pilnveidot vienotas regulēšanas sistēmu

Diemžēl vienotās regulēšanas priekšrocības nav izdevies pilnībā realizēt pašvaldību līmenī regulētajos sabiedriskajos pakalpojumos. Pēc Pasaules Bankas iniciatīvas 2004.gadā notika pētījums par regulatoru reformu Latvijā, kas atklāja, ka regulēšanas sistēma pašvaldību līmenī ir fragmentēta, savu mazo izmēru dēļ pašvaldību regulatoriem nav pārliciešīga kompetences plašuma un dziļuma, normatīvo aktu interpretācija katrā regulatorā ir atšķirīga, turklāt pašvaldību regulēšanas sistēma rada papildu izmaksas sabiedrībai.

Apzinātās divu līmeņu regulēšanas problēmas un to iespējamie risinājumi norādīti Tautsaimniecības vienotajā stratēģijā, kas 2004. gadā tika apstiprināta Ministru kabinetā. Šajā dokumentā teikts, ka ekonomikas funkcionēšanai labvēlīgu nosacījumu veidošanai un konkurences veicināšanai ir nepieciešams valstī optimizēt daudznozaru sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas modeli.

Vienotais daudznozaru sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas modelis ir parādījis savas priekšrocības Latvijas situācijā, un šāda modeļa pilnveidošana jāturpina pakalpojumu lietotāju un pakalpojumu sniedzēju interesēs. Regulēšanas vienotības principa īstenošanai visas regulēšanas funkcijas jāiekļauj vienotā regulēšanas procesā. Jālikvidē pašlaik izveidojusies sadrumstalotība (pat dubultošanās) regulēšanas funkciju izpildē starp ministrijām, regulatoriem

regulatori would mean that regulatory experts and specialists would be divided among several institutions. A small regulatory institution would also be weaker financially, not being able to attract and retain good specialists. The Commission also uses advantages of unified regulation in its structure because sector departments are complemented by Legal and Economic Analysis Departments which participate in the consideration of issues in all sectors. The high professionalism of the Commission's employees is witnessed by the fact that Commission's experts regularly participate in the working groups of ministries developing sector policy documents and drafting legal acts.

Opportunities to improve the unified regulatory system

Unfortunately, the advantages of unified regulation were not fully implemented for public services regulated on the municipal level. Upon the initiative of the World Bank a research on regulatory reform in Latvia was performed in 2004 which discovered that the regulatory system is fragmented on the municipal level, due to small scale the municipal regulators do not have convincing width and depth of competence, interpretation of legal acts differs in each regulator, and municipal regulatory system causes additional costs for the society.

The discovered problems of the two-tier regulation and the possible solutions are indicated in the Common Strategy of National Economy which was approved by the Cabinet of Ministers in 2004. This document states that it is necessary to optimize multi-sector public service regulatory model to create favourable conditions for the functioning of the economy and promote competition.

The unified multi-sector public service regulatory model has shown its advantages in Latvian situation, and the improvement of such model must be continued in the interests of service users and service providers. All regulatory functions must be included in a unified regulatory process to implement the principle of regulation unity. The existing fragmentation (even duplication) in implementation of regulatory functions between ministries, regulators and

un citām valsts institūcijām. Latvijas tiesību sistēmā ir jānostiprina pietiekami augsts vienotā regulatora patstāvības un neatkarības līmenis.

2004.gada otrajā pusē komisija līdzdarbojās Ministru kabineta izveidotajā darba grupā, kopā ar nozaru ministriju un Latvijas pašvaldību savienības pārstāvjiem meklējot veidus, kā optimizēt sabiedriskopakalpojumu regulēšanas modeli.

Komisijas mērķi un funkcijas

Saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”, regulēšanas mērķis ir nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs.

Komisija veic šādas funkcijas:

- aizstāv lietotāju intereses un veicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību;
- sekmē konkurenci;
- izsniedz licences, reģistrē atļaujas un uzrauga to nosacījumu ievērošanu;
- uzrauga pakalpojumu atbilstību noteiktām kvalitātes un vides aizsardzības prasībām, tehniskajiem noteikumiem, standartiem;
- nosaka tarifu aprēķināšanas metodiku;
- nosaka pakalpojumu tarifus;
- informē sabiedrību par savu darbību un arī par sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju darbību sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā;
- veic strīdu iepriekšēju ārpustiesas izskatīšanu.

Komisijas darbības pamatdokumenti

Komisijas darbības pamatu nosaka likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”. 2004.gada laikā tika sagatavoti un 2.decembrī Saeimā pieņemti grozījumi likumā

other state institutions must be eliminated. A sufficiently high level of independence of the unified regulator must be secured in the legal system of Latvia.

In the second half of 2004 the Commission participated in the working group formed by the Cabinet of Ministers, together with representatives of sector ministries and Latvian Association of Local and Regional Governments looking for ways to optimize the public service regulatory model.

Goals and functions of the Commission

In accordance with the law “On Regulators of Public Services” the goal of regulation is to provide an opportunity to receive continuous, safe and high quality public services whose tariffs (prices) correspond to economically reasonable costs, as well as promote development and economically justified competition in regulated sectors.

The Commission performs the following functions:

- protects consumer interests and promotes the development of public service providers;
- promotes competition;
- issues licenses, registers authorisations and supervises the adherence to their conditions;
- supervises the compliance of services with requirements for quality, environmental protection, technical regulations, and standards;
- sets tariff calculation methodologies;
- approves service tariffs;
- informs the public about its activities and the operation of public service providers;
- performs extra-judicial dispute settlement.

Basic documents of operation of the Commission

The basis of operation of the Commission is set by the law “On Regulators of Public Services”. Amendments to the law “On Regulators of Public Services” were prepared during

„Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”. Šie grozījumi paredz:

- nostiprināt komisijas kā atvasinātas publiskas personas statusu;
- mainīt esošo sabiedrisko pakalpojumu regulatoru atbildības regulējumu;
- deleģēt Ministru kabinetam tiesības noteikt stabilu valsts nodevas par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu likmi un kārtību, kādā maksājama valsts nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu;
- ieviest jaunus efektīvus regulēšanas instrumentus, īpaši gadījumos, kad sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs neievēro vai pārkāpj tam izsniegtās licences nosacījumus;
- deleģēt komisijai tiesības noteikt kvalitātes prasības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai;
- saskaņot likumu ar Administratīvā procesa likumu, Valsts pārvaldes iekārtas likumu un Komerclikumu, kā arī veikt redakcionālus precizējumus.

Pēc izmaiņām likumā, tika sagatavots un 15.decembrī apstiprināts jauns komisijas nolikums.

Komisija turpināja savā darbībā ievērot 2002. gadā apstiprināto „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas darbības stratēģiju un pamatprincipus”, kā arī 2003. gadā apstiprināto „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas ētikas kodeksu”.

Specifiskās komisijas funkcijas, uzdevumus un tiesības katrā regulējamā nozarē nosaka attiecīgie nozaru likumi – Enerģētikas likums, Pasta likums, Elektronisko sakaru likums un Dzelzceļa likums. 2004.gada laikā tika veikti grozījumi esošajos nozaru likumos, kā arī pieņemti jauni likumi.

2004. gada laikā noritēja darbs pie Enerģētikas likuma grozījumiem, kuri tika pieņemti jau 2005. gadā, kā arī tika gatavots Elektriības tirgus likums, pie kura darbs turpinās arī 2005. gadā.

2004. gada februārī tika pieņemti grozījumi Pasta likumā, pārņemot attiecīgu Eiropas Savienības direktīvu normas par pasta nozares pakāpenisku atvēršanu konkurencei, pasta pakalpojumu sniedzēju

2004 and approved by Saeima (Parliament) on December 2. These amendments envisage:

- to strengthen the Commission's status as a derived public person;
- to change the existing responsibility regulation of public service regulators;
- to delegate rights to the Cabinet of Ministers to set a stable rate of state duty for public service regulation and the payment procedure of state duty for public service regulation;
- to introduce new efficient regulatory instruments, especially in cases when the public service provider does not abide by or violates the license conditions;
- to delegate rights to the Commission to specify quality requirements for public service provision;
- to harmonize the law with the Administrative Procedure Law, State Administration Structure Law and the Commercial Law, as well as perform editorial revisions.

After amendments to the law the new Commission's statutes were prepared and approved on December 15.

The Commission continued to follow the “Strategy and Basic Principles of Operation of the Public Utilities Commission” approved in 2002, as well as the “Code of Ethics of the Public Utilities Commission” approved in 2003.

Specific Commission's functions, tasks and rights in each regulated sector are specified by the respective sector laws – Energy Law, Postal Law, Electronic Communications Law and Railway Law. In 2004 amendments were made to the existing sector laws, as well as new laws were passed.

In 2004 work was done on the amendments to the Energy Law which were adopted in 2005, and Electricity Market Law was prepared on which work still continues in 2005.

Amendments to the Postal Law were adopted in February 2004, implementing the respective norms of the European Union directives on gradual opening of the postal sector to competition, licensing of postal service providers

licencēšanu un vispārējo atļauju izsniegšanu, tarifu noteikšanu un sūdzību izskatīšanu.

2004.gada 15.aprīlī Ministru Kabinets Satversmes 81.panta kārtībā izdeva noteikumus Nr.304 „Elektronisko sakaru likums” un 2004.gada 28.oktobrī Saeima pieņēma Elektronisko sakaru likumu, kas aizstāja iepriekšējo likumu Par telekomunikācijām. Elektronisko sakaru likums ievieš jaunas Eiropas Savienības direktīvu noteiktas normas sakaru nozarē, precizē komisijas funkcijas un nosaka jaunas procedūras šo funkciju realizēšanai. Līdz ar jaunā likuma pieņemšanu komisijai jāizstrādā apmēram 40 jauni sekundārās likumdošanas akti – noteikumi, metodikas, procedūras un kārtības. Atbilstoši Elektronisko sakaru likumā noteiktajiem uzdevumiem, mainīta arī komisijas struktūra un štatu saraksts.

2004.gada martā tika pieņemti grozījumi Dzelzceļa likumā, paplašinot komisijas funkcijas. Kamēr dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs sniedz arī dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumus, publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksa jānosaka komisijai.

and issuance of general authorisations, tariff setting and complaint review.

On April 15, 2004 the Cabinet of Ministers issued regulations No.304 “Electronic Communications Law” according to the procedure of Article 81 of the Constitution and on October 28, 2004 the Saeima adopted the Electronic Communications Law which replaced the previous Law On Telecommunications. The Electronic Communications Law introduces new norms of EU directives in the communications sector, particularizes Commission’s functions and specifies new procedures for implementation of these functions. With the approval of the new law the Commission must develop about 40 new secondary legislation acts – regulations, methodologies, procedures and orders. In accordance with the tasks specified in the Electronic Communications Law, the structure of the Commission and the personnel list has also been changed.

Amendments to the Railway Law were adopted in March 2004 expanding the functions of the Commission. As long as the infrastructure manager also provides railway carriage services, public railway infrastructure usage fee must be set by the Commission.

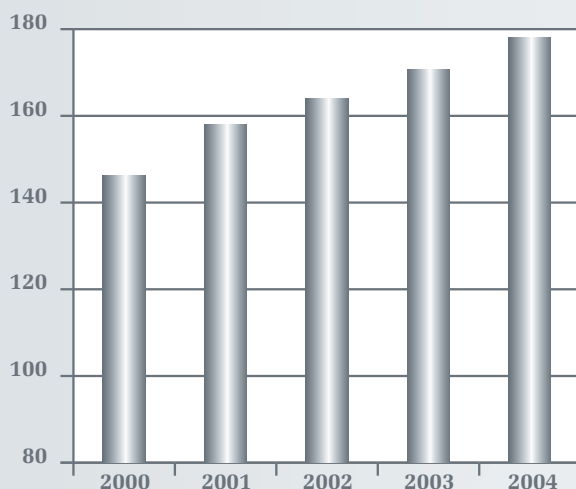
REGULĒJAMĀS NOZARES UN LIELĀKIE PAKALPOJUMU SNIEDZĒJI

Vispārīgs regulējamo nozaru raksturojums

Regulētās nozares tautsaimniecības kontekstā

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas regulētie komersanti ietilpst elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes, kā arī transporta un sakaru nozarēs, kuras iekšzemes kopprodukta struktūrā 2004.gadā veidoja 18,7% (transporta un sakari – 15,7%, elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgāde – 3%). Transporta un sakaru nozarei 2004.gadā bija viens no straujākajiem apjomu pieaugumiem – 12,9%, salīdzinot ar 2003.gadu, savukārt elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozares apjomi pieauga par 4,9%. Salīdzinot ar iekšzemes kopprodukta pieaugumu (8,5%), 2004.gadā transporta un sakaru nozares apjomi pieauguši daudz straujāk.

Elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozares
pievienotā vērtība (milj. LVL, salīdzināmās cenās)
Value added of electricity, gas and water supply
sector (mln. LVL, const. prices)

Minētajās nozarēs nodarbināto īpatsvars kopējā nodarbināto struktūrā 2003. gadā bija 11,6% (attiecīgi 9,5% transporta un sakaru nozarē un 2,3% energoapgādes nozarē). Ņemot vērā, ka pievienotās vērtības īpatsvars kopējā struktūrā, salīdzinot ar nodarbināto īpatsvaru, ir augstāks, abu nozaru produktivitāte ir augstāka par tautsaimniecībā vidējo.

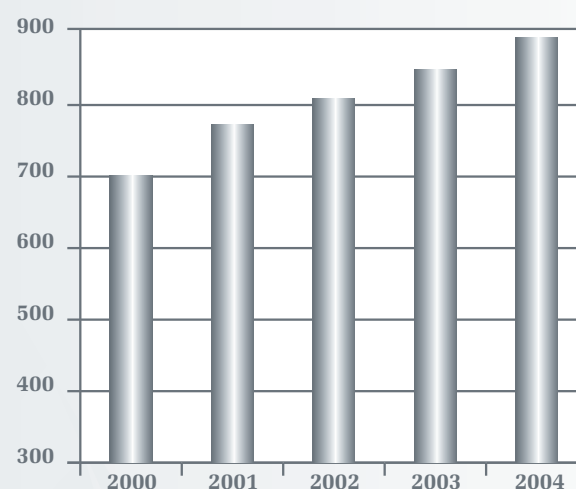
REGULATED SECTORS AND LARGEST SERVICE PROVIDERS

General description of regulated sectors

Regulated sectors in the context of the national economy

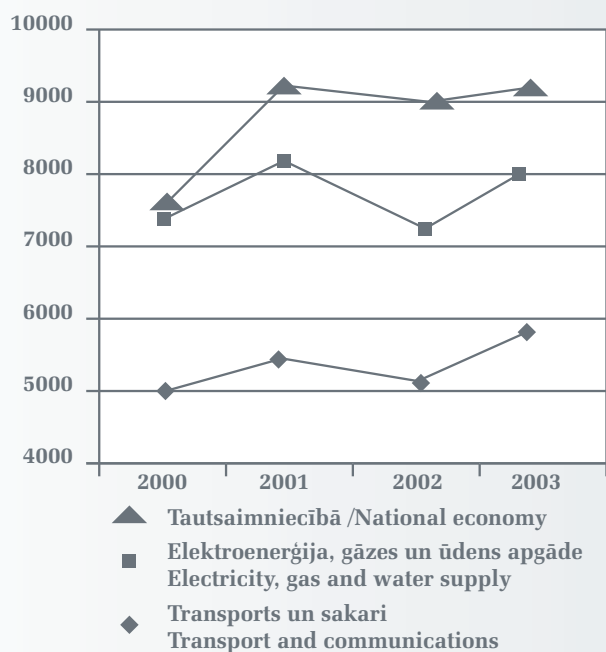
The companies regulated by the Public Utilities Commission are included in electricity, gas and water supply sectors, as well as transport and communications sectors. These sectors in the GDP structure in 2004 constituted 18.7% (transport and communications – 15.7%, electricity, gas and water supply – 3%). Transport and communications sector in 2004 had one of the highest volume increases – 12.9% compared to 2003, while electricity, gas and water supply sector volumes grew by 4.9%. Compared to the GDP growth (8.5%), transport and communications sector volumes grew much faster in 2004.

Transporta un sakaru nozares
pievienotā vērtība (milj. LVL, salīdzināmās cenās)
Value added of transport and communications sector
(mln. LVL, const. prices)

In 2003 the share of the employed of the above-mentioned sectors in the total employment structure was 11.6% (9.5% in the transport and communications sector and 2.3% in the energy sector respectively). Taking into account that the share of the value added in the total structure is higher compared to the share of the employed, the productivity of both sectors is higher than the average of national economy.

Savukārt nozares komerciālā rentabilitāte (peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem pret neto apgrozījumu) 2003.gadā transporta un sakaru nozarē bija daudz augstāka nekā vidēji tautsaimniecībā (attiecīgi 8,98% un 3,46%), bet energoapgādes nozarē nedaudz zemāka nekā tautsaimniecībā (3,18%).

Produktivitāte (LVL)

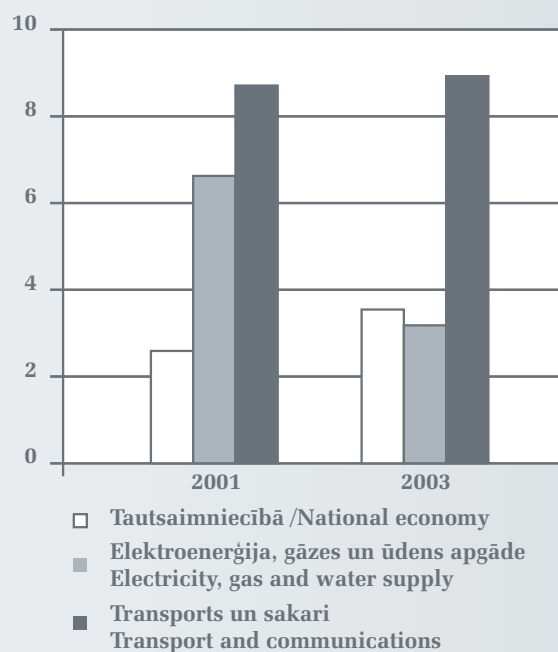
Productivity (LVL)

Vidējā darba samaksa nozarēs arī ir lielāka, nekā vidēji tautsaimniecībā – 2003.gadā transporta un sakaru nozarē vidējā neto darba samaksa mēnesī bija 165LVL, energoapgādes nozarē – 212LVL, bet vidēji tautsaimniecībā – 138LVL.

Regulēto cenu iespaids uz inflāciju

Saskaņā ar Centrālās Statistikas pārvaldes datiem, 16% no precēm un pakalpojumiem patērīja cenu indeksa grozā ir pakalpojumi ar regulētām cenām. Šajos regulētajos pakalpojumos ietilpst komisijas regulētie pakalpojumi, pašvaldību regulatoru regulētie pakalpojumi un citi pakalpojumi ar regulētām cenām. Komisijas regulētie pakalpojumi – elektroenerģijas un gāzes apgāde, fiksētā tīkla telefona pakalpojumi, vispārējie pasta pakalpojumi un dzelzceļa pasažieru transports – veido 5,9% no patērīja cenu indeksa groza. Pašvaldību regulatoru regulētie pakalpojumi – siltumapgāde, ūdensapgāde, kanalizācija, sadzīves atkritumu apsaimniekošana un vietējais transports – veido

The commercial profitability (profit or loss before taxes against the net turnover) in the transport and communications sector in 2003 was much higher than the national economy average (8.98% and 3.46% respectively), but in the energy sector it was a little lower than in the national economy (3.18%).

Komerčiālā rentabilitāte (%)

Commercial profitability (%)

The average wages in the sectors were also higher than on average in the national economy – in 2003 the average monthly net wages in the transport and communications sector were 165LVL, in the energy sector – 212LVL, but on average in the national economy – 138 LVL.

Impact of regulated prices on inflation

According to the data of the Central Statistical Bureau 16% of the goods and services in consumer price index basket are services with regulated prices. These regulated services include services regulated by the Commission, services regulated by municipal regulators and other services with regulated prices. Services regulated by the Commission – electricity and gas supply, fixed network telephone services, general postal services and railway passenger transport – constitute 5.9% of the consumer price index basket. Services regulated by municipal regulators – heat supply, water supply, sewerage, waste management and local transport – constitute 8.5%. Other

8,5%. Citi regulētie pakalpojumi – dzīvokļu īres griesti, autostāvvietu pakalpojumi, pasēs izsniegšana un atsevišķi medicīnas pakalpojumi – veido atlikušos 1,6%.

Regulēto cenu pieaugums 2004. gadā bija 5,4%, kas ir mazāk nekā cenu līmenim kopumā. Kopējā inflācija 2004.gada decembrī salīdzinājumā ar 2003.gada decembri bija 7,3%. Līdz ar to regulētās cenas veidoja 0,87 procentpunktus vai vienu devīto daļu no visas inflācijas. Salīdzinājumam, 2003.gadā regulētās cenas auga par 5,3%, kas ir straujāk par kopējo inflāciju (3,6%) un veidoja vienu ceturto daļu no visas inflācijas.

2004.gadā regulētās cenas pamatā mainījās saistībā ar vispārēju kurināmā sadārdzināšanos. Pieaugot naftas produktu cenām pasaulē, kā arī palielinoties Latvijā importējamās degvielas un kurināmā cenām, tika palielinātas cenas elektroenerģijai, gāzei, siltumam, sabiedriskajam transportam. Ar energoresursu sadārdzinājumu saistītās regulēto cenu izmaiņas noteica gandrīz 90% no visām regulēto cenu izmaiņām. Atlikušās regulēto cenu izmaiņas saistītas ar īres griestu palielināšanu un medicīnas pakalpojumu cenu izmaiņām.

No 1. janvāra elektroenerģijas tarifi pieauga vidēji par 11,4%, kas veidoja 0,37 procentpunktus vai vienu divdesmito daļu no visas gada laikā fiksētās inflācijas. Elektroenerģijas tarifu izmaiņas atspoguļoja augstākaskurināmā izmaksaelektroenerģijas iegūšanai no dabasgāzes, pieaugošas investīcijas tīklu uzturēšanā, kā arī lielākas izmaksas enerģijas iepirkšanai no vietējiem neatkarīgiem enerģijas ražotājiem. Bez tam salīdzinoši lielo elektroenerģijas tarifu izmaiņu noteica tas, ka tarifu atbilstība izmaksām dažādu iemeslu dēļ nebija pārskatīta sešus gadus.

No 2004.gada 1.jūlija dabasgāzes cenas pieauga vidēji par 2,5%, kas bija otrais solis no pakāpeniskās dabasgāzes tarifu palielināšanas trīs gadu laikā. Dabasgāzes tarifu izmaiņas atspoguļo augstākas gāzes importa cenas kā arī pieaugošas investīcijas tīklu un krātuves uzturēšanā. Bez tam 2004.gada laikā nozīmīgi pieauga sašķidrinātās gāzes (propāna) cenas, ko noteica ārējo piegādātāju veiktās cenu izmaiņas. Dabasgāzes un sašķidrinātās gāzes cenu pieauguma iepsaids

regulated services – apartment rent ceilings, parking services, passport issuance and some medical services – constitute the remaining 1.6%.

The regulated price increase in 2004 was 5.4% which is less than for the overall price level. The aggregate inflation in December 2004 was 7.3% compared to December 2003. Thus the regulated prices constituted 0.87 percentage points or one ninth of the aggregate inflation. In comparison, the regulated prices grew by 5.3% in 2003 which was more than the aggregate inflation (3.6%) and constituted one fourth of the aggregate inflation.

In 2004 the regulated prices mainly changed because of more expensive fuel. As oil product prices increased around the world and as the prices of fuel increased in Latvia, prices for electricity, gas, heating and public transport were also increased. Changes in regulated prices associated with more expensive energy resources determined almost 90% of all changes in regulated prices. The remaining changes in regulated prices are associated with the increase of rent ceilings and changes of medical service prices.

From January 1 the electricity tariffs grew on average by 11.4% which constituted 0.37 percentage points or one twentieth of the annual inflation. Electricity tariff changes reflected higher fuel costs for generating electricity from natural gas, growing investments for network maintenance, as well as higher costs for purchasing energy from local independent energy generators. Moreover, the comparatively large change in electricity tariffs was determined by the fact that because of various reasons tariff correspondence to costs had not been reviewed for six years.

From July 1, 2004 the natural gas prices grew by an average of 2.5% which was the second step of gradual natural gas tariff increase over a three year period. Changes in natural gas tariffs reflect higher gas import prices, as well as growing investments in the maintenance of networks and storage. Moreover, liquefied gas (propane) prices grew significantly in 2004 which was determined by price changes initiated by external suppliers. The impact of natural gas

uz inflāciju bija 0,27 procentpunkti.

Salīdzinājumam, 2003.gadā noteicošā loma regulēto cenu izmaiņās bija pašvaldību līmenī regulētajiem pakalpojumiem – siltumapgādei, ūdensapgādei, kanalizācijai un atkritumu savākšanai. Ja siltumapgādes tarifi atspoguļoja augstākas kurināmā cenas, tad ūdensapgādes, kanalizācijas un atkritumu savākšanas tarifi paaugstinājās sakarā ar izmaiņām pievienotās vērtības nodokļa piemērošanā.

Mājsaimniecību izdevumi par regulētajiem pakalpojumiem¹

Mājsaimniecību kopējie patēriņa izdevumi, tāpat kā patēriņa izdevumi valsts regulējamiem sabiedriskajiem pakalpojumiem (turpmāk regulējamie pakalpojumi), pēdējo gadu laikā mājsaimniecību budžetā pieaug, tomēr patēriņa apjoms regulējamiem pakalpojumiem naudas izteiksmē pieaug nedaudz straujāk nekā mājsaimniecību patēriņa izdevumi precēm un pakalpojumiem kopumā (2002. - 2003. g. attiecīgi 12% un 10%).

Mājsaimniecības patēriņa izdevumu pieaugums regulējamiem pakalpojumiem, rēķinot uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī, 2002.-2003.gadā bija Ls 0,94. Šis pieaugums veidojās galvenokārt sakarā ar patēriņa izdevumu pieaugumu telefona pakalpojumiem (Ls 0,59) un elektroenerģijai (Ls 0,22). Salīdzinājumam var minēt attiecīgo rādītāju citām precēm un pakalpojumiem: pārtikai – Ls 0,33, alkoholam un tabakai – Ls 0,48, veselībai – Ls 0,71.

1.attēlā ir atspoguļoti patēriņa izdevumu apjomi atsevišķiem pakalpojumiem pilsētās un laukos. Kopējie patēriņa izdevumi regulējamiem pakalpojumiem pilsētās 2003.gadā bija 10,05, bet laukos 5,91 Ls mēnesī vidēji uz 1 mājsaimniecības locekli. Laukos salīdzinājumā ar pilsētām ir mazāks kopējais patēriņa izdevumu apjoms (2003. gadā - 1,6 reizes mazāks), kā arī atšķirīga pakalpojumu pieejamība (piemēram, vairākās apdzīvotās vietās nav pieejama tīkla gāze).

¹ Šī sadaļa ir sagatavota, pamatojoties uz LR Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk CSP) Mājsaimniecību budžetu pētījumu rezultātiem. Materiāla sagatavošanai ir izmantoti CSP publicētie dati, kā arī papildu izstrādes par mājsaimniecību patēriņa izdevumiem pozīcijās, kuras attiecas uz valsts regulējamiem sabiedriskajiem pakalpojumiem (elektroenerģija, tīkla gāze, pasta pakalpojumi, telefona pakalpojumi, iekšzemes dzelzceļa pasažieru transports). Šādus datus CSP regulāri sniedz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai un tie ir apkopoti par laika periodu no 1996.gada. Dati par 2004.gadu izdevuma sagatavošanas brīdī vēl nav pieejami.

and liquefied gas price increase on inflation was 0.27 percentage points.

For comparison, in 2003 the prevalent role in regulated price changes was played by services regulated at the municipal level – heat supply, water supply, sewerage and waste management. If heat supply tariffs reflected higher fuel costs, then water supply, sewerage and waste management tariffs increased because of changes in the application of the value added tax.

Household expenditures on regulated services¹

Total household consumption expenditures, as well as consumption expenditures on state regulated public services (hereinafter regulated services) increase in the household budget over the last years, however consumption volume of regulated services in monetary terms increases a little faster than household consumption expenditures on overall goods and services (in 2002 and 2003 12% and 10% respectively).

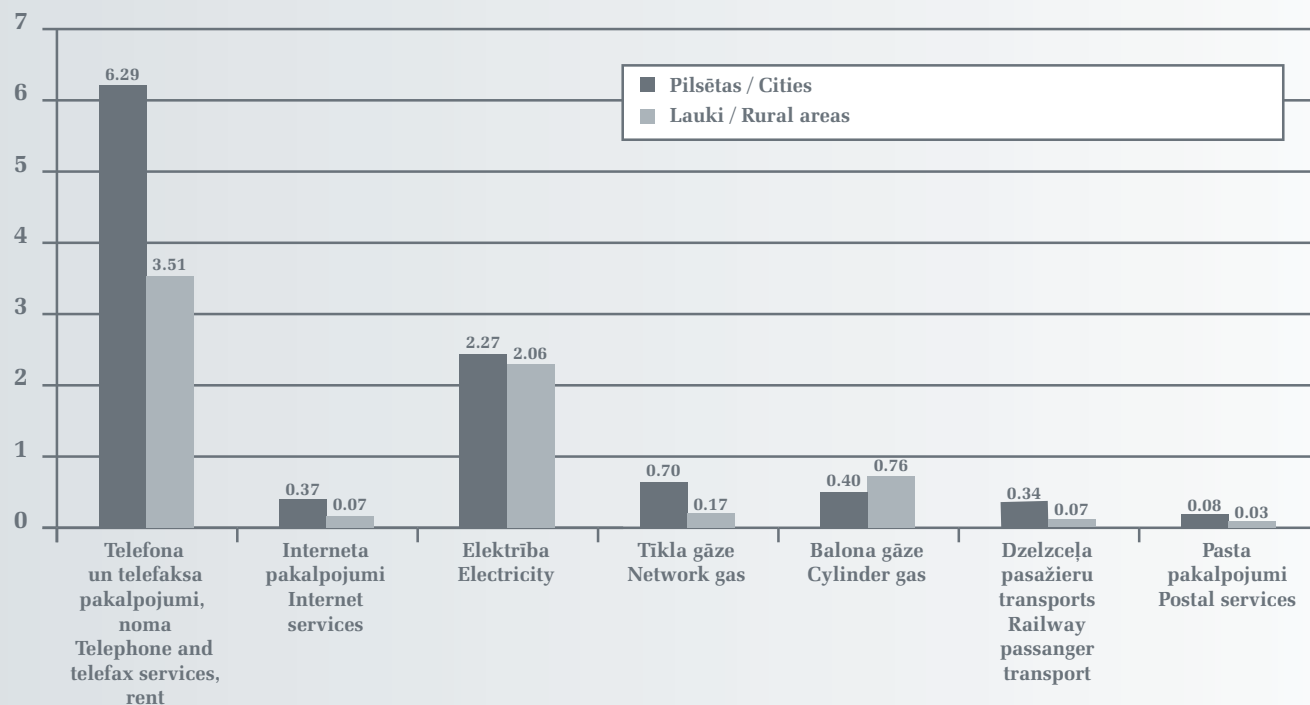
The increase of household consumption expenditures on regulated services calculated on one household member per month was 0.94 lats in 2002-2003. This increase was mainly the result of increase of consumption expenditures on telephone services (0.59 lats) and electricity (0.22 lats). For comparison, the respective indicator for other goods and services was: for food – 0.33 lats, for alcohol and tobacco – 0.48 lats, for health services – 0.71 lats.

Figure 1 shows consumption expenditure volumes for separate services in cities and rural areas. In 2003 the total consumption expenditures on regulated services in cities was 10.05 lats, but in rural areas 5.91 lats a month on average per household member. The total consumption expenditure volume is smaller in rural areas compared to cities (in 2003 – 1.6 times smaller), as well as service accessibility was different (for example, natural gas network is not available in several areas).

¹ This section was prepared on the basis of the results of Household budget survey by the Central Statistical Bureau of Latvia (hereinafter CSB). Data published by CSB, as well as additional materials on household consumption expenditures in positions concerning state regulated public services (electricity, gas, postal services, domestic railway passenger transport) were used to prepare the material. CSB provides such data to the Public Utilities Commission on a regular basis and they have been summarized since 1996. Data on year 2004 were not yet available during the preparation of this report.

1.attēls. Atsevišķu pakalpojumu veidu patēriņa izdevumi pilsētās un laukos 2003.gadā vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī, Ls

Figure 1. Consumption expenditures of separate service types in cities and rural areas in 2003 on average for one household member per month, lats

Mājsaimniecību izdevumi par sakariem

Household expenditures on communications

No apskatāmajiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem patēriņa izdevumi telefona² pakalpojumiem kopš 1998.gada ir vislielākie kā absolūtā izteiksmē, tā arī pēc augšanas tempa (skat.2.attēlu). Pirmās kvintiles³ mājsaimniecībās 2003.gadā patēriņa izdevumi telefona pakalpojumiem vidēji mēnesī vienai personai bija 2,40 Ls, bet piektās - 11,70 Ls. 2003.gadā pirmās kvintiles mājsaimniecības telefona pakalpojumiem tērēja 4,6 % no mājsaimniecības patēriņa izdevumiem, bet piektās – 5,8%.

Aizvien pieaug mobilo sakaru popularitāte. 2001.gadā uz 100 mājsaimniecībām bija 44

Of the examined public service types consumption expenditures on telephone² services are the biggest both in absolute terms and by the growth rate since 1998 (see Figure 2). In 2003 in the households of the first quintile³ consumption expenditures on telephone services on average per month for one person were 2.40 lats, but for the fifth quintile – 11.70 lats. In 2003 the households of the first quintile spent 4.6% of household consumption expenditures on telephone services, but of the fifth quintile – 5.8%.

The popularity of mobile communications is still growing. In 2001 there were 44 mobile

² Atbilstoši CSP klasifikācijai telefona (un telefaksa) pakalpojumi no 2001. gada ietver mājsaimniecību patēriņa izdevumus, apmaksājot telefona sarunas un abonēšanas maksu, kā arī telefona uzstādīšanu, sabiedriskā telefona zvanu apmaksu, maksu par telefona karti, telegrāfa, teleksa un telefaksa pakalpojumu apmaksu, telefonu, telefaksa, telefona automātisko atbildētāju un telefona skaļruņu nomu, Interneta pieslēgumu, Interneta pakalpojumus.

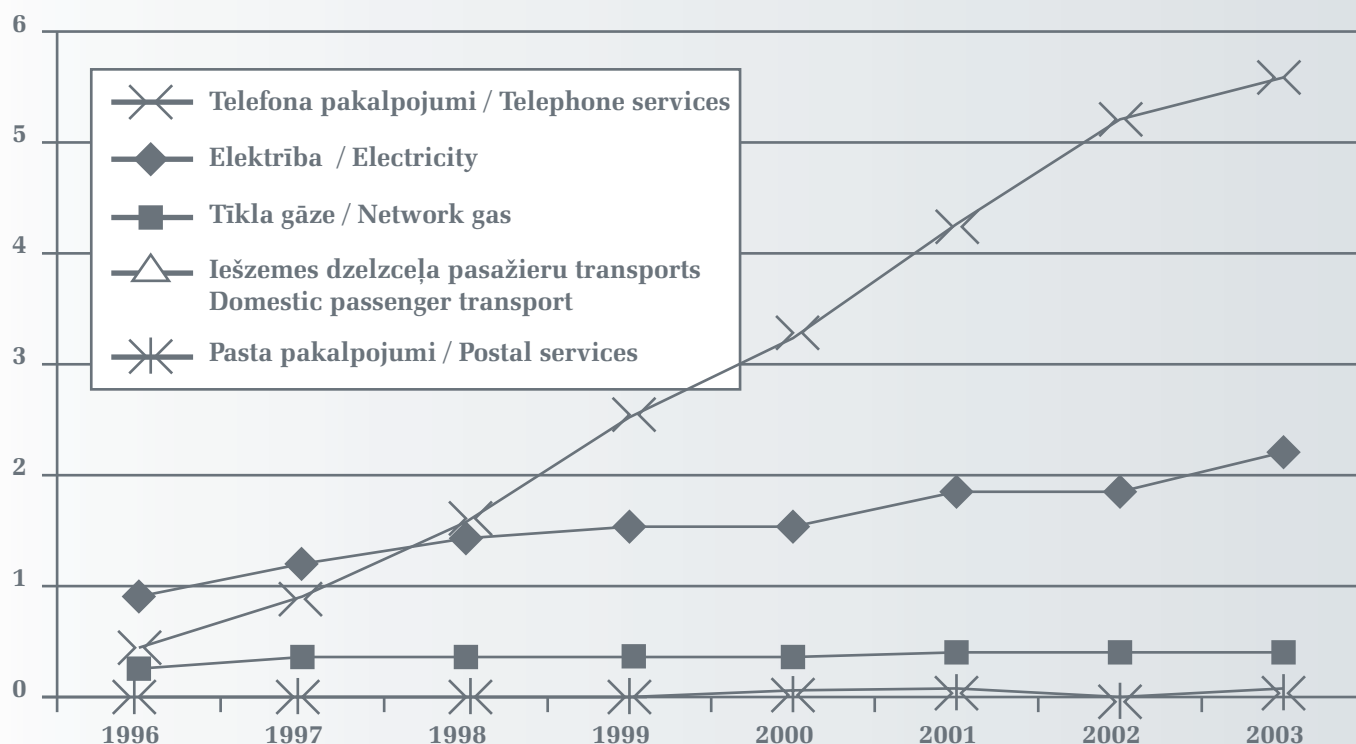
³ Kopš 2001.gada kvintiles tiek veidotas, pamatojoties uz mājsaimniecību ienākumiem, kas atbilst Eurostat rekomendācijām (līdz šim laikam – pamatojoties uz patēriņa izdevumiem). Mājsaimniecību sadalīšana kvintilēs tiek veikta pēc tam, kad ir izveidota sadalījuma rinda, kurā mājsaimniecības tiek sarindotas pieaugošā secībā pēc to rīcībā esošā ienākumu apmēra uz 1 mājsaimniecības locekli. Šādi sarindotās mājsaimniecības tiek sadalītas piecās vienādās daļās. Tādējādi, katra kvintīļu grupa aptver 1/5 no apsekoto mājsaimniecību kopskaita. 1.kvintile aptver 1/5 mājsaimniecību ar viszemāko ienākumu, bet piektā kvintilē ir pārstāvētas salīdzinoši bagātākās mājsaimniecības. Katrai kvintīļu grupai tiek aprēķināts vidējais tās rīcībā esošais ienākums un citi rādītāji.

² According to CSB classification telephone (and fax) services from 2001 include household consumption expenditures when paying for telephone conversations and subscription fee, as well as telephone installation, public telephone call payments, payment for the telephone card, payment for telegraph, telex and fax services, rent of telephones, fax, answering machines and telephone loudspeakers, Internet connection, Internet services.

³ Since 2001 quintiles are constructed on the basis of household income corresponding to Eurostat recommendations (till then – on the basis of consumption expenditures). Household division into quintiles is performed after distribution series is constructed where households are arranged in an ascending order by income on one household member. Such arranged households are divided into five equal parts. Thus, each quintile group comprises 1/5 of the covered households. The first quintile comprises 1/5 of households with the lowest income, the fifth quintile represents comparatively rich households. The average income and other indicators are calculated for each quintile group.

2.attēls. Mājsaimniecības patēriņa izdevumi 1996. - 2003. gadā vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī, Ls

Figure 2. Household consumption expenditures in 1996-2003 on average for one household member per month, lats

mobīlie telefoni, 2002.gadā – 71, bet 2003. gadā – 102.

Telefonu skaits mājsaimniecībā ir tieši saistīts ar mājsaimniecības ienākumiem. Tā, piemēram, 2003.gada datus aplūkojot kvintīļu griezumā, redzam, ka pirmajā kvintīlī uz 100 mājsaimniecībām bija 88 mobīlie telefoni, bet piektajā – 148. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo rādītāju pirmajā kvintīlī mobilo telefonu skaits bija palielinājies par 25 telefoniem, bet piektajā – par 41.

Stacionāro telefonu pieslēgumu skaits pēdējos gados samazinās. 2001. gadā 89% mājsaimniecību, kuras izmantoja un apmaksāja telefona pakalpojumus, bija stacionārā telefona pieslēgums, 2002.gadā – 83%, bet 2003. gadā – 76%.

Tikai katrai piecpadsmitajai mājsaimniecībai 2003. gadā ir reģistrēti patēriņa izdevumi Interneta pieslēgumam. Pirmajā kvintīlī bija 2,3 % šādu mājsaimniecību⁴, bet piektajā – 18,1%.

⁴ Pieejamie dati par 2002.gadu ļauj salīdzināt atšķirības Interneta izmantošanā sadalījumā pa kvintīļu grupām, mājsaimniecības grupējot pēc ienākumiem un pēc patēriņa izdevumiem. Mājsaimniecības grupējot pēc patēriņa izdevumiem, 1.kvintīlī nav atzīmēts Interneta pieslēgums, bet pielietojot grupējumu pēc ienākumiem, šādu mājsaimniecību īpatsvars 1.kvintīlī bija 1,4 %.

phones on 100 households, in 2002 – 71, but in 2003 – 102 mobile phones.

The number of telephones in a household is directly connected with household income. For example, examining the year 2003 data by quintiles one can see that there are 88 mobile phones on 100 households in the first quintile, but in the fifth quintile – 148. Compared to the respective indicator of the previous year the number of mobile phones had increased by 25 telephones in the first quintile, but in the fifth quintile – by 41 telephones.

The number of fixed telephone connections is decreasing over the last years. In 2001 89% of households, which used and paid for telephone services, had a fixed telephone connection, in 2002 – 83%, but in 2003 – 76%.

Only every fifteenth household had registered consumption expenditures for Internet connection in 2003. There were 2.3% of such households⁴ in the first quintile, but in the fifth quintile – 18.1%.

⁴ Available data on 2002 allows comparing differences in Internet usage distributed by quintile groups grouping households by income and consumption expenditures. Grouping households by consumption expenditures the Internet connection has not been observed in the first quintile, but grouping by income the share of such households in the first quintile was 1.4%.

Mājsaimniecību izdevumi par elektroenerģiju

Elektroenerģijas piegādei⁵ 2003. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu viena persona mēnesī patērēja par Ls 0,22 (11%) vairāk. Mājsaimniecības vidējais ikmēneša rēķins par elektrību 2003. gadā bija Ls 5,67, kas atbilst patēriņa apjomam 145 kWh mēnesī (par 13 kWh vairāk nekā iepriekšējā gadā). Elektrības patēriņš atsevišķās kvintīļu grupās svārstās robežās no 107 līdz 201 kWh mēnesī.

Mājsaimniecību izdevumi par gāzi

Saistībā ar dabas gāzes cenas pieaugumu no 2003.gada 1. jūlija gada vidējais patēriņa izdevumu⁶ apjoms vienai personai (rēķinot uz tām mājsaimniecībām, kam šis pakalpojums bija pieejams un kas to izmantoja), 2002.-2003. gadā palielinājās no Ls 1,24 līdz Ls 1,29 mēnesī. 2002.gadā vidējie patēriņa izdevumi⁷ par balonu gāzi vienai personai bija Ls 2,34 mēnesī, bet 2003.gadā – Ls 2,50.

2003.gadā mājsaimniecībai, kas izmantoja tīkla gāzi, vidējais ikmēneša rēķins bija Ls 3,33, bet mājsaimniecībai, kas izmantoja balonu gāzi – Ls 6,45. Ikmēneša rēķina pieaugums 2002.-2003.gadā par tīkla gāzi vienai mājsaimniecībai bija Ls 0,12, bet par balonu gāzi – Ls 0,36. Atšķirības balonu gāzes patēriņā starp kvintīļu grupām ir salīdzinoši nelielas (nepārsniedz Ls 0,75). Atbilstošais rādītājs, kas raksturo atšķirības tīkla gāzes patēriņā, ir Ls 1,61.

Apskatot regulējamo pakalpojumu tarifus, jāatzīmē, ka 2003. gadā tika paaugstināti dabasgāzes realizācijas gala tarifi un to iespaids uz mājsaimniecību patēriņa izdevumiem ir salīdzinoši neliels. Patēriņa izdevumu īpatsvars tīkla gāzei mājsaimniecības patēriņa izdevumu struktūrā pēdējos gados nav mainījies. Novērotais regulējamo pakalpojumu kopējā patēriņa palielinājums latos 2003.gadā galvenokārt ir saistīts ar patēriņa pieaugumu naturālā izteiksmē nevis regulējamo pakalpojumu cenu pieaugumu.

⁵ Patēriņa izdevumi elektroenerģijas piegādei ietver maksu par patērēto elektroenerģiju u.c. ar to saistītos izdevumus, tādus kā skaitītāju nomu, pastāvīgos maksājumus, abonentu maksu par elektrisko plīti un soda naudas.

⁶ Dabas gāze no gāzes vada un ar to saistītie izdevumi, tādi kā abonēšanas maksa, skaitītāju uzstādīšana, apkope.

⁷ Maksa par sašķidrināto gāzi pārnēsājamās un stacionārajās balonos, kā arī no daudzdzīvokļu namu pagalmos uzstādītajām tvertnēm (grupu iekārtām).

Household expenditures on electricity

One person spent 0.22 lats (11%) more per month for electricity supply⁵ in 2003 compared to the previous year. The average household monthly bill for electricity in 2003 was 5.67 lats which corresponds to the consumption volume of 145 kWh a month (13 kWh more than in the previous year). Electricity consumption in separate quintile groups fluctuates from 107 to 201 kWh a month.

Household expenditures on gas

In connection with natural gas price increase from July 1, 2003 the annual average consumption expenditure⁶ volume for one person (calculated for households for which this service was available and who used it) increased from 1.24 lats to 1.29 lats a month in 2002-2003. In 2002 the average consumption expenditures⁷ on liquefied gas (propane) for one person were 2.34 lats a month, but in 2003 – 2.50 lats.

In 2003 the average monthly bill for a household which used natural gas was 3.33 lats, but for a household which used liquefied gas – 6.45 lats. Monthly bill increase in 2002-2003 for natural gas for one household was 0.12 lats, but for liquefied gas – 0.36 lats. Differences in liquefied gas consumption among quintile groups are comparatively small (not exceeding 0.75 lats). The respective indicator which characterizes differences in natural gas consumption is 1.61 lats.

Examining the regulated service tariffs it must be noted that natural gas sales end tariffs were increased in 2003 and their impact on household consumption expenditures is comparatively small. The share of consumption expenditures for natural gas in the household consumption expenditure structure has not changed in recent years. The observed increase of the total regulated service consumption in lats in 2003 is mainly associated with consumption growth in natural terms and not with the growth of regulated service prices.

⁵ Consumption expenditures on electricity supply include payment for the consumed electricity and other connected expenditures such as meter rent, regular payments, subscription fee for the electric oven and fines.

⁶ Natural gas from the gas pipe and the connected expenditures such as subscription fee, meter installation, maintenance.

⁷ Payment for the liquefied gas in portable and stationary cylinders, as well as from the installed tanks (group installations) in the courtyards of apartment houses.

Vispārīgs nozares raksturojums

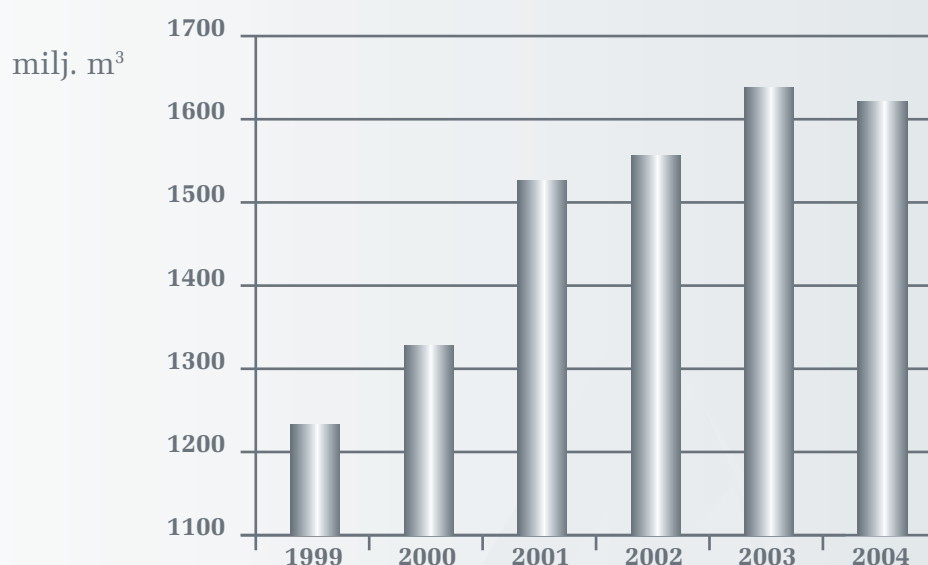
Enerģētikā valsts regulējamās nozares ir elektroenerģijas apgāde un gāzes apgāde. Elektroenerģijas apgādē dominējošā loma ir valsts AS „Latvenergo”, kas saražo vairāk kā 90% Latvijā ražotās elektroenerģijas, nodrošina elektroenerģijas importu, pārvadi, sadali un piegādi lietotājiem. Bez valsts AS „Latvenergo” darbojas vēl vairāk nekā simts mazo elektrostaciju un 10 licencēti komersanti, kuri veic elektroenerģijas sadali un/vai realizāciju. Dabasgāzes apgādi Latvijā nodrošina vertikāli integrēta akciju sabiedrība „Latvijas Gāze”, bet sašķidrinātās gāzes (propāna) apgādē savā starpā konkurē apmēram 70 komersanti.

Saskaņā ar AS „Latvijas Gāze” operatīvajiem datiem, 2004. gadā Latvijā dabasgāzes patēriņš bija 1621 milj.m³, tas ir, par 0,5% mazāk nekā iepriekšējā gadā.

General overview

In energy sector the state regulated activities are electricity supply and gas supply. In electricity supply the dominant role is played by state JSC “Latvenergo” producing more than 90% of the electricity generated in Latvia, providing electricity import, transmission, distribution and supply to consumers. Besides state JSC “Latvenergo” there are more than a hundred small generators and 10 licensed companies operate in electricity distribution/sales. Natural gas supply in Latvia is provided by vertically integrated JSC “Latvijas Gaze”, but in supply of liquefied gas (propane) more than 70 companies compete in the market.

According to primary data of JSC “Latvijas Gaze”, natural gas consumption in Latvia in 2004 was 1621 million cubic meters which is 0.5% less than in the previous year.

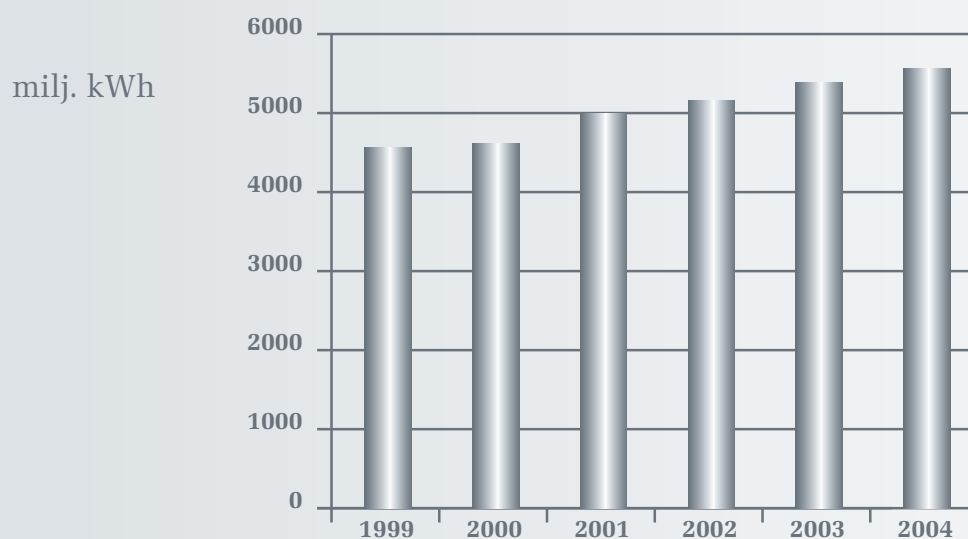

Dabasgāzes patēriņš
(AS „Latvijas Gāze” dati)

Saskaņā ar operatīvajiem datiem 2004. gadā Latvijā elektroenerģijas patēriņš salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieauga par 3,1% un bija 5586 milj. kWh. Kopējais Latvijas elektroenerģijas tirgus apjoms 2004. gadā bija 6545 milj. kWh, no tā 30% veidoja importētā elektroenerģija.

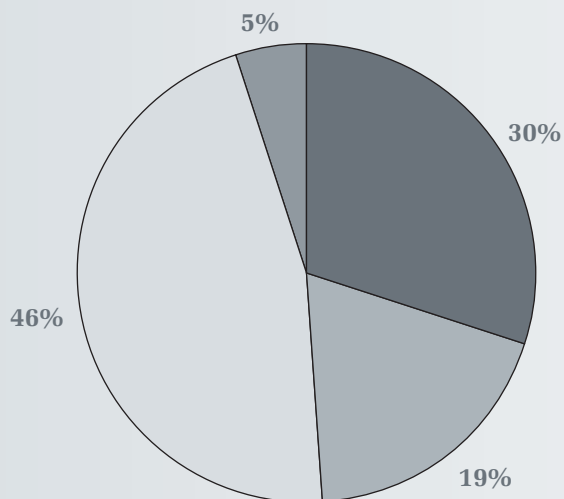
Natural gas consumption
(data of JSC “Latvijas Gaze”)

According to primary data electricity consumption in Latvia in 2004 compared to the previous year increased by 3.1% and was 5586 million kWh. Total volume of electricity market in 2004 was 6545 million kWh, of which 30% was imported electricity.

Elektroenerģijas patēriņš
Elektroenerģijas piegādes struktūra 2004. gadā

Electricity consumption
Electricity supply structure in 2004

5% - Neatkarīgie ražotāji/Independent generators
30% - Imports/Import
19% - TES/Thermal
46% - HES/Hydro

Valsts AS „Latvenergo”

Valsts akciju sabiedrība “Latvenergo” ir enerģētikas uzņēmums, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, sniedz elektroenerģijas pārvades un sadales pakalpojumus, kā arī pārdod klientiem elektroenerģiju. Latvenergo enerģiju ražo trijās Daugavas hidroelektrostacijās (HES) un divās Rīgas termoelektrostacijās (TES). Energosistēmas stacijās uzstādīto ģeneratoru kopējā jauda ir 2054,1 MW.

2004.gadā Latvenergo elektrostacijās tika saražotas 4264,5 GWh elektroenerģijas, kas ir 62,9% no kopējā Latvijas elektroenerģijas patēriņa un 91 % no kopējā Latvijā saražotā elektroenerģijas daudzuma.

2004.gadā Latvenergo hidroelektrostacijās saražoja 3039,7 GWh, kas ir 71,3 % no kopējās Latvenergo saražotās elektroenerģijas, bet Rīgas TES saražoja 1224,8 GWh elektroenerģijas, kas ir 28,7 % no kopējās Latvenergo saražotās elektroenerģijas. 2004.gadā no neatkarīgajiem elektroenerģijas ražotājiem Latvenergo iepirka 326,9 GWh elektroenerģijas, kas salīdzinot ar 2003.gadu ir par 5,2 % vairāk.

2004. gadā pieauga Latvenergo klientu patērētās elektroenerģijas apjoms. Uzņēmums pārdeva 5572,8 GWh elektroenerģijas, kas ir par 3,3 % vairāk nekā 2003.gadā.

2004. gadā Latvenergo turpināja ilgtermiņa programmā nosprausto aktīvu atjaunošanas un attīstības programmu, kopumā investējot 113 milj.latu, salīdzinājumā 2003.gadā - 94 milj.lati.

Lielākās investīcijas 2004.gadā veiktas:

- sadales tīklos – 41,2 milj.latu, papildus investējot gan pieslēgmaksas objektos, lai nodrošinātu pieaugušo lietotāju pieprasījumu pēc papildus jaudām, gan neelektrificēto lauku māju pieslēgšanu elektrotīklam un sprieguma kvalitātes uzlabošanas pasākumos;
- Rīgas TEC-1 rekonstrukcijas projektā – 2004.gadā investēti 39,6 milj.latu;
- optiskās šķiedras kabeļa uzstādīšanas projektā “LE telekomunikāciju” biznesa nodrošināšanai;
- saskaņā ar Latvenergo IT stratēģiju 2004.gadā tika turpināta informācijas sistēmu tehnoloģiju ieviešana, esošo IT risinājumu attīstīšana.

Filiāle „Latvenergo telekomunikācijas” (LT) 2004.gadā ir realizējusi vairākus energosistēmai būtiskus projektus, kā arī veikusi sagatavošanās darbus, lai strādātu kā balss pakalpojumu telekomunikāciju operators, ieviesusi balss telefonijas pakalpojumu norēķinu sistēmu, izveidojusi pieslēgumu pie starptautiskā interneta pakalpojumu sniedzēja.

2004. gadā ir pabeigta 2000.gadā uzsāktā energosistēmas vides aizsardzības darba vadības sakārtošana atbilstoši starptautiskā standarta LVS EN ISO 14001 - “Vides pārvaldības sistēma” prasībām. 2004.gadā četras Latvenergo filiāles ieguva kvalitātes sistēmas (ISO 9001) un Vides pārvaldības sistēmas (ISO14001) sertifikātus.

Latvenergo tiešie ieguldījumi vides aizsardzības pasākumos 2004. gadā ir vairāk kā 3,8 milj. latu – par šiem līdzekļiem stiprināti Daugavas krasti, modernizētas un remontētas termoelektrostaciju un hidroelektrostaciju, sadales un pārvades tīklu iekārtas, apsaimniekoti atkritumi un veikti ikgadējie vides aizsardzības pasākumi. (Sagatavots, izmantojot uzņēmuma sniegto neauditēto informāciju)

AS „Latvijas Gāze”

2004.gadā AS „Latvijas Gāze” turpināja kotēties Rīgas fondu biržas oficiālajā sarakstā un Baltijas fondu biržas kopējā sarakstā. Akciju cena gada laikā pieauga par 18,2%; straujākais akciju cenu kāpums notika 2004.gada otrajā pusē. 2004.gadā AS “Latvijas Gāze” akciju apgrozījums Rīgas fondu biržā bija 1,06 milj.Ls. AS “Latvijas Gāze” kapitalizācijas vērtība 2004.gada decembra beigās bija 259,35 milj.Ls. Iepriekšējā pārskata perioda beigās tā sasniedza 219,45 milj.Ls.

2004.gadā tika realizēts 1621milj.m³ dabasgāzes, kas ir par 8 milj.m³ jeb 0,5% mazāk nekā 2003.gadā.

Saskaņā ar neauditēto informāciju AS “Latvijas Gāze” 2004.gadā patērētājiem pārdeva gāzi un sniedza pakalpojumus par 121 milj.Ls, t.i., par 7,3% vairāk kā 2003.gadā.

AS “Latvijas Gāze” vidējais strādājošo skaits nedaudz pieauga un bija 1270 cilvēku.

Kapitālieguldījumu programmas ietvaros 2004.gadā tika apgūti 23,7 milj.Ls, kas ir par 48,9% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Gāzes vadu izbūvē tika ieguldīti 8,8 milj.latu, izbūvējot gada 211,6 km vadu.

(Sagatavots, izmantojot uzņēmuma sniegto neauditēto informāciju)

State JSC “Latvenergo”

State JSC “Latvenergo” is an energy company which carries out electricity and heat energy generation, provides electricity transmission and distribution services, as well as sells electricity to customers. Latvenergo generates energy in three Daugava hydropower plants (HPP) and two Riga thermal power plants (TPP). The total capacity of generators installed in energy system plants is 2054.1 MW.

In 2004 Latvenergo generated 4264.5 GWh of electricity in power plants which is 62.9% of the total electricity consumption in Latvia and 91% of the total electricity volume generated in Latvia.

In 2004 Latvenergo generated 3039.7 GWh in hydropower plants which is 71.3% of the total electricity generated by Latvenergo, but in Riga TPP – 1 224.8 GWh of electricity which is 28.7 % of the total electricity generated by Latvenergo. In 2004 Latvenergo purchased 326.9 GWh of electricity from independent electricity generators which is 5.2% more compared to 2003.

In 2004 the quantity of electricity consumed by Latvenergo customers increased. The company sold 5572.8 GWh of electricity which is 3.3% more than in 2003.

In 2004 Latvenergo continued its long-term program of asset renewal and development by investing a total of 113 million lats; in 2003 94 million lats were invested.

The largest investments in 2004 were:

- in distribution networks – 41.2 million lats additionally investing in connection objects to satisfy the increasing user demand for additional capacity, connect rural houses without electricity to the electricity network and improve voltage quality;
- in Riga thermal power plant TEC-1 reconstruction project – 39.6 million lats were invested in 2004;
- in the installation project of optical fibre cable to provide “LE telekomunikācijas” business;
- introduction of information system technologies was continued in 2004 according to the Latvenergo IT strategy, development of the existing IT solutions.

Subsidiary “Latvenergo telekomunikācijas” (LT) has implemented several significant projects for the energy system in 2004, as well as prepared to start working as a voice service telecommunications operator and introduced voice telephony service accounting system and established a connection to an international Internet service provider.

Year 2004 saw the completion of the alignment of energy system’s environmental protection work management according to the requirements of the international standard LVS EN ISO 14001 – “Environment management system” which was started in 2000. In 2004 four Latvenergo subsidiaries received quality management system (ISO 9001) and Environment management system (ISO14001) certificates.

Direct investments of Latvenergo in environmental protection activities in 2004 constituted more than 3.8 million lats – these funds were used to fortify the banks of Daugava river, modernize and repair equipment of thermal power plants and hydropower plants, distribution and transmission networks, manage waste and perform annual environmental protection activities.

(Based on unaudited information provided by the company)

JSC "Latvijas Gaze"

In 2004 JSC "Latvijas Gaze" continued to be quoted on the official list of Riga Stock Exchange and on the list of Baltic Stock Exchange. The share price grew by 18.2% over the year; the sharpest share price increase happened in the second half of 2004. The turnover of the shares of JSC "Latvijas Gaze" in Riga Stock Exchange was 1.06 million lats in 2004. The value of capitalisation of JSC "Latvijas Gaze" was 259.35 million lats at the end of December 2004. At the end of the previous report year it reached 219.45 million lats.

In 2004 1621 million m³ of natural gas were sold which is 8 million m³ or 0.5% less than in 2003.

According to the unaudited information JSC "Latvijas Gaze" sold gas to consumers and provided services for 121 million lats in 2004 which is 7.3% more than in 2003.

The average number of employees in JSC "Latvijas Gaze" increased a little and was 1270 persons.

23.7 million lats were spent for the capital investment program in 2004 which is 48.9% more than in the previous year. 8.8 million lats were invested in the construction of gas pipelines, constituting 211.6 km of new lines.

(Based on unaudited information provided by the company)

Licencēšana un licenču uzraudzība

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.297 Par regulējamajiem sabiedriskopakalpojumu veidiem, enerģētikas jomā komisija regulē šādus energoapgādes veidus:

1. Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana koģenerācijas stacijās, kuru maksimālā elektriskā slodze ir lielāka par vienu megavatu;
2. Elektroenerģijas ražošana stacijās, kuru jauda ir lielāka par vienu megavatu, t.sk. hidroelektrostacijās, vēja stacijās, kondensācijas stacijās;
3. Elektroenerģijas pārvade, ja spriegums ir 110 kilovoltu un lielāks, elektroenerģijas sadale, ja spriegums ir lielāks par vienu kilovoltu un nepārsniedz 110 kilovoltus, un elektroenerģijas realizācija jebkuriem enerģijas lietotājiem, ja realizācijas apjoms pārsniedz 4000 megavatstundu gadā;
4. Dabāsgāzes uzglabāšana, pārvade, sadale un realizācija jebkuriem enerģijas lietotājiem;
5. Sašķidrinātās gāzes uzglabāšana un iepildīšana tvertnēs, cisternās vai balonos, sadale, realizācija jebkurā pildījumā (izņemot naftas gāzes un citus gāzveida ogļūdeņražus, kurus izmanto par degvielu).

Kopā līdz 2004. gada 31. decembrim elektroenerģijas apgādē ir izsniegtas 79 licences, t.sk. 35 licences elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai koģenerācijas stacijās, 14 licences vēja elektrostacijām, 2 licences hidroelektrostacijām, 1 licence elektroenerģijas pārvadei, 15 licences elektroenerģijas sadalei

Licensing and license supervision

According to the Cabinet of Ministers regulations No.297 On the types of regulated public services, in the energy sector the Commission regulates the following types of energy supply:

1. Generation of electricity and heat in combined heat and power plants with maximal electric capacity above one megawatt;
2. Generation of electricity in power plants with capacity above one megawatt, including hydropower plants, wind power stations, combustion power stations;
3. Transmission of electricity if the voltage is 110 kV and above, distribution of electricity, if the voltage is above one kV and does not exceed 110 kV, and sales of electricity to any consumer if the volume of annually sold electricity exceeds 4000 MWh;
4. Natural gas storage, transmission, distribution and sales for any energy user;
5. Liquefied gas storage and filling into containers, cisterns or cylinders, distribution, sales in any type of container (except oil gas and other gaseous hydrocarbons used as fuel).

By December 31, 2004 79 licenses had been issued in the electricity supply sector including 35 licenses for electricity and heat energy generation in CHP plants, 14 licenses for wind power generators, two licenses for hydropower plants, one license for electricity transmission, 15 licenses for electricity

un 12 licences elektroenerģijas realizācijai. No tām 2004.gadā 4 licences izsniegtas koģenerācijas stacijām, 1 – sadalei un 5 – realizācijai. Atkārtotas licences izsniegtas 22 komersantiem.

Dabas gāzes apgādē AS „Latvijas gāze” ir pa vienai licencei dabasgāzes uzglabāšanai, pārvadei, sadalei un realizācijai.

Sašķidrinātās gāzes apgādē līdz 2004.gada 31.decembrim kopā ir izsniegtas un ir spēkā 25 licences uzglabāšanai un iepildīšanai, 35 licences sadalei un 58 realizācijas licences, no tām 2004.gadā tika anulētas 7 licences. 2004.gadā tika izsniegtas jaunas 3 licences un 7 atkārtotas licences sašķidrinātās gāzes realizācijai un 1 licence sadalei.

2004.gadā tika plānots apsekot 34 energo-apgādes komersantu objektus, lai pārlicinātos par komersantu faktisko darbību un licenču prasību ievērošanu. Pēc grafika apsekoti visi plānotie komersanti, kā arī ārpus kārtas apsekoti komersanti, kuri iesnieguši dokumentus licenču nosacījumu grozīšanai, licenču saņemšanai vai tarifu apstiprināšanai, vai arī par kuru darbību saņemtas sūdzības. Papildus plānotajam apsekoti vēl 9 objekti.

Tarifu aprēķināšanas metodiku izstrāde un tarifu noteikšana

Elektroenerģija

Elektroenerģijas apgādes tarifu aprēķināšanas metodikas tika izstrādātas 2002.gadā un 2003.gada sākumā un apstiprinātas 2003.gada sākumā. Elektroenerģijas apgādes tarifu aprēķināšanas metodikas ietver:

- Koģenerācijas stacijās saražotās siltumenerģijas un koģenerācijas stacijās ar jaudu virs 4 megavatiem saražotās elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika
- Hidroelektrostaciju saražotās elektroenerģijas tarifu aprēķināšanas metodika
- Elektroenerģijas pārvades tīklu pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika
- Elektroenerģijas sadales tīklu pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika
- Elektroenerģijas realizācijas gala tarifu aprēķināšanas metodika

Sīkāka informācija par izstrādātajām metodikām un tajās ietvertajiem principiem atrodama iepriekšējos gada pārskatos.

distribution and 12 licenses for electricity sales of which four licenses were issued for CHP plants, one license for distribution and five licenses for sales. Renewed licenses were issued for 22 companies.

In the natural gas supply sector JSC “Latvijas gāze” has one license for each sector of natural gas storage, transmission, distribution and sales.

By December 31, 2004 in the liquefied gas supply sector 25 licenses were issued and are in force for storage and filling, 35 licenses for distribution and 58 licenses for sales of which seven licenses were cancelled in 2004. Three new licenses were issued in 2004 and seven renewed licenses for liquefied gas sales and one license for distribution were issued.

In 2004 it was planned to inspect 34 objects of energy supply companies to check the actual operations of companies and fulfilment of license requirements. All planned companies were inspected according to the schedule. Companies which had submitted documents for alteration of license conditions, license reception or tariff approval or about which complaints were received were also inspected. Additionally, nine more objects were inspected.

Elaboration of tariff calculation methodologies and tariff setting

Electricity

Electricity supply tariff calculation methodologies were elaborated in 2002 and early 2003 and approved in early 2003. These methodologies include:

- Tariff calculation methodology for heat energy generated in combined heat and power plants (CHPs) and for electricity generated by CHPs with capacity above 4 megawatts
- Tariff calculation methodology for electricity generated by hydropower plants
- Electricity transmission network service tariff calculation methodology
- Electricity distribution network service tariff calculation methodology
- Electricity sales end tariff calculation methodology

More detailed information on these methodologies and their principles can be found in the previous annual reports.

2003.gada oktobrī tika apstiprināti valsts AS “Latvenergo” elektroenerģijas apgādes tarifi, kas stājās spēkā ar 2004.gada 1.janvāri. Vienlaikus ar šiem tarifiem tika noteikts arī tarifs, par kādu elektroenerģija tiek iepirkta no vietējiem neatkarīgajiem elektroenerģijas ražotājiem. Šis vietējiem neatkarīgajiem elektroenerģijas ražotājiem piemērotais tarifs tika apstrīdēts tiesā, un tiesa konstatēja procesuālus pārkāpumus lēmuma pieņemšanas gaitā. Lai izvairītos no turpmākas tiesvedības par elektroenerģijas tarifiem, komisija 2004.gada augustā veica grozījumus elektroenerģijas realizācijas gala tarifu aprēķināšanas metodikā, kā arī apstiprināja jaunu tarifu, par kādu elektroenerģija tiek iepirkta no vietējiem neatkarīgajiem elektroenerģijas ražotājiem.

Sakarā ar tarifu izmaiņām valsts AS “Latvenergo”, elektroenerģijas apgādes tarifu projektus iesniedza arī citi elektroenerģijas sadales un realizācijas komersanti, kas realizējamo enerģiju iepērk no “Latvenergo”. Izskatot šos projektus, 2004.gada martā tika pieņemts lēmums par elektroenerģijas sadales un realizācijas tarifu apstiprināšanu SIA “Vats”, bet 2004.gada aprīlī – lēmums par elektroenerģijas sadales tarifu apstiprināšanu SIA “TLA Dārzeni”. SIA “Vats” darbojas Ventspilī, tā apkalpošanā ir atsevišķa apakšstacija un sadales tīkli, elektroenerģija tiek piegādāta 7 nozīmīgām Ventspils komercsabiedrībām. SIA “TLA Dārzeni” darbojas Rīgā, apkalpojot sadales tīklu bijušās Rīgas dārzkopības teritorijā Biķernieku ielā un apgādājot ar elektroenerģiju 50 patērētājus.

Dabaszgāze

Dabaszgāzes apgādes tarifu aprēķināšanas metodikas tika izstrādātas 2002. gadā un 2003. gada sākumā un apstiprinātas 2003. gada sākumā. Dabaszgāzes apgādes tarifu aprēķināšanas metodikas ietver:

- Dabaszgāzes pārvades pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodika
- Dabaszgāzes uzglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodika
- Dabaszgāzes sadales pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika
- Dabaszgāzes realizācijas tarifu aprēķināšanas metodika

Jauni lēmumi par dabaszgāzes apgādes tarifiem 2004.gadā netika pieņemti. No 2004. gada 1.jūlija stājās spēkā 2003.gada 9.aprīlī apstiprināto tarifu pieauguma otrais solis.

In October 2003 the electricity supply tariffs of state JSC Latvenergo were approved, taking effect on January 1, 2004. Simultaneously with these tariffs a special tariff was approved for purchase of electricity from independent local generators. This tariff for independent local generators was challenged in court, and court established that the necessary procedures were not strictly observed during decision making. To avoid further litigation on electricity tariffs, in August 2004 the Commission amended the methodology for calculation of final tariffs for electricity and approved new tariffs for purchase of electricity from independent local generators.

Due to changes in Latvenergo tariffs, tariff proposals were submitted also by other electricity distribution and sales companies which purchase their electricity from Latvenergo. After analysis of these proposals, in March 2004 new electricity distribution and sales tariffs were approved for LLC “Vats”, but in April 2004 new distribution tariffs were approved for LLC “TLA Darzeni”. LLC “Vats” operates a separate substation and a distribution network in Ventspils, providing electricity to 7 significant local companies. LLC “TLA Darzeni” operates in Riga, servicing a distribution network on a former gardening territory in Bikernieku Street and supplying electricity to 50 customers.

Natural gas

Natural gas supply tariff calculation methodologies were elaborated in 2002 and early 2003 and approved in early 2003. These methodologies include:

- Natural gas transmission service tariff calculation methodology
- Natural gas storage service tariff calculation methodology
- Natural gas distribution service tariff calculation methodology
- Natural gas sales tariff calculation methodology

No new decisions were made regarding natural gas tariffs in 2004. From July 1, 2004 the second step of tariff increase took place according to the decision from April 9, 2003.

Sīkāka informācija par izstrādātajām metodikām un tajās ietvertajiem principiem, kā arī apstiprinātajiem tarifiem atrodama iepriekšējos gada pārskatos.

Sašķidrinātā gāze

Sašķidrinātās gāzes (propāna) apgādes jomā līdz 2004. gadam bijadarbojusies Energoapgādes regulēšanas padome 1998. gadā apstiprinātā tarifu aprēķināšanas metodika. Metodika paredzēja maksimālo tarifu apstiprināšanu, paredzot iespēju sašķidrinātās gāzes realizētājiem savstarpēji konkurēt, nepārsniedzot noteikto maksimālo tarifu. Konkurences attīstība šajā tirgū un 2000. gadā noteiktie maksimālie tarifi neradīja nepieciešamību pārskatīt regulējošo vidi, no tirgus dalībniekiem netika saņemti ierosinājumi par metodikas vai maksimālo tarifu izmaiņām, tādēļ arī nebija izstrādāta jauna metodika.

2004. gada otrajā pusē, sakarā ar straujām izmaiņām sašķidrinātās gāzes importa cenās, aktualizējās jautājums par jaunu maksimālo tarifu noteikšanu. Izvērtējot situāciju sašķidrinātās gāzes tirgū, tika konstatēts, ka esošā metodika neatbilst tirgus struktūrai, pakalpojumu sniedzēju specializācijai un nepieciešamajai elastībai cenu noteikšanā. Tādēļ tika izstrādāta un 2004. gada 11. novembrī apstiprināta jauna Sašķidrinātās gāzes tarifu aprēķināšanas metodika.

Metodika paredz saglabāt stingru regulēšanu sašķidrinātās gāzes sadalē, kur sadales tīkli tiek izmantoti lietotāju apgādei no pazemes vai virszemes grupu iekārtām. Lietotāji, kas izmanto pieslēgumus šādiem tīkliem, nevar izvēlēties alternatīvus piegādātājus, līdz ar to attiecīgie piegādātāji iegūst nozīmīgu tirgus varu. Lai nepieļautu tirgus varas ļaunprātīgu izmantošanu, sašķidrinātās gāzes sadales pakalpojumu tarifi tiek noteikti fiksēti atsevišķi katram sašķidrinātās gāzes piegādātājam.

Sašķidrinātās gāzes mazumtirdzniecībā, piegādājot gāzi balonos vai ar autocisternām un konteineriem, pastāv augsts konkurences līmenis un labas iespējas izvēlēties alternatīvus piegādātājus. Pieejamie tirgus dati liecina par to, ka nevienam tirgus dalībniekam nav noteicošas pozīcijas, bet novērotās cenu svārstības atspoguļo ārējo piegādātāju noteiktās cenas. Tādēļ saskaņā ar jauno me-

More detailed information on the elaborated methodologies, their principles and the approved tariffs can be found in the previous annual reports.

Liquefied gas

Until 2004 the sector of liquefied gas (propane) supply operated according to the tariff methodology adopted by the Energy regulation council in 1998. The methodology envisaged setting of maximum tariffs enabling suppliers to compete, staying below the maximum tariff. The developing competition and the maximum tariffs approved in 2000 constituted a stable regulatory environment for several years. Market participants did not express any suggestion concerning changes to the methodology or the maximum tariffs.

In the second half of 2004 due to rapid changes in import prices of liquefied gas, the issue of setting new maximum tariffs emerged. Evaluation of the liquefied gas market situation showed, that the existing methodology does not correspond to the market structure, specialisation of service providers and the necessary flexibility in price setting. Therefore a new Liquefied gas tariff calculation methodology was elaborated and approved on November 11, 2004.

The methodology envisages continuation of strict regulation in the distribution of liquefied gas, where distribution networks are used for supply of customers from underground or surface group reservoirs. Customers connected to such networks cannot choose alternative suppliers, therefore the existing suppliers have significant market power. To preclude abuse of market power, liquefied gas distribution service tariffs are set fixed separately for each liquefied gas supplier.

A high level of competition and good opportunities to choose alternative suppliers exist in the liquefied gas retail sector for the delivery of gas in cylinders or by auto cisterns and containers. The available market data show that no market participant has a dominant position, but the observed price fluctuations reflect the prices set by external suppliers. Therefore according to the

todiku komisija nolēma pielīdzināt mazumtirdzniecības cenu tai cenai, kas veidojas, savstarpēji konkurējot tirgus dalībniekiem.

Savukārt sašķidrinātās gāzes vairumtirdzniecības līmenī tika identificēti seši tirgus dalībnieki, kuru rīcībā ir nozīmīgas sašķidrinātās gāzes uzglabāšanas jaudas un kas potenciāli var ietekmēt vairumtirdzniecības cenas valstī vai noteiktā reģionā. Šiem komersantiem ir noteikta sašķidrinātās gāzes vairumtirdzniecības maksimālā cena. Lai nepieļautu lietotājiem nelabvēlīgu tendenču attīstību, komisija nolēma noteikt vairumtirdzniecības līmeņa cenu uzraudzību, paredzot pieciem nozīmīgākajiem tirgus dalībniekiem reizi ceturksnī iesniegt datus par faktiskajām cenām aizvadītajā periodā un plānotajām cenām nākamajā periodā. Izmantojot saņemtos datus, komisija lems par nepieciešamo rīcību sašķidrinātās gāzes tirgus regulēšanā vairumtirdzniecības līmenī.

Konkurences sekmēšana un pakalpojumu sniedzēju attīstības veicināšana

Elektroenerģijas apgāde

Kopš 2004. gada 1. jūlija visiem elektroenerģijas lietotājiem, izņemot māsaimniecības, ir iespēja izvēlēties alternatīvus elektroenerģijas piegādātājus. Tomēr faktiski neviens kvalificētais elektroenerģijas lietotājs nav mainījis elektroenerģijas piegādātāju. Iepriekšējā gadā komisija, apstiprinot jaunus elektroenerģijas apgādes tarifus valsts AS "Latvenergo", pievērsa īpašu uzmanību tam, lai pārvades un sadales pakalpojumu tarifu apmērs nekavētu potenciālos kvalificētos lietotājus izmantot citu piegādātāju piedāvājumu. No 2004. gada 1. janvāra jaunie tarifi stājās spēkā, vairāki komersanti saņēma licences tikai elektroenerģijas realizācijai un plānoja darboties kā starpnieki kvalificēto lietotāju apgādē, bet reāla konkurence neparādījās.

Daļēji kvalificēto lietotāju kūtums skaidrojams ar koncentrēto ražošanas struktūru un komplicēto pārrobežu enerģijas plūsmu organizēšanu. Elektroenerģijas ražošana Latvijā koncentrējas valsts AS "Latvenergo", kamēr praktiski visi neatkarīgie elektroenerģijas ražotāji katrs atsevišķi ir samērā nelieli, lai piedāvātu nopietnus enerģijas apjomus lieliem kvalificētiem lietotājiem. Turklāt lielākā daļa

new methodology the Commission decided to equate the retail price to the price which forms under competition by market participants.

In the liquefied gas wholesale sector six market participants were identified which have significant liquefied gas storage capacities and which potentially can influence wholesale prices in the country or specific region. A maximum liquefied gas wholesale price has been set for these companies. To protect the users the Commission decided to monitor wholesale prices by requesting the five most significant market participants to provide quarterly data on actual prices in the previous period and planned prices for the next period. Using the received data the Commission will decide about the necessary action for regulating the liquefied gas market on the wholesale level.

Promotion of competition and service provider development

Electricity supply

Since July 1, 2004 all electricity users except households have an option to choose alternative electricity suppliers. However, no eligible electricity user has actually changed electricity supplier. Last year when approving new electricity supply tariffs for state JSC "Latvenergo" the Commission paid special attention so that transmission and distribution tariffs would not hinder the potential eligible users to accept the offers of other suppliers. From January 1, 2004 the new tariffs took effect, several companies received licenses only for electricity sales and planned to operate as intermediaries in the supply of eligible users, but there was no real competition.

The inactivity of eligible users is partially explainable by the concentrated generation structure and complicated organisation of cross border energy flows. Electricity generation in Latvia is concentrated in state JSC "Latvenergo" while practically each independent electricity generator separately is quite small to offer serious energy volumes for large eligible users. Moreover, most independent

neatkarīgo elektroenerģijas ražotāju realizē enerģiju par valsts noteiktiem atbalsta tarifiem, līdz ar to tie nav ieinteresēti piedāvāt enerģiju kvalificētajiem lietotājiem par konkurējošām cenām. Attiecībā uz alternatīvas enerģijas importu potenciālajiem starpniekiem un kvalificētajiem lietotājiem jāsakāršas ar dažu valstu noteiktām enerģijas eksporta kvotām, specifiskiem balansēšanas nosacījumiem un citvalstu operatoru nevēlēšanos iesaistīties neliela apjoma darījumos. Bez tam viens elektrības tirgu kavējošs apstāklis pastāv arī Latvijā un tas ir pārvades sistēmas operatora neatkarības trūkums.

2004. gadā komisija strādāja pie neatkarīga pārvades operatora licences sagatavošanas. Licences projekta izstrādes gaitā īpaša uzmanība tika pievērsta iespējām nodrošināt reālu pārvades sistēmas operatora neatkarību, lai valsts AS "Latvenergo" funkciju sadalīšana nebūtu tikai formāls pasākums, bet reāli dotu ieguldījumu tirgus attīstībā un konkurences nostiprināšanā. Neatkarīga pārvades tīkla operatora licences sagatavošana 2004. gadā netika pabeigta sakarā ar izstrādes stadijā esošiem normatīvajiem aktiem, kas precizē elektrības tirgus darbību. Vienlaikus komisijas speciālisti bija iesaistīti Enerģētikas likuma grozījumu sagatavošanā un Elektrības tirgus likuma izstrādē ar mērķi pārņemt Eiropas Savienības direktīvas elektrības tirgus iedzīvināšanai.

Saskaņā ar Eurostat datiem, 2004. gadā Latvijā gan mājāsaimniecībām, gan komerc lietotājiem bija zemākie elektroenerģijas tarifi starp Eiropas Savienības valstīm. To noteica gan patērētāju salīdzinoši zemā pirktspēja, gan nozīmīgais lielo hidroelektrostaciju īpatsvars enerģijas ražošanā. Hidroelektrostaciju saražotās elektroenerģijas pašizmaksa ir relatīvi zema, ar to nespēj konkurēt ne citi Latvijā esošie elektroenerģijas avoti, ne tuvāko kaimiņvalstu importētās elektroenerģijas cenas. Vienlaikus jāuzsver, ka pastāvošais gala tarifu līmenis nav šķērslis energoapgādes sektora attīstībai – nozīmīgākie komersanti ir finansiāli stabili, strādā ar peļņu, tīklos un ražošanas jaudās tiek veikti apjomīgi ieguldījumi.

Dabasgāze

Dabasgāzes apgādes jomā 2004. gadā komisijas speciālisti piedalījās Enerģētikas

electricity generators sell energy for support tariffs set by the state, thus they are not interested to offer energy to eligible users at competitive prices. Regarding import of alternative energy the potential intermediaries and eligible users face energy export quotas set by some countries, specific balancing conditions and unwillingness of foreign operators to get involved in small volume deals. Moreover, one circumstance hindering the electricity market exists also in Latvia and it is the lack of independence of the transmission system operator.

In 2004 the Commission worked on the preparation of the license of independent transmission operator. During the preparation of the license draft special attention was paid to the possibility of ensuring real independence of transmission system operator so that division of state JSC "Latvenergo" functions would not be only a formal step but would really contribute to market development and strengthen competition. Preparation of the license of independent transmission network operator was not completed in 2004 because legal acts which specify the operation of the electricity market were in the process of development. Simultaneously Commission's experts were involved in the preparation of amendments to the Energy Law and development of the Electricity Market Law aiming to adopt European Union directives for the electricity market.

According to Eurostat data Latvia had the lowest electricity tariffs for households and commercial users among the European Union countries in 2004. It was determined by both the relatively low purchasing power of consumers and the significant share of large hydropower plants in the energy generation. The cost price of the electricity generated by hydropower plants is relatively small, neither other electricity sources in Latvia, nor prices of electricity imported from closest neighbours can compete with it. At the same time it must be stressed that the existing level of end tariffs is not an obstacle for the development of the energy supply sector – the most significant companies are financially stable, operate profitably, and extensive investments are made in networks and generation capacities.

Natural gas

In 2004 in the field of natural gas supply the Commission's experts participated in the

likuma grozījumu sagatavošanā ar mērķi pārņemt Eiropas Savienības direktīvas par gāzes tirgus attīstību un piemērot tās Latvijas situācijai. Šobrīd likuma grozījumu mērķis būtu sagatavot normatīvo vidi trešās puses pieejas nodrošināšanai, jo ir maz ticams, ka tuvākajā laikā tirgū varētu attīstīties reāla konkurence. To nosaka atkarība no ārējiem piegādātājiem – gan OAO “Gazprom”, gan SIA “Itera-Latvija” piegādā gāzi pa Gazprom piederošiem tīkliem. Alternatīva gāzes piegāde būtu iespējama, ja Krievijā gāzes tirgus tiktu liberalizēts, vai arī ja tiktu nodrošināti savienojumi ar citām ES valstīm un Norvēģiju. Bet jaunu savienojumu izbūve prasītu ievērojamus papildu ieguldījumus un pie pašreizējā gala tarifu līmeņa tas nebūtu rentabli.

Nemot vērā konkurences trūkumu dabasgāzes apgādē, ir pamatota visu patērētāju tarifu regulēšana arī turpmāk. Regulēšanas process nodrošina lielāku tarifu stabilitāti, iespēju robežās sabalansējot piegādātāja un lietotāju intereses. Saskaņā ar Eurostat datiem, 2004. gadā starp Eiropas Savienības valstīm Latvijā bija zemākie dabasgāzes tarifi mājsaimniecībām un vieni no zemākajiem tarifiem komercietotājiem (vēl zemāki tie bija Igaunijā). Tomēr tas nav šķērslis dabasgāzes piegādātājam aizvadīto gadu laikā veiksmīgi attīstīties, paaugstinot darbības efektivitāti, palielinot apgrozījumu un paplašinot tīklus, vairākkārt kāpinot investīciju apjomus, kā arī sasniedzot aizvien lielāku peļņas rādītāju.

Sašķidrinātā gāze

Sašķidrinātās gāzes (propāna) apgādes jomā komisija veica tirgus izpēti un konsultējās ar Konkurences padomi, lai pārliecinātos par sasniegto konkurences līmeni. Iegūtie secinājumi parādīja, ka konkurence ir pietiekami nostiprinājusies, lai pārskatītu iepriekš noteikto tarifu apstiprināšanas kārtību un samazinātu tirgus dalībnieku saimnieciskās darbības administratīvo uzraudzību. Sīkāk par padarīto sašķidrinātās gāzes jomā var lasīt sadaļā par tarifu aprēķināšanas metodiku izstrādi un tarifu noteikšanu.

Lietotāju interešu aizsardzība

Komisija 2004. gadā ir saņēmusi 96 sūdzības (pretenzijas, iesniegumus) saistībā ar

preparation of amendments to the Energy Law aiming to adopt European Union directives on gas market development and adjust them to the situation of Latvia. At the moment the goal of amendments to the law is to prepare the legal environment for third party access because it is unlikely that real competition could develop in the market soon. It is determined by dependence on external suppliers – JSC “Gazprom” and LLC “Itera-Latvija” supply gas through networks belonging to Gazprom. Alternative gas supply would be possible if the gas market in Russia would be liberalized or if connections with other EU countries and Norway would be ensured. But the construction of new connections would require significant additional investments which would not be cost-effective at the present end tariff level.

Taking into account the lack of competition in the natural gas supply sector regulation of all consumer tariffs is justified also in the future. The regulatory process ensures greater tariff stability, balancing the interests of the supplier and users. According to Eurostat data in 2004 Latvia had the lowest natural gas tariffs for households among EU countries and one of the lowest tariffs for commercial users (tariffs were still lower in Estonia). However, it was not an obstacle for the natural gas supplier to develop successfully in recent years, increasing operational efficiency, raising turnover and expanding networks, multiplying investment volumes, as well as achieving ever-increasing profits.

Liquefied gas

The Commission performed market analysis in the area of liquefied gas (propane) supply and consulted the Competition Council to ascertain the achieved competition level. The obtained conclusions showed that competition has sufficiently strengthened to review the tariff approval procedure specified before and decrease the administrative supervision of economic activities of market participants. More details on the accomplishments in the liquefied gas sector are available in the section on elaboration of tariff calculation methodologies and tariff setting.

Protection of consumer interests

The Commission has received 96 complaints (claims, applications) concerning energy issues

enerģētikas jautājumiem. Sūdzību sadalījums pa energoapgādes veidiem ir sekojošs:

- elektroapgāde – 64;
- dabasgāzes apgāde – 13;
- sašķidrīnātās naftas gāzes apgāde – 2;
- siltumapgāde – 17.

22 sūdzības (pretenzijas) ir saņemtas no juridiskām personām un 74 no fiziskām personām.

Izskatot 2004.gadā saņemtās sūdzības (pretenzijas, iesniegumus), konstatēts, ka 46% no kopējā skaita jeb 44 atbildēs iesniedzējam tika sniegts skaidrojums par dažādiem ar energoapgādi saistītiem jautājumiem (38 - elektroapgādē un siltumapgādē, 6 - gāzes apgādē), 54% jeb 52 iesniegumi klasificējami kā sūdzības (pretenzijas). Detalizētāku sūdzību sadalījums ir sekojošs:

- pamatotas – 11 (elektroapgādē – 11; gāzes apgādē – 0);
- nepamatotas – 21 (elektroapgādē – 17; gāzes apgādē – 4);
- neattiecas uz komisijas kompetenci – 20 (elektroapgādē – 15; gāzes apgādē – 5).

Saņemto sūdzību (pretenziju) priekšmets ir ļoti dažāds. Lielākās tematiskās grupas elektroapgādē ir šādas:

- jautājumi, kas saistīti ar elektroenerģijas piegādi – piegādes pārtraukšanas gadījumi, atjaunošana, jaunu pieslēgumu ierīkošana (34,9%);
- elektroenerģijas uzskaitē un norēķini – jautājumi par uzskaitītās un patērētās elektroenerģijas apjomu un neapmaksātiem rēķiniem, rēķinu apmaksas termiņi u.c. (11,6%);
- piegādātās elektroenerģijas kvalitāte (4,7%);
- dažādi citi jautājumi – problēmas, kas radušās sakarā ar atļautās slodzes samazināšanu, jautājumi par komercuzskaites mērāparātu stāvokli un apkalpošanu, jautājumi, kas saistīti ar elektrotīkla rekonstrukcijas darbiem, licences nosacījumu izpilde, siltumenerģijas jautājumi u.c. (48,8%).

Gāzes apgādē saņemtās sūdzības (pretenzijas) var iedalīt šādās tematiskās grupās:

in 2004. The distribution of complaints by energy supply types is as follows:

- electricity supply – 64;
- natural gas supply – 13;
- liquefied gas supply – 2;
- heat supply – 17.

22 complaints (claims) were received from legal persons and 74 from natural persons.

Examining the complaints (claims, applications) received in 2004 it was established that in 46% of the total number or in 44 answers the applicants were given explanations about various energy issues (38 – in electricity supply and heat supply, 6 – in gas supply), 54% or 52 applications were classified as complaints (claims). More detailed distribution of complaints is as follows:

- valid – 11 (electricity supply – 11; gas supply – 0);
- invalid – 21 (electricity supply – 17; gas supply – 4);
- not within competence of the Commission – 20 (electricity supply – 15; gas supply – 5).

The subject of the received complaints (claims) is very different. The largest thematic groups in the electricity supply are as follows:

- issues associated with electricity supply – supply interruption cases, renewal, installation of new connections (34.9%);
- electricity metering and payments – issues of recorded and consumed electricity volumes and unpaid bills, terms of bill payment etc. (11.6%);
- quality of supplied electricity (4.7%);
- various other issues – problems related to the reduction of the permitted load, issues regarding commercial meter status and servicing, electricity network reconstruction issues, fulfilment of license conditions, heat energy issues etc. (48.8%).

The received complaints (claims) in the gas supply sector may be divided into the following thematic groups:

- gāzes uzskaite un norēķini – par vidējā izlīdzinātā maksājuma piemērošanu, par patērētās gāzes rēķinu pareizību (33%);
- gāzes apgādes sistēmas ekspluatācija – jautājumi, kas saistīti ar tehnisko noteikumu saskaņošanu pārbūvējot gāzesvadu, par gāzes tranzītpārveda likvidāciju, par gāzes iekārtas nomaiņu (33%);
- dažādi citi jautājumi – par sašķidrinātās gāzes kvalitāti, par maksas iekasēšanu par izziņas izsniegšanu u.c.(33%).

Komisijai tieši ir adresētas 84 sūdzības (iesniegumi) (87,5 %), pārsūtītas no citām valsts institūcijām – 12 (12,5 %), t.sk., 7 no Patērētāju tiesību aizsardzības centra, 3 no pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem, 1 no Daugavpils pilsētas prokuratūras un 1 no Nejēdzību novēršanas biroja.

Komisija ir izvērtējusi un sniegusi atbildi uz 86 sūdzībām (89,6 %), 10 sūdzības (10,4 %), kuru izvērtēšana nav komisijas kompetencē, ir pārsūtītas citām institūcijām atbildes sniegšanai, t.sk., 9 – Rīgas pilsētas Sabiedrisko pakalpojumu regulatoram.

Sagatavojot atbildes, 33 gadījumos (34,4 %), lai objektīvāk izvērtētu izveidojušos situāciju, ir pieprasīta papildu informācija.

- gas metering and payments – about the application of the average distributed payment, about the accuracy of consumed gas bills (33%);
- maintenance of the gas supply system – issues associated with approval of technical regulations when rebuilding the gas pipe, about elimination of gas transit transmission, about replacement of gas equipment (33%);
- various other issues – about the quality of liquefied gas, about fee for information provision etc. (33%).

84 complaints (applications) were directly addressed to the Commission (87.5 %), 12 were forwarded from other state institutions (12.5 %), including seven from the Consumer Rights Protection Centre, three from municipal regulators, one from Daugavpils Prosecutor's Office and one from Problem Prevention Bureau.

The Commission has evaluated and provided answers on 86 complaints (89.6 %), 10 complaints (10.4 %) which were not within the competence of the Commission were forwarded to other institutions including nine to Riga city regulator.

Additional information was requested in 33 cases (34.4 %) to provide more objective answers.

ELEKTRONISKIE SAKARI UN PASTS

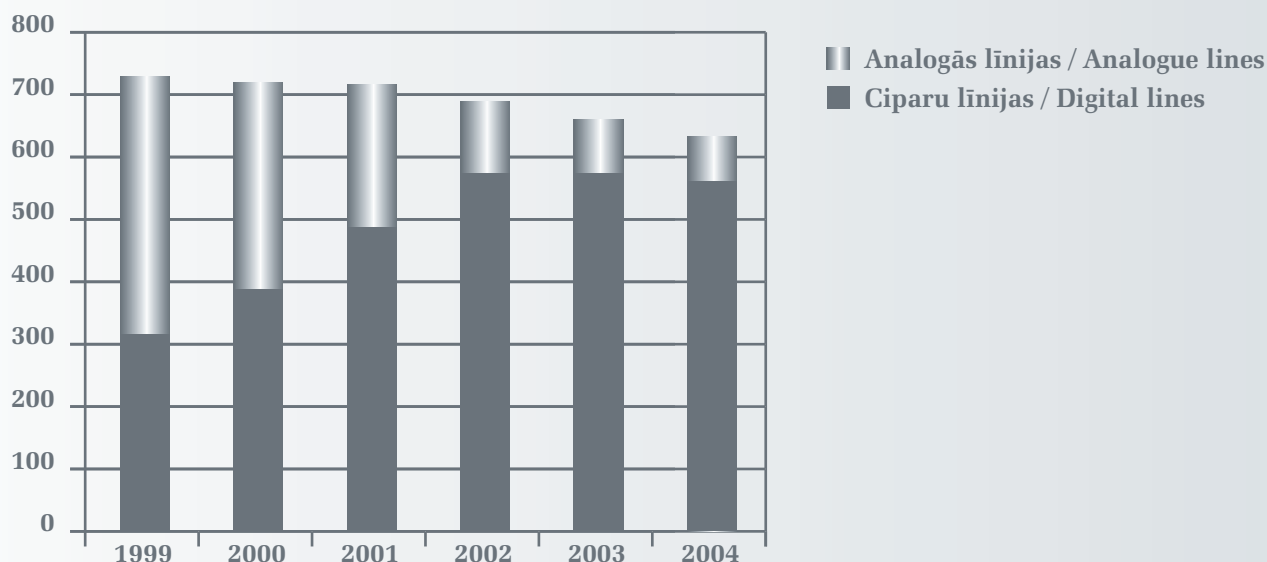
Vispārīgs nozares raksturojums

2004.gada beigās kopējais fiksētā telefona abonentu līniju skaits bija 631 tūkst., no tām 90% līniju bija pieslēgtas ciparu sistēmai. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu kopējais telefona abonentu līniju skaits ir samazinājies par 4,7%, savukārt ciparu sistēmai pieslēgto līniju īpatsvars palielinājies par 2,2%.

ELECTRONIC COMMUNICATIONS AND POSTAL SERVICES

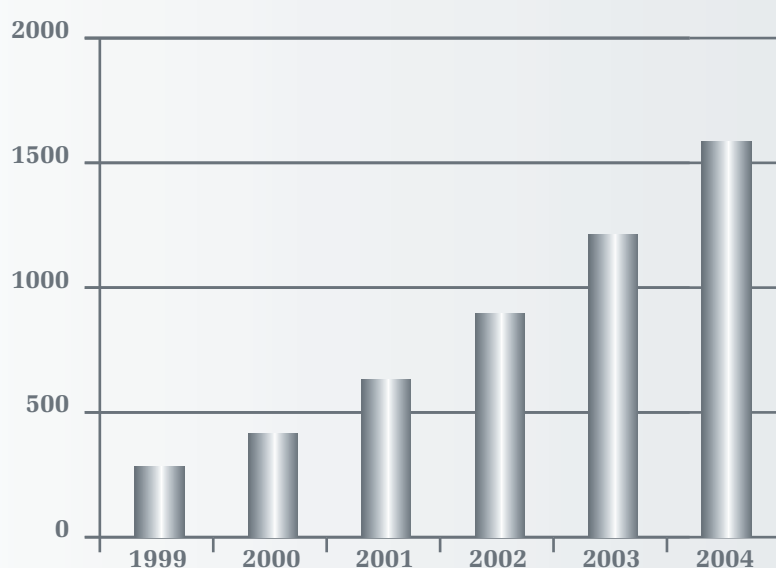
General overview

At the end of 2004 the total number of fixed telephone subscriber lines was 631 thousand of which 90% were connected to the digital system. Compared to the previous year the total number of telephone subscriber lines has decreased by 4.7%, but the share of lines connected to the digital system has increased by 2.2%.

Telefona abonentu līniju skaits (tūkst.)

Number of fixed line subscribers (thsd.)

Mobilo telekomunikāciju abonentu skaits (tūkst.)

Number of mobile phone subscribers (thsd.)

Mobilo telekomunikāciju abonentu skaits 2004. gada beigās sasniedza 1,55 milj., kas ir par 27,6% vairāk nekā 2003. gada beigās. Salīdzinājumam, 2003.gadā mobilo telekomunikāciju abonentu skaits pieauga par 32,7%.

The number of mobile phone subscribers reached 1.55 million at the end of 2004 which was 27.6% more than at the end of 2003. For comparison, the number of mobile phone subscribers grew by 32.7% in 2003.

SIA Lattelekom

2004. gadu Lattelekom noslēdza ar veiksmīgiem finanšu rādītājiem. Lattelekom koncerna (SIA Lattelekom un SIA Lattelekom Sakaru Sistēmas) ieņēmumi 2004. gadā bija 131,4 miljoni latu, savukārt attīstībā un infrastruktūras modernizācijā ieguldīti 15,3 miljoni latu. Vienpadsmit darbības gados kopējais veikto kapitālieguldījumu apjoms pārsniedz pusmiljarda latu. Pateicoties darbības efektivitātes paaugstināšanai un ieņēmumiem no saistītā uzņēmuma (SIA Lattelekom pieder 23% SIA Latvijas Mobilais Telefons pamatkapitāla), koncerna peļņa 2004. gadā bija 33,5 miljoni latu. Pagājušajā gadā Lattelekom kopumā dažādos nodokļos valstij samaksāja 28,6 miljonus latu. Valstij dividendēs Lattelekom pagājušajā gadā izmaksāja 21,4 miljonus latu.

2004.gadā Lattelekom veiksmīgi ieviesa vairākus izvēles tarifu plānus, no tiem populārākais ir tarifu plāns Mājas tarifi, kuru pašlaik izmanto vairāk nekā 10% klientu. Uzņēmums turpināja nedēļas nogalēs piedāvāt atlaides starptautiskajiem zvaniem un vietējām sarunām, samazināja interneta iezvanpieejas tarifus un privātajiem klientiem paredzēto pastāvīgā interneta pieslēguma ierīkošanas un abonēšanas maksu. Pateicoties šiem piedāvājumiem un uzņēmuma īstenotajām mārketinga aktivitātēm, praktiski tika apturēts tālruņa līniju skaita samazinājums un gada laikā divkāršojies pastāvīgā interneta pieslēguma lietotāju skaits, sasniedzot 39 tūkstošus.

2004.gada beigās kopējais ciparu tīklam pieslēgto tālruņa līniju īpatsvars sasniedza 90%. Pilnībā modernizēts ir Rīgas rajons un visi rajonu centri, kā arī gandrīz visas pārējās Latvijas pilsētas. Lattelekom turpina darbu pie pilnīgas telekomunikāciju tīkla modernizācijas pabeigšanas visā valsts teritorijā, ko, ieguldot 30 miljonus latu, plānots pabeigt trīs gadu laikā.

Pārskata gadā Lattelekom palielināja bezvadu interneta telpu skaitu Latvijā. Bezvadu interneta pieslēgums pieejams izmantojot gan Wi-Fi, gan GPRS mobilo datu pārraides tehnoloģiju. Lattelekom pievienojās starptautiskajai bezvadu interneta viesabonēšanas platformai.

Lattelekom operatoru pakalpojumu sniedzējs Kontaktu centrs 118 ir līderis informatīvo pakalpojumu tirgū Latvijā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu apkalpoto kontaktu skaits 2004. gadā palielinājies par 26%. Paplašinot darbības sfēru, Kontaktu centrs 118 sāka piedāvāt kontaktu apkalpošanas iespējas ne tikai Latvijas, bet arī Zviedrijas un Vācijas uzņēmumiem.

(Sagatavots, izmantojot uzņēmuma sniegto neauditēto informāciju)

Latvijas Mobilais Telefons SIA

2004. gads Latvijas Mobilajam Telefonam ir bijis dinamiskas izaugsmes gads. Veiksmīga biznesa stratēģija 2004.gadā ir ļāvusi sasniegt lielāko klientu skaita pieaugumu kopš uzņēmuma dibināšanas – salīdzinot ar 2003. gadu, kopējais LMT pakalpojumu lietotāju skaits pieauga par 23,6% jeb 143,5 tūkstošiem, gada beigās sasniedzot 752,5 tūkstošus.

2004. gadā uzņēmuma apgrozījums pieauga par 14,7%, bet peļņa pat par 29,2%, sasniedzot 54,7 miljonus latu. LMT ir starp lielākajiem nodokļu maksātājiem valstī, 2004. gadā papildinot valsts budžetu par 30,2 milj. latu. Pārskata gadā OKartes lietotājiem tika radīta iespēja lietot GPRS datu pārraides pakalpojumu, savukārt abonentiem lētākas kļuva sarunas LMT mobilo sakaru tīklā un tika papildināta ilgtermiņa Atlaižu programma.

Lielu popularitāti guva LMT piedāvātie Mazcenas mobilie un pēcmaksas mobilie tālruņi, kas tika izplatīti ar LMT pakalpojumu izplatītāju tīkla palīdzību. 2004. gada beigās LMT pakalpojumus izplatīja 42 dileri 250 tirdzniecības vietās visā Latvijā. OKartes tirdzniecības vietu skaits gada laikā palielinājās aptuveni par 400 tirdzniecības vietām, un šobrīd OKarte tiek tirgota vairāk kā 3700 tirdzniecības vietās visā Latvijā.

Saskaņā ar LMT iegūtās UMTS publiskā mobilā telekomunikāciju tīkla operatora individuālās licences nosacījumiem, kā arī iepriekšējā gadā praksē izvērtētajām un apzinātajām trešās paaudzes mobilo sakaru iespējām, 2004.gadā tika uzsākta UMTS tīkla komerciālā darbība. Šī tīkla atklāšana bija būtisks atskaites punkts, kas dod iespēju piedāvāt pakalpojumus, kuriem nepieciešams liels datu pārraides ātrums.

2004. gadā uzņēmums veica kapitālieguldījumus 18 miljonu latu apmērā, tādējādi kopējie kapitālieguldījumi kopš uzņēmuma dibināšanas ir 176,8 miljoni latu. Par šiem līdzekļiem 2004. gadā tika uzstādītas 64 jaunas bāzes stacijas, to kopskaitam pārsniedzot 720. LMT izveidotais sakaru tīkls klāj 98,08% Latvijas teritorijas, sniedzot iespēju lietot mobilos sakarus 97,41% valsts iedzīvotāju.

2004.gadā LMT turpināja sadarbību ar ārvalstu operatoriem. Tika noslēgti jauni viesabonēšanas līgumi ar 17 operatoru sakaru tīkliem, gada beigās LMT piedāvāja viesabonēšanu 255 operatoru sakaru tīklos 128 valstīs. Tika nozīmīgi paplašinātas arī GPRS viesabonēšanas iespējas, gada beigās piedāvājot viesabonēšanu 44 valstu 78 operatoru tīklos.

Telekomunikāciju tirgus liberalizācijas apstākļos turpinājās sadarbība ar Latvijas telekomunikāciju uzņēmumiem, noslēdzot četras starpsavienojumu līgumus ar jaunajiem telekomunikāciju operatoriem: SIA "Datagrupa 777", AS "Telekom Baltija", valsts AS "Latvenergo" un SIA "Telenets". Lai veicinātu Latvijas telekomunikāciju tirgus straujāku attīstību, šiem operatoriem tika noteikti zemāki starpsavienojumu tarifi kā iepriekš.

(Sagatavots, izmantojot uzņēmuma sniegto neauditēto informāciju)

LLC Lattelekom

Lattelekom concluded year 2004 with successful financial results. The revenues of Lattelekom concern (LLC Lattelekom and LLC Lattelekom Sakaru Sistēmas) were 131.4 million lats in 2004, while 15.3 million lats were invested in development and infrastructure modernisation. During eleven years of operation the total amount of capital investments exceeds 500 million lats. Owing to improved operational efficiency and revenues from the affiliated company (LLC Lattelekom owns 23% of LLC Latvijas Mobilais Telefons equity capital) the concern's profits were 33.5 million lats in 2004. Last year Lattelekom paid a total of 28.6 million lats in various taxes. Lattelekom paid 21.4 million lats in dividends to the state last year.

In 2004 Lattelekom successfully introduced several tariff plans of which the most popular was the tariff plan Home tariffs which is currently used by more than 10% of customers. The company continued to offer discounts for international calls and local calls on weekends, reduced Internet dial-up tariffs and installation and subscription fees of permanent Internet connection for private customers. Owing to these offers and marketing activities of the company the decline of the number of telephone lines was virtually stopped and the number of permanent Internet connection users doubled over a year reaching 39 thousand.

The total share of telephone lines connected to the digital network reached 90% at the end of 2004. Riga district, all district centres and almost all other Latvian cities have been completely modernized. Lattelekom continues work to completely finish telecommunications network modernisation in the entire territory of the country which is planned over a three year period investing 30 million lats.

In the report year Lattelekom increased the number of wireless Internet areas in Latvia. Wireless Internet connection is available using both Wi-Fi and GPRS mobile data transmission technology. Lattelekom joined the international wireless Internet roaming platform.

Lattelekom operator service provider Contacts centre 118 is a leader in the information service market in Latvia. Compared to the previous year the number of serviced contacts increased by 26% in 2004. Contacts centre 118 started offering contact servicing opportunities not only in Latvia, but also for Swedish and German companies.

(Based on unaudited information provided by the company)

LLC Latvijas Mobilais Telefons

Year 2004 was a year of dynamic growth for Latvijas Mobilais Telefons. A successful business strategy in 2004 has allowed to achieve the largest increase of the number of customers since the foundation of the company – compared to 2003 the total number of LMT service users grew by 23.6% or 143.5 thousand reaching 752.5 thousand at the end of the year.

In 2004 the turnover of the company increased by 14.7%, but profits by 29.2% reaching 54.7 million lats. LMT is among the largest tax payers in the country supplementing the state budget with 30.2 million lats in 2004.

In the report year the users of prepaid card OKarte were given a chance to use GPRS data transmission service, while calls in LMT mobile communications network became cheaper for subscribers and the long term Discount Program was supplemented.

Subsidized handsets and post payment mobile phones offered by LMT were very popular, and they were distributed through the LMT service distribution network. At the end of 2004 LMT services were distributed by 42 dealers in 250 sales areas in the entire territory of Latvia. The number of places selling OKarte has increased by about 400 over a year, and OKarte is currently sold in more than 3700 places in Latvia.

According to the conditions of the individual license of UMTS public mobile telecommunications network operator, as well as the evaluated potential of third generation mobile communications in the previous year, the commercial operation of UMTS network was started in 2004. The opening of this network was a significant point of reference which enables to offer services which require high data transfer speed.

In 2004 the company made capital investments amounting to 18 million lats, thus the total capital investments since the foundation of the company are 176.8 million lats. 64 new base stations were installed using these funds in 2004, and the total number of base stations surpassed 720. The communication network built by LMT covers 98.08% of the territory of Latvia and enabling 97.41% of the population to use mobile communications.

In 2004 LMT continued cooperation with foreign operators. New roaming agreements were concluded with 17 operator networks, at the end of the year LMT offered roaming in 255 operator networks in 128 countries. GPRS roaming opportunities were significantly enhanced offering roaming in 78 operator networks in 44 countries at the end of the year.

Cooperation with telecommunications companies of Latvia continued in the circumstances of telecommunications market liberalisation, concluding four interconnection agreements with new telecommunications operators: LLC "Datagrupa 777", JSC "Telekom Baltija", state JSC "Latvenergo" and LLC "Telenets". Lower interconnection tariffs than before were set for these operators to promote faster development of Latvian telecommunications market.

(Based on unaudited information provided by the company)

Konkurences sekmēšana

2004.gads elektronisko sakaru jomas attīstībā iezīmējās ar straujām regulējošās vides izmaiņām. Lai ieviestu Eiropas Savienības 2002.gadā pieņemto direktīvu kopumu par elektronisko sakaru regulēšanu līdz Latvijas iestājai savienībā, 2004.gada sākumā Satiksmes ministrija sagatavoja Elektronisko sakaru likuma projektu, kuru 2004.gada 15.aprīlī valdība izsludināja ar likuma spēku saskaņā ar Satversmes 81.pantu. Komisija aktīvi piedalījās likumprojekta izstrādē, iesniedzot priekšlikumus sākotnējam likuma uzmetumam un iesaistoties diskusijās ar citām ie-

Promotion of competition

Year 2004 in the development of electronic communications sector was marked by rapid changes in the regulatory environment. To introduce directives adopted by European Union in 2002 on regulation of electronic communications until the accession into EU, at the beginning of 2004 the Ministry of Transport prepared the draft Electronic Communications Law which was adopted as a law by the government according to Article 81 of the Constitution on April 15, 2004. The Commission actively participated in the development of the draft law by submitting proposals for the initial draft of the law and getting involved in discussions with other interested

interesētajām pusēm likumprojekta saskaņošanas stadijā. Bez tam valdībā pieņemtais Elektronisko sakaru likums noteica jaunu pieeju konkurences stiprināšanai, ievērojami mainīja komisijas funkcijas un pilnīgai jauno funkciju realizācijai uzdeva komisijai izstrādāt vairāk kā 30 normatīvos aktus.

Vienlaikus ar valdības apstiprinātā Elektronisko sakaru likuma ieviešanu turpinājās darbs pie likuma teksta pilnveidošanas, sagatavojot to apstiprināšanai Saeimā. Tā kā no 2004.gada 1.maija likums jau bija stājies spēkā, tirgus dalībnieki un iesaistītās valsts iestādes varēja viegli konstatēt esošās likuma nepilnības un neprecizitātes. Tomēr likumprojekta sagatavošana noritēja smagi, jo iesaistītās puses nepieņēma aizstāvēja savas intereses. Komisijas speciālisti sagatavoja vairākus simtus priekšlikumu, balstoties uz uzkrāto praktisko pieredzi un citu Eiropas valstu regulatoru praksi. Kaut arī ne visi priekšlikumi tika atbalstīti, komisijas līdzdalība likumprojekta tapšanā noteikti uzlaboja likuma kvalitāti un nostiprināja konkurences principu ieviešanu.

Elektronisko sakaru likums galīgajā redakcijā Saeimā tika pieņemts 2004.gada 28.oktobrī un stājās spēkā no 2004.gada 1.decembra. Saskaņā ar šo likumu, komisijai līdz 2005.gada 1.jūnijam jāizstrādā gandrīz 40 sekundārie normatīvie akti – noteikumi, kārtības, metodikas. Par katru noteikumu projektu tiek rīkota uzklaušanās sanāksme un tirgus dalībnieki aktīvi izmanto iespēju iesaistīties dokumentu apspriešanās. Tādā veidā uzlabojas komisijas izstrādājamo dokumentu kvalitāte un tirgus dalībnieki savlaicīgi sagatavoja jaunu prasību ieviešanai.

Bez normatīvās vides izstrādes un noteikto tiesību normu ieviešanas komisija sekmēja konkurenci arī ar citiem līdzekļiem. Kā nozīmīgākie 2004.gadā būtu minami operatora izvēles, iepriekšējās izvēles un tīklu atsaistīšanas pakalpojumu ieviešanas uzraudzība, numerācijas resursu plānošana un piešķiršana savas kompetences ietvaros, iesaistīšanās tirgus dalībnieku sarunās par starpsavienojumu līgumu noslēgšanu, starpsavienojumu tarifu augšējās robežas noteikšana, pakalpojumu kvalitātes kontrole,

parties in the approval stage of the draft law. Moreover, the Electronic Communications Law adopted by the government set a new approach for strengthening competition, considerably changed Commission's functions and delegated the Commission to elaborate more than 30 legal acts.

Simultaneously with the introduction of the Electronic Communications Law work continued on improvement of the law's text preparing it for approval by Saeima. Since the law had already taken effect from May 1, 2004 the market participants and the involved state institutions could easily find the existing imperfections and inaccuracies of the law. However, the preparation of the draft law was hard because the involved parties strictly defended their interests. The Commission's experts prepared several hundred proposals based on the accumulated practical experience and practice of other European regulators. Although all proposals were not supported, the Commission's participation in the preparation of the draft law certainly improved the quality of the law and strengthened the observance of competition principles.

The Electronic Communications Law was adopted by Saeima in its final version on October 28, 2004 and took effect from December 1, 2004. According to this law the Commission must develop almost 40 secondary legal acts – regulations, procedures, methodologies by June 1, 2005. A public hearing is organized for each draft regulation and market participants actively use the opportunity to participate in the discussions about documents. Thus, the quality of documents developed by the Commission improves and market participants prepare for the introduction of new requirements in a timely manner.

Apart from the development of the legal environment and introduction of legal norms the Commission also promoted competition by other means. The most significant activities in 2004 were the monitoring of introduction of carrier selection, pre-selection and network unbundling services, numbering resource allocation and planning, participation in the negotiations of market participants on conclusion of interconnection agreements, setting the upper limit of interconnection tariffs, service quality control, consideration

lietotāju sūdzību izskatīšana un pakalpojumu sniedzēju pieļauto pārkāpumu novēršana. Par šīm aktivitātēm sīkāka informācija pieejama turpmākajās sadaļās.

Licencēšana, reģistrēšana un resursu piešķiršana

Kopš pilnīgas tirgus atvēršanas konkurencei 2003.gada janvārī, joprojām turpina palielināties elektronisko sakaru komersantu skaits. Kopumā līdz 2004.gada beigām licences un atļaujas saņēmuši vairāk kā 300 komersanti, no tiem 89 komersanti darbojas vai plāno darboties iekšzemes/vietējo balss telefonijas pakalpojumu jomā, 95 komersanti – starptautiskās balss telefonijas pakalpojumu jomā, 116 komersanti plāno sniegt nomāto līniju pakalpojumus, 293 komersanti piedāvās interneta un datu pārraides pakalpojumus, 14 – taksofonu pakalpojumus, 11 komersanti – radiokomunikāciju pakalpojumus, 48 komersanti – televīzijas un skaņas izplatīšanas pakalpojumus un 2 komersanti – UMTS pakalpojumus.

2004.gada sākumā tirgus dalībnieku licencēšanu un reģistrēšanu noteica likums Par telekomunikācijām. Saskaņā ar likumu Par telekomunikācijām, individuālās licences tika izsniegtas telekomunikāciju uzņēmumiem, kuriem ir savi publiskie telekomunikāciju tīkli un kuri sniedz publiskos telekomunikāciju pakalpojumus, vai arī gadījumos, kad telekomunikāciju uzņēmumiem uzņēmējdarbības veikšanai šajā nozarē nepieciešama ierobežoto nacionālo resursu piešķiršana. Pārējos gadījumos tika reģistrētas vispārējās atļaujas.

2004.gada 1.maijā stājās spēkā Elektronisko sakaru likums, kas vairs neparedz licenču izsniegšanu. Tā vietā elektronisko sakaru komersanti tiek reģistrēti komisijā izveidotā reģistrā, bet gadījumos, kad komercdarbības veikšanai nepieciešami ierobežotie resursi, tiek izsniegtas resursu lietošanas atļaujas. 2004. gadā komisija piešķir frekvenču spektra un numerācijas resursu lietošanas tiesības. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu pie ierobežotajiem resursiem pieskaita arī valsts augstākā līmeņa domēna vārdus – interneta

of user complaints and prevention of violations by service providers. More detailed information on these activities is available in further sections.

Licensing, registration and resource allocation

Since the complete opening of the market to competition in January 2003 the number of electronic communications companies is still growing. By the end of 2004 more than 300 companies had received licenses and authorisations of which 89 companies operate or plan to operate in the sector of domestic/local voice telephony services, 95 companies – in the sector of international voice telephony services, 116 companies plan to provide leased line services, 293 companies will offer Internet and data transfer services, 14 companies – payphone services, 11 companies – radio communications services, 48 companies – television and audio signal broadcasting services and 2 companies – UMTS services.

At the beginning of 2004 market participant licensing and registration was specified by the law On Telecommunications. According to the law On Telecommunications individual licenses were issued to telecommunications companies which had their own public telecommunications networks and which provided public telecommunications services or in cases when telecommunications companies needed allocation of scarce national resources. General authorisations were registered in other cases.

On May 1, 2004 the Electronic Communications Law took effect and it does not envisage issuance of licenses any more. Instead electronic communications companies are registered in the Commission's register, but in cases when scarce resources are necessary for commercial activities, resource usage permits are granted. In 2004 the Commission granted the rights to use frequency spectrum and numbering resources. According to the Electronic Communications Law scarce resources also include the state top level domain name –

domēna adresi ar .lv sufiksu. Komisijai ir jāizstrādā noteikumi par augstākā līmeņa domēna vārdu piešķiršanu.

Sakarā ar straujotāju skaita pieaugumu publiskajos mobilajos elektronisko sakaru tīklos ir praktiski izsmelti esošajā numerācijas plānā mobilajiem sakariem atvēlētie numerācijas resursi. Līdz ar to tuvākajā laikā jārod risinājums turpmākai numerācijas resursu paplašināšanai vai pārstrukturēšanai, lai nekavētu tirgus attīstību. Tā kā jaunas numerācijas shēmas ieviešanas gadījumā komersantiem, kā arī valsts un pašvaldību iestādēm jārēķinās ar papildus izdevumiem, lēmumu par pāreju uz jauno numerācijas shēmu jāpieņem Ministru kabinetam. Resursu izmantošanas efektivitāti var veicināt maksas noteikšana resursu izmantošanai, kas ir paredzēta Latvijas Republikas elektronisko sakaru nozares pamatnostādnes 2004.–2008. gadam. Vienlaicīgi maksas noteikšana resursu izmantošanai ir daudzpusīgi un ļoti rūpīgi jāizvērtē, jo tā nedrīkst izraisīt tarifu paaugstināšanos pakalpojumu lietotājiem, nedz arī būt kā šķērslis jaunu komersantu darbības uzsākšanai un nozares turpmākajai attīstībai.

Atbilstoši Elektronisko sakaru likumā noteiktajam Ministru kabinets apstiprina noteikumus „Radiofrekvenču spektra joslu sadalījums radiosakaru veidiem un iedalījums radiosakaru sistēmām, kā arī radiofrekvenču joslu izmantošanas vispārīgie nosacījumi” (nacionālo radiofrekvenču plānu), kurā tiek iekļauta informācija par koplietošanas radiofrekvenču joslām un atļauja šo radiofrekvenču joslu izmantošanai bez lietošanas tiesību saņemšanas komisijā. Radiofrekvenču spektra lietošanas tiesības koplietošanas radiofrekvenču joslām ir noteiktas Vispārējās atļaujas radiofrekvenču spektra nosacījumos.

Bez Lietošanas tiesību atļaujas saņemšanas komisijā tiks atļauts izmantot bezvadu platjoslas pārraides sistēmām šādas radiofrekvenču joslas, ievērojot attiecīgus izmantošanas nosacījumus un ierobežojumus:

- iekštelpās:
 - Radiofrekvenču josla 2400,0 - 2483,5 MHz - modulācijas metode DSSS (Direct Sequence Spread Spectrum), maksimālais

Internet domain address with .lv suffix. The Commission must also elaborate regulations on allocation of top level domain names.

Due to the rapid growth of the number of users in public mobile electronic communications networks the numbering resources for mobile communications in the current numbering plan are practically exhausted. Therefore a solution must soon be found for further extension or reallocation of numbering resources to avoid the delay of market development. Since a new numbering scheme would create additional expenses for companies, as well as state and municipal institutions, the decision on transition to the new numbering scheme must be adopted by the Cabinet of Ministers. Resource utilisation efficiency may be promoted by setting a fee for the use of resources that is envisaged by the Republic of Latvia electronic communication sector guidelines for 2004-2008. At the same time the fee setting for the use of resources must be extensively and carefully evaluated as it must not cause a tariff increase for service users, nor be an obstacle for the entry of new companies and further development of the sector.

In accordance with the Electronic Communications Law the Cabinet of Ministers approves regulations “Radio frequency spectrum band allocation by radio communications types and classification by radio communications systems, as well as the utilisation of the radio frequency bands by general authorisations” (national radio frequency allocation plan) which includes information on common radio frequency bands and permission for utilisation of these radio frequency bands without receiving the rights of use from the Public Utilities Commission. The rights to use radio frequency spectrum for common radio frequency bands are specified in Radio frequency spectrum conditions of general authorisation.

Without receiving permission for the rights of use from the Commission it is permitted to use the following radio frequency bands for wireless broadband transmission systems, abiding by respective terms of use and restrictions:

- indoors:
 - Radio frequency band 2400.0 – 2483.5 MHz – modulation method DSSS (Direct Sequence Spread Spectrum), maximum

kanāla platums 22 MHz, jauda (EIRP) nedrīkst pārsniegt 100 mW un 20dBW/1MHz, atbilstība LVS EN 300 328,

- Radiofrekvenču josla 2400,0 - 2483,5 MHz - modulācijas metode FHSS (Frequency Hopping Spread Spectrum), jauda (EIRP) nedrīkst pārsniegt 100mW un 10dBW/100 kHz, atbilstība LVS EN 300 328,

- Radiofrekvenču josla 5150 - 5350 MHz - jauda (EIRP) nedrīkst pārsniegt 200 mW, atbilstība LVS EN 301 893.

- darbam arī ārpus telpām - radiofrekvenču josla 5470 - 5725 MHz – jauda (EIRP) nedrīkst pārsniegt 1 W, radioiekārtām jānodrošina automātiskā radiofrekvenču izvēle (DFS) vismaz 255 MHz platā joslā un automātiska raidītāja jaudas regulēšana (ATPC) vismaz 3 dB robežās, atbilstība LVS EN 301 893.

Radiofrekvenču josla 2400,0 - 2483,5 MHz darbam ārpus telpām, saskaņā ar komisijas, Satiksmes ministrijas, Elektronisko sakaru direkcijas un operatoru savstarpējo vienošanos, būs izmantojama kā koplietošanas radiofrekvenču josla bez lietošanas tiesību saņemšanas komisijā pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem „Radiofrekvenču spektra joslu sadalījums radiosakaru veidiem un iedalījums radiosakaru sistēmām, kā arī radiofrekvenču joslu izmantošanas vispārīgie nosacījumi” (nacionālo radiofrekvenču plānu) un Vispārējās atļaujas radiofrekvenču spektra nosacījumiem ar 2006.gada 1.janvāri.

Diemžēl Ministru kabineta noteikumu „Radiofrekvenču spektra joslu sadalījums radiosakaru veidiem un iedalījums radiosakaru sistēmām, kā arī radiofrekvenču joslu izmantošanas vispārīgie nosacījumi” sagatavošana apstiprināšanai ieilga un noteikumi tika apstiprināti Ministru kabinetā tikai 2005.gada 19.aprīlī. Lai šo noteikumu pieņemšanas aizkavēšanās dēļ neiestātos negatīvas sekas, komisija turpināja iepriekš minēto radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību piešķiršanu komersantiem ar komisijas padomes lēmumu.

Elektronisko sakaru likums paredz, ka Ministru kabinets nosaka radiofrekvenču spektra joslas, kuru efektīvas izmantošanas labad ir nepieciešams ierobežot radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību

channel width 22 MHz, power (EIRP) must not exceed 100 mW and 20dBW/1MHz, conformity LVS EN 300 328,

- Radio frequency band 2400.0 – 2483.5 MHz – modulation method FHSS (Frequency Hopping Spread Spectrum), power (EIRP) must not exceed 100 mW and 10dBW/100 kHz, conformity LVS EN 300 328,

- Radio frequency band 5150 – 5350 MHz – power (EIRP) must not exceed 200 mW, conformity LVS EN 301 893.

- for operation also outdoors – radio frequency band 5470 – 5725 MHz – power (EIRP) must not exceed 1 W, radio equipment must ensure automatic radio frequency selection (DFS) within at least 255 MHz wide band and automatic transmit power control (ATPC) within the limits of at least 3 dB, conformity LVS EV 301 893.

Radio frequency band 2400.0 – 2483.5 MHz for operation outdoors according to the mutual agreement by the Commission, Ministry of Transport, Electronic Communications Office and operators will be used as common radio frequency band without receiving the rights of use from the Commission on the basis of the Cabinet of Ministers regulations “Radio frequency spectrum band allocation by radio communications types and classification by radio communications systems, as well as the utilisation of the radio frequency bands by general authorisations” (national radio frequency allocation plan) and Radio frequency spectrum conditions of general authorisation from January 1, 2006.

Unfortunately preparation of the Cabinet of Ministers regulations “Radio frequency spectrum band allocation by radio communications types and classification by radio communications systems, as well as the utilisation of the radio frequency bands by general authorisations” for approval was protracted and the regulations were approved by the Cabinet of Ministers only on April 19, 2005. To avoid negative consequences due to the delay of these regulations the Commission continued granting the aforementioned rights of use of radio frequency spectrum to companies by a decision of the Commission’s board.

The Electronic Communications Law envisages that the Cabinet of Ministers specifies radio frequency spectrum bands for effective use of which it is necessary to limit granting the rights of use of radio

piešķiršanu komercdarbībai elektronisko sakaru nozarē. Šajos gadījumos komisija caurredzamā veidā rīko konkursu vai izsoli. Iepriekš minētie Ministru kabineta noteikumi līdz šī pārskata sagatavošanai vēl nav izdoti. Komisijai 2004.gadā ir iesniegti vairāki pieteikumi tādu radiofrekvenču spektra lietošanas tiesību saņemšanai (radiofrekvenču joslas 450 MHz – 470 MHz un 870 MHz – 925 MHz), kas paredzētas noteikumu projektā kā ierobežotas. Līdz ar to komisijai pēc maksimālā pieteikumu izskatīšanas termiņa beigām nāksies piešķirt elektronisko sakaru komersantiem to pieprasītās radiofrekvenču joslas. Šāda rīcība būs pretrunā Ministru kabineta noteikumu projektā plānotajam un neatbilst efektīvas radiofrekvenču resursu lietošanas tiesību izmantošanas principiem.

Tirgu analīze un būtiskas ietekmes noteikšana

Elektronisko sakaru likums paredz, ka jaunu specifisku saistību noteikšanu elektronisko sakaru komersantam var balstīt tikai uz tirgus analīzes rezultātiem. Tas dod iespēju piemērot regulēšanas instrumentus ar mainīgai tirgus situācijai atbilstošu elastību, izvairoties no detalizēta gadījumu un pazīmju apraksta iekļaušanas likumā. Savukārt analīzes veikšanai ieteicamie pakalpojumu tirgi un to vērtēšanas kritēriji ir aprakstīti regulējošajām institūcijām saistošās Eiropas Komisijas rekomendācijās.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu, komisija vispirms izstrādā normatīvos aktus, kas detalizēti apraksta tirgus analīzes metodes. Pēc tam tiek veikta elektronisko sakaru komersantu apsekošana, lai gūtu priekšstatu par tirgu dalībnieku skaitu, tirgus daļām un pakalpojumu aizvietojamību. Balstoties uz apsekošanas rezultātiem, komisija, konsultējoties ar tirgus dalībniekiem, definē konkrētos pakalpojumu tirgus, kuros nepieciešams veikt tirgus analīzi. Eiropas Komisijas rekomendācijas paredz analizēt 18 elektronisko sakaru tirgus. Ja analīzei tiek

frequency spectrum for commercial use in the electronic communications sector. In these cases the Commission organizes a tender or auction in a transparent way. The above-mentioned Cabinet of Ministers regulations have not been issued until the preparation of this report. Several applications have been submitted to the Commission in 2004 to receive such rights of use of radio frequency spectrum (radio frequency bands 450 MHz – 470 MHz and 870 MHz – 925 MHz) which are intended as limited in the draft regulations. Thus the Commission will have to grant the requested radio frequency bands to electronic communications companies after expiration of the maximum application review period. Such action will contradict the plans of the Cabinet of Ministers draft regulations and will not conform to the principles of efficient utilisation of the rights of use of radio frequency resources.

Market analysis and determining significant market power

Electronic Communications Law envisages that setting of new specific obligations for an electronic communications company may be based only on the results of market analysis. It provides an opportunity to apply regulatory instruments with adequate flexibility for a changing market situation, thus avoiding a detailed description of circumstances and characteristics in the law. Service markets recommended for analysis and their evaluation criteria are described in the European Commission recommendations which are binding for regulatory institutions.

In accordance with the Electronic Communications Law at first the Commission develops legal acts which describe market analysis methods in detail. Then a survey of electronic communications companies is carried out to get an idea about the number of market participants, market sections and service substitutability. Based on the survey results the Commission, consulting with market participants, defines the specific service markets where market analysis should be carried out. European Commission recommendations envisage analyzing 18 electronic communications markets. If additional markets

izvēlēti vēl kādi papildu tirgi, vai tiek atzīts, ka nav nepieciešams analizēt kādu no 18 ieteiktajiem tirgiem, šāds lēmums ir jāsaskaņo ar Eiropas Komisiju.

Tirgus analīzes ietvaros nepieciešams izvērtēt virkni kritēriju, lai noteiktu, vai konkrētajā tirgū pastāv kāda problēma, kas kavē konkurenci. Ja konstatēta konkurenci kavējoša problēma, komisijai jāizvēlas tāds līdzeklis problēmas novēršanai, kas ir samērīgs ar konkrēto problēmu. Atkarībā no konstatētajām konkurences problēmām komisija var atzīt komersanta būtisku ietekmi tirgū un noteikt komersantam dažādas saistības – nediskriminēšanas principa ievērošanu, caurspīdīguma saistības (publicēt pamatpiedāvājumus), piekļuves saistības (nedrīkst atteikties slēgt līgumus), izmaksu uzskaites sistēmas ieviešanas saistības, grāmatvedības nodalīšanas saistības, saistības tuvināt pakalpojumu tarifu izmaksām, regulēt konkrētu tarifu vai noteikt tā augšējo robežu. Par komersantam noteiktām saistībām pirms to piemērošanas jāsaņem Eiropas Komisijas piekrišana. Ja pēc atkārtotas tirgus analīzes iepriekš konstatētā konkurences problēma ir novērsta, uzliktās saistības jāatceļ.

Izmaksu un tarifu aprēķināšanas metodiku izstrāde un piemērošana

2004. gada sākumā, lai precizētu tarifu aprēķināšanas kārtību zvaniem uz citu publisko fiksēto telekomunikāciju tīklu, komisija veica grozījumus Telekomunikāciju pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā. Saskaņā ar grozījumos noteikto kārtību, 2004. gada laikā komisija apstiprināja 10 tarifu projektus zvaniem no „Lattelekom SIA” tīkla uz 19 citiem publiskajiem fiksētajiem telekomunikāciju tīkliem.

2004. gada martā un jūnijā komisija saņēma būtiskas ietekmes operatoru ziņojumus par sniegto pakalpojumu izmaksām 2003. gadā. Šī bija pirmā reize, kad komisija saņēma detalizētu informāciju par sniegto telekomunikāciju pakalpojumu izmaksām. Kaut arī Telekomunikāciju pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodika tika pieņemta jau 2003. gada janvārī, tā paredzēja operatoru izmaksu uzskaites

are selected for analysis or it is recognized that some of 18 recommended markets do not need to be analysed such a decision must be coordinated with the European Commission.

During market analysis it is necessary to evaluate a number of criteria to determine if any problem exists in the specific market which hinders competition. If a problem hindering competition is detected the Commission must choose a remedy for the problem which is proportionate to the specific problem. Depending on the detected competition problems the Commission may recognize the company's significant market power and specify various obligations for the company – abiding by non-discrimination principles, transparency obligations (to publish reference interconnection offers), access obligations (must not refuse to conclude agreements), cost accounting system introduction obligations, accounting separation obligations, obligations to approximate service tariff to costs, regulate a specific tariff or set its upper limit. European Commission's consent must be received on the obligations specified for the company before their application. If the previously detected competition problem has been eliminated after repeated market analysis, the imposed obligations must be lifted.

Cost and tariff calculation methodology development and application

At the beginning of 2004 the Commission made amendments to the Telecommunications service tariff calculation methodology to describe in detail the tariff calculation procedure for calls to another public fixed telecommunications network. According to the amended procedure the Commission approved 10 tariff proposals for calls from the Lattelekom network to 19 other public fixed telecommunications networks in 2004.

In March and June 2004 the Commission received reports of operators with significant market power on the costs of provided services in 2003. It was the first time when the Commission received detailed information about the costs of provided telecommunications services. Although the Telecommunications service cost calculation and allocation methodology was already adopted in January 2003 it envisaged the transformation of the accounting systems

sistēmu pārveidošanu atbilstoši jaunajām prasībām gada laikā. Izmantojot ziņojumos sniegto informāciju, komisija izvērtēja piemēroto tarifu atbilstību izmaksām un sniegto pakalpojumu rentabilitāti.

Balstoties uz „Lattelekom SIA” ziņojumā iekļautajiem rādītājiem, komisija izstrādāja un apstiprināja „Lattelekom SIA” regulēšanas parametrus, kā arī izstrādāja priekšlikumus „Lattelekom SIA” starpsavienojumu pakalpojumu tarifu augšējās robežas noteikšanai. Pēc priekšlikumu apspriešanas ar tirgus dalībniekiem un Elektronisko sakaru likuma apstiprināšanas Saeimā, 2004. gada 15. decembrī komisijas padome pieņēma lēmumu noteikt „Lattelekom SIA” starpsavienojumu pakalpojumu tarifu augšējo robežu 0,8 santīmi minūtē. Noteiktā starpsavienojumu pakalpojumu tarifu augšējā robeža dotu iespēju citiem operatoriem piedāvāt „Lattelekom SIA” klientiem alternatīvus pakalpojumus, kas rosinātu „Lattelekom SIA” samazinātsavustarifusgalapatērētājiem. „Lattelekom SIA” šo komisijas lēmumu uzskatīja par prettiesisku un lūdza Administratīvo rajona tiesu to atcelt. 2005.gada sākumā Administratīvā rajona tiesa nolēma apturēt komisijas pieņemto lēmumu līdz lietas izskatīšanai pēc būtības un galīgā sprieduma pasludināšanai.

2004.gada laikā komisija uzsāka arī starpsavienojumu pakalpojumu tarifu augšējās robežas novērtēšanu SIA LMT un SIA Tele2. Šis process turpinās 2005.gadā.

Starpsavienojumu un piekļuves regulēšana

Starpsavienojumi ir tīklu savienojumi, kas nodrošina viena publiskā elektronisko sakaru tīkla abonentiem iespēju sazināties ar cita tīkla abonentiem. Starpsavienojumu pakalpojums ir operatora nodrošināta iespēja savā tīklā pabeigt cita operatora uzsāktu sarunu, vai arī citā tīklā turpināt savā tīklā uzsāktu sarunu. Līdz ar konkurences attīstību pieaug starpsavienojumu pakalpojumu nozīme – gan lai jauno operatoru pakalpojumu lietotāji varētu sazināties ar citu operatoru abonentiem, gan lai nedotu iespēju spēcīgākiem tirgus dalībniekiem kavēt jauno operatoru pakalpojumu sniegšanu.

of operators according to the new requirements within a year. Using information provided in the reports the Commission evaluated the conformity of applied tariffs to costs and cost-efficiency of provided services.

Based on the indicators included in LLC “Lattelekom” report the Commission developed and approved regulation parameters of LLC “Lattelekom”, as well as elaborated proposals for setting of the upper limit of LLC “Lattelekom” interconnection service tariffs. After discussing the proposals with market participants and after the approval of Electronic Communications Law in Saeima, on December 15, 2004 the Commission’s board made a decision to set the upper limit of LLC “Lattelekom” interconnection service tariffs at 0.8 santims per minute. The set upper limit of interconnection service tariffs would enable other operators to offer alternative services to LLC “Lattelekom” customers which would stimulate LLC “Lattelekom” to reduce tariffs for end users. LLC “Lattelekom” considered this decision of the Commission illegal and asked the Administrative district court to repeal it. At the beginning of 2005 the Administrative district court decided to suspend the decision adopted by the Commission until it is considered in substance and the final verdict is announced.

In 2004 the Commission also started the evaluation of the upper limit of interconnection service tariffs for LLC LMT and LLC Tele2. This process continues in 2005.

Regulation of interconnections and access

Interconnections are network connections which enable the subscribers of one public electronic communications network to communicate with the subscribers of another network. An interconnection service is an opportunity provided by an operator to terminate a call originating from another operator in its own network or to continue in another network a call originating in own network. The significance of interconnection services increases with the development of competition – as the users of new operator services should be able to communicate with subscribers of other operators and to prevent stronger market participants from hindering the provision of new

Komisija jau 2003.gadā uzsāka noteikt prasības starpsavienojumu līgumu saturam operatoriem ar būtisku ietekmi tirgū. 2004. gadā komisija turpināja uzraudzīt starpsavienojumu līgumu noslēgšanas procesu, nepieciešamības gadījumā nosakot līgumu noslēgšanas termiņus un piedaloties sarunu organizēšanā. 2004.gada laikā noslēgti 29 jauni starpsavienojumu līgumi, līdz ar to kopējais noslēgto līgumu skaits sasniedzis 48. No 2004.gada 1.decembra komisija ieguva tiesības noteikt arī starpsavienojumu pakalpojumu tarifus.

Piekļuves tīkls ir tīkla daļa no centrālās līdz pieslēguma punktam, kas sastāv no abonentu līnijām. Piekļuves nodrošināšana ir vienam operatoram piederošas abonenta līnijas pilnīga vai daļēja nodošana cita operatora lietošanā. Saskaņā ar komisijas pieņemtajiem noteikumiem un kārtību, piekļuves tīkla atsaistīšana un piekļuves nodrošināšana piekļuves tīklu īpašniekiem bija jāuzsāk no 2004.gada 1.maija.

Universālā pakalpojuma saistību noteikšana

Universālais pakalpojums ir noteikts minimālais normām atbilstošas kvalitātes elektronisko sakaru pakalpojumu apjoms, kas pieejams visiem esošiem un potenciāliem telekomunikāciju pakalpojumu lietotājiem par pieņemamu cenu. Komisija nosaka komersantus, kuriem jāsniedz universālais pakalpojums, sniedzamo pakalpojumu apjomu, ģeogrāfisko teritoriju un pakalpojumu lietotājus, uz kuriem universālais pakalpojums attiecas.

2004.gada 4.februārī komisija apstiprināja Universālā telekomunikāciju pakalpojuma tīro izmaksu noteikšanas un aprēķināšanas metodiku. Saskaņā ar šo metodiku universālā pakalpojuma sniedzējs aprēķina papildu izmaksas, ko rada universālā pakalpojuma nodrošināšana. 2004.gadā komisija saņēma „Lattelekom SIA” atskaiti par universālā pakalpojuma tīrajām izmaksām. Izvērtējot atskaitē sniegto informāciju, konstatēts, ka būtisku izmaksu daļu veido taksofonu pakalpojumu nodrošināšana, kamēr citu universālā pakalpojuma pienākumu nodrošināšana nav saistīta ar lielām papildu izmaksām. Kamēr Satiksmes ministrija nav

operator services. The Commission started setting requirements for the content of interconnection agreements for operators with significant market power already in 2003. In 2004 the Commission continued monitoring the process of concluding interconnection agreements, setting the deadlines for concluding agreements and organizing negotiations, if necessary. In 2004 29 new interconnection agreements were concluded and the total number of concluded agreements has reached 48. From December 1, 2004 the Commission also gained rights to set interconnection service tariffs.

Access network is the part of the network from the exchange to the connection point consisting of subscriber lines. Access provision means fully or partially handing over the subscriber line of one operator to another operator. In accordance with the Commission's regulations and procedure access network owners had to start access network unbundling and access provision from May 1, 2004.

Setting universal service obligations

Universal service is a specified minimum amount of electronic communications services conforming to quality standards which is accessible for all existing and potential users of telecommunications services at a reasonable price. The Commission specifies companies which have to provide the universal service, the scope of provided services, geographical territory and service users concerned.

On February 4, 2004 the Commission approved Universal telecommunications service net cost setting and calculation methodology. According to this methodology the universal service provider calculates additional costs caused by the provision of universal service. In 2004 the Commission received LLC “Lattelekom” report on the net costs of universal service. Evaluating the information provided in the report, it was established that a significant part of costs was caused by payphone service provision, while the provision of other universal service obligations was not associated with large additional costs. Until the Ministry of Transport decides about

lēmusi par universālā pakalpojuma fonda izveidi, komisija nav izskatījusi jautājumu, vai universālā pakalpojuma nodrošināšanas izmaksas būtu kompensējamas.

2004.gada 1.decembrī komisija apstiprināja Noteikumus par universālo pakalpojumu elektronisko sakaru nozarē. Šie noteikumi, kas sagatavoti saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu, aizstāja līdzīga satura iepriekšējos noteikumus, kas 2002. gadā bija izdoti saskaņā ar likumu Par telekomunikācijām. Jauno noteikumu pieņemšana nodrošina stabilu un nepārtrauktu universālā pakalpojuma sniegšanu laikā, kad mainās nozares normatīvais regulējums.

2004. gadā universālais pakalpojums tika sniegts saskaņā ar komisijas 2003.gada 17. decembra lēmumu „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelekom SIA” universālā telekomunikāciju pakalpojuma sniegšanu 2004. gadā”. Savukārt 2004. gada laikā tika sagatavots un 2004. gada 15. decembrī pieņemts lēmums „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelekom SIA” universālā pakalpojuma sniegšanu 2005.gadā”. Kopš 2003. gada „Lattelekom SIA” ir vienīgais, kurš pilda universālā pakalpojuma saistības. 2004. un 2005. gadam „Lattelekom SIA” noteiktie pienākumi ir līdzīgi, bet sakarā ar normatīvās vides izmaiņām ir mainīties to formulējums. 2005. gadam noteiktie pienākumi formulēti šādi:

1. Nodrošināt piekļuvi „Lattelekom SIA” publiskajam telefonu tīklam fiksētās pieslēguma vietās, kas dod lietotājiem iespēju veikt izsaukumu un saņemt vietējos, iekšzemes un starptautiskos balss telefonijas pakalpojumus, datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumus ar ātrumu ne mazāku kā 9600 bit/s visiem esošajiem „Lattelekom SIA” elektronisko sakaru pakalpojumu abonentiem, kuri to vēlas.
2. Nodrošināt abonentiem - fiziskām personām vismaz vienu izvēles tarifu plānu ar telefona līnijas abonēšanas maksu, kas ir zemāka par telefonu līnijas abonēšanas maksu, kuru apstiprinājusi komisija; atlaizu saglabāšanu invalīdiem tiem elektronisko sakaru pakalpojumiem, kuriem šīs atlaides tika nodrošinātas 2002.gadā.
3. Nodrošināt piekļuvi šādiem publiskā fiksētā

the creation of the universal service fund, the Commission has not considered the issue whether the costs of universal service provision should be compensated.

On December 1, 2004 the Commission approved the Regulations on the universal service in the electronic communications sector. These regulations, which were prepared according to the Electronic Communications Law, replaced the previous regulations of similar content which were issued in 2002 according to the law On Telecommunications. The approval of the new regulations ensures stable and continuous provision of universal service at a time when the legal environment of the sector changes.

In 2004 the universal service was provided in accordance with the Commission's decision of December 17, 2003 "On provision of the universal telecommunications service by LLC "Lattelekom" in 2004". Decision "On provision of the universal telecommunications service by LLC "Lattelekom" in 2005" was prepared during 2004 and adopted on December 15, 2004. Since 2003 LLC "Lattelekom" is the only company with universal service obligations. Obligations specified for LLC "Lattelekom" in 2004 and 2005 are similar, but due to legal changes their formulation has changed. The obligations specified for year 2005 were as follows:

1. To provide access to LLC "Lattelekom" public telephone network in fixed connection areas enabling users to make calls and receive local, domestic and international voice telephony services, data and electronic messaging transmission services at the speed of no less than 9600 bits/sec for all LLC "Lattelekom" electronic communications service subscribers who wish it.
2. To provide for subscribers – natural persons at least one tariff plan of choice with telephone subscription fee which is lower than the telephone subscription fee approved by the Commission; maintaining discounts for disabled persons on those electronic communications services for which these discounts were provided in 2002.
3. To provide access to the following public

- telefonu tīkla pakalpojumiem, kuros kā maksāšanas līdzekli iespējams izmantot monētas, taksofonu karti, kredītkarti vai zvanu karti:
- 3.1. vietējo, iekšzemes un starptautisko balss telefonijas pakalpojumiem;
 - 3.2. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Valsts policijas, neatliekamās medicīniskās palīdzības un gāzes avārijas dienesta un numura „112” bezmaksas izsaukumiem;
 - 3.3. bezmaksas zvana pakalpojumiem;
 - 3.4. bojājumu pieteikumu pieņemšanas operatoru dienesta pakalpojumiem;
 - 3.5. informatīvo pakalpojumu operatoru dienesta pakalpojumiem.
4. Uzturēt taksofonus darba kārtībā, tādā skaitā, kāds tas ir uz 2004.gada 31.decembri. „Lattelekom SIA” atļauts samazināt taksofonu skaitu ne vairāk par 5% no kopējā taksofonu skaita, ja saņemts komisijas apstiprinājums par konkrēta taksofona noņemšanu. „Lattelekom SIA” iesniedz komisijai pamatotu pieprasījumu par konkrēta taksofona noņemšanu, klāt pievienojot attiecīgās pašvaldības atzinumu. Komisija var lemt par konkrēta taksofona noņemšanu bez pašvaldības atzinuma. „Lattelekom SIA” līdz 2005.gada 1.augustam rakstiski iesniedz komisijai informāciju par 2005.gada 1.pusgadu un līdz 2006.gada 1.februārim informāciju par 2005.gada 2.pusgadu par visiem taksofonu pārvietošanas gadījumiem.
5. Nodrošināt visiem „Lattelekom SIA” publiskā fiksētā telefonu tīkla lietotājiem piekļuvi vismaz viena uzziņu dienesta pakalpojumiem.
6. Nodrošināt pakalpojumu kvalitātes prasības balss telefonijas pakalpojumiem atbilstoši lēmuma pielikumā noteiktajam.
7. Nodrošināt statistiskās informācijas par pakalpojumu kvalitātes parametriem, kuri minēti lēmuma pielikumā, iesniegšanu komisijai tās noteiktajā kārtībā.

- fixed telephone network services for which coins, phone card, credit card or call card may be used as means of payment:
- 3.1. local, domestic and international voice telephony services;
 - 3.2. free of charge calls to the State Fire-Fighting and Rescue Service, State police, emergency medical care and the gas emergency service, as well as the number “112”;
 - 3.3. toll-free call services;
 - 3.4. damage notification reception operator services;
 - 3.5. information operator services.
4. To maintain payphones in working order at the same number as on December 31, 2004. LLC “Lattelekom” is allowed to reduce the number of payphones by no more than 5% of the total number of payphones if an approval on removal of a specific payphone is received from the Commission. LLC “Lattelekom” submits to the Commission a substantiated request on removal of a specific payphone adding the opinion of the respective municipality. The Commission may decide about the removal of a specific payphone without the opinion of municipality. By August 1, 2005 LLC “Lattelekom” shall submit to the Commission written information about the first half of 2005 and by February 1, 2006 information about the second half of 2005 on all cases of payphone relocation.
5. To provide access to at least one inquiry service for all users of LLC “Lattelekom” public fixed telephone network.
6. To provide service quality for voice telephony services as specified by the requirements in the appendix of a decision.
7. To ensure the submission of statistical information on service quality parameters mentioned in the appendix of a decision to the Commission according to the procedure specified by the Commission.

Pakalpojumu kvalitātes kontrole un lietotāju interešu aizsardzība

Pakalpojumu kvalitātes kontrole

Saskaņā ar komisijas noteikto kārtību komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū tiek noteiktas obligātas kvalitātes prasības. Tiek pārbaudīti to komersantu pakalpojumi, kuriem atzīta būtiska ietekme tirgū, kā arī starpsavienojumu kvalitātes pārbaudes to operatoru tīkliem, kuri pieslēgti pie būtiskas ietekmes komersantu tīkliem. Neatkarīgi no komisijas speciālistu veiktajām pārbaudēm visiem tirgus dalībniekiem ir jāiesniedz pakalpojumu kvalitātes deklarācijas, kas satur pašu komersantu noteiktos kvalitātes mērķus.

Komisija 2004.gadā veica elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes mērījumus publiskajā fiksētajā telefonu tīklā (vietējais un iekšzemes balss telefonijas pakalpojums, taksofonupakalpojums, bojājumu pieteikumu pieņemšanas un informatīvo pakalpojumu operatoru dienestu pakalpojumi), publiskajā mobilajā telefonu tīklā (balss telefonijas pakalpojums) un balss telefonijas pakalpojumam izmantojot publisko elektronisko sakaru tīklu starpsavienojumu. Kopumā 2004.gadā publiskajā fiksētajā telefonu tīklā balss telefonijas pakalpojuma kvalitātes mērījumos veikti 42660 izsaukumi, pārbaudīti 404 taksofoni, un veikti 400 izsaukumi uz katru no operatoru dienestiem. Publisko mobilo telefonu tīklu pakalpojumu kvalitātes mērījumos kopumā veikti 1200 izsaukumi un starpsavienojuma pakalpojumu mērījumos 2004.gadā katrā no kombinācijām veikti 200 izsaukumi, kas kopumā ir 2600 izsaukumi.

Komisija ir apkopojusi rezultātus par 2004.gadā veiktajām elektronisko sakaru kvalitātes pārbaudēm. Konstatēts, ka liels skaits jauno tirgus dalībnieku, kuri paši deklarē sniegto pakalpojumu kvalitātes mērķus, nav spējuši nodrošināt mērķiem atbilstošu kvalitāti. Tas skaidrojams ar pārāk optimistiski noteiktiem kvalitātes mērķiem, kā arī tehniskiem ierobežojumiem sasniegt plānotos savienojumu laikus vai ievērot līniju ierīkošanas grafikus. Komersantu iesniegtie pakalpojumu kvalitātes mērījumu rezultāti pilnībā atbilst deklarētajiem

Service quality control and protection of consumer interests

Service quality control

According to the procedure specified by the Commission mandatory quality requirements are specified for companies with significant market power. Services of companies with significant market power are tested, as well as interconnection quality tests are carried out for operator networks which are connected to networks of companies with significant market power. Independently from tests performed by the Commission's experts all market participants have to submit service quality declarations which contain quality targets specified by companies themselves.

In 2004 the Commission performed electronic communications service quality measurements in the public fixed telephone network (local and domestic voice telephony service, payphone service, damage notification reception and information operator services), public mobile telephone network (voice telephony service) and for a voice telephony service using public electronic communications network interconnection. In 2004 the Commission's experts performed a total of 42660 calls during voice telephony service quality measurements in the public fixed telephone network, tested 404 payphones and made 400 calls to each of operator services. In 2004 a total of 1200 calls were made during public mobile telephone network service quality measurements and 200 calls were made in each combination with a total of 2600 calls during interconnection service measurements.

The Commission has summarized the results of electronic communications quality tests performed in 2004. It was established that a large number of new market participants, which themselves declare the quality targets of provided services, have not been able to ensure quality corresponding to the targets. It can be explained by too optimistic quality targets, as well as technical limitations to achieve the planned connection times or observe line installation schedules. The results of service quality measurements submitted by companies completely correspond to the

pakalpojumu kvalitātes mērķiem tikai komersantiem: SIA „Elektrons S”, SIA „FAO”, SIA „Interneta pasaule”, valsts AS „Latvenergo”, „Latvijas Mobilais Telefons” SIA, SIA „MicroLink Latvia”, SIA „Nova”, SIA „Ostkom”, SIA „Radio Telecommunication Network”, SIA „Tele2”, SIA „Teledialogs”, SIA „Telenet”, SIA „TeliaSonera International Carrier Latvia”, valsts AS „Valsts informācijas tīkla aģentūra”, SIA „Versija”.

Analizējot veiktos „Lattelekom SIA” pakalpojumu kvalitātes mērījumu rezultātus Latvijas administratīvajos rajonos, vērojama tendence pakalpojumu kvalitātei izlīdzināties starp rajoniem. Atsevišķos rajonos, kur iepriekšējā pārskata gadā pakalpojumu kvalitātes rādītāji bija zemi, vērojama strauja kvalitātes uzlabošanās, kas liecina par komersanta ieguldījumu sava tīkla attīstībā. Tomēr atsevišķos Latvijas administratīvajos rajonos taksofonu pakalpojumu kvalitāte ir krietni sliktāka par vidējo. „Lattelekom SIA” informatīvo pakalpojumu operatoru dienesta kvalitātes rādītāji, salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata gadiem, ir nedaudz pasliktinājušies, ko iespējams izskaidrot ar darbavietu skaita neatbilstību noslodzei. Pilns kvalitātes pārskata teksts atrodams komisijas mājas lapā www.sprk.gov.lv.

Elektronisko pakalpojumu lietotāju sūdzību izskatīšana

Komisijā 2004.gadā ir saņemtas un izskatītas 143 sūdzības (pretenzijas) no elektronisko sakaru lietotājiem.

Izskatot saņemtās sūdzības tika konstatēts, ka pamatota ir 21, nepamatotas 64 un uz komisijas kompetenci neattiecas 58.

35 sūdzības (pretenzijas) ir saņemtas no juridiskām personām un 108 no fiziskām personām.

Saņemto sūdzību (pretenziju) priekšmets ir ļoti dažāds, sūdzību (pretenziju) sadalījums pa priekšmetiem ir šāds:

- nekvalitatīvi pakalpojumi – 4,2%;
- rēķinu neprecizitāte, neapmaksātie rēķini un parādi – 30,1%;
- sarunu izdrukā – 7%;
- pakalpojumu nesniegšana – 7,7%;
- tarifi un tarifu piemērošana – 8,4%;

declared service quality targets only for the following companies: LLC „Elektrons S”, LLC „FAO”, LLC „Interneta pasaule”, state JSC „Latvenergo”, LLC „Latvijas Mobilais Telefons”, LLC „MicroLink Latvia”, LLC „Nova”, LLC „Ostkom”, LLC „Radio Telecommunication Network”, LLC „Tele2”, LLC „Teledialogs”, LLC „Telenet”, LLC „TeliaSonera International Carrier Latvia”, state JSC „Valsts informācijas tīkla agentūra”, LLC „Versija”.

Analyzing the results of LLC “Lattelekom” service quality measurements in administrative districts of Latvia, there is tendency for service quality to even out among districts. In separate districts, where service quality indicators were low in the previous report year, a rapid quality improvement was observed which indicates the investment of the company in the development of its network. However, payphone service quality is much worse than average in some administrative districts of Latvia. The quality indicators of LLC “Lattelekom” information operator service have worsened a little compared to previous report years which can be explained by disparity between the number of workplaces and amount of work. Full text of the quality report is available in the Commission’s homepage www.sprk.gov.lv.

Consideration of electronic service user complaints

The Commission received and considered 143 complaints (claims) from electronic communications users in 2004.

Considering the received complaints it was found that 21 are valid, 64 are invalid and 58 are not within the competence of the Commission.

35 complaints (claims) were received from legal persons and 108 from natural persons.

The subject of the received complaints (claims) is very different; the distribution of complaints (claims) by subjects is as follows:

- low quality services – 4.2%;
- inaccurate bills, unpaid bills and debts – 30.1%;
- printout of list of made calls – 7%;
- non-provision of services – 7.7%;
- tariffs and tariff application – 8.4%;

- pakalpojumu drošums – 0,7%;
- elektronisko sakaru likuma neievērošana – 2,1%;
- neapmierinātība ar pakalpojumu sniedzēju līgumiem – 11,9%;
- interneta ātruma neatbilstība līgumā noteiktajam – 2,8%;
- elektronisko sakaru tīklu būvniecība un ierīkošana – 8,4%;
- citi – 16,8%.

Daļa no sūdzībām (pretenzijām) tiek pārsūtītas komisijai arī no citām valsts institūcijām. Šis sadalījums ir sekojošs:

- komisijai tieši adresētas – 111;
- pārsūtītas no Satiksmes ministrijas – 11;
- pārsūtītas no Patērētāju tiesību aizsardzības centra – 15;
- pārsūtītas no citām institūcijām – 6.

Pasts

2004.gadā nosūtīto vēstuļu, pastkaršu un bandroļu skaits pieauga par 9,0%, savukārt nosūtīto paku skaits un naudas pārvedumu skaits salīdzinājumā ar 2003.gadu samazinājās attiecīgi par 5,4% un 3,5%.

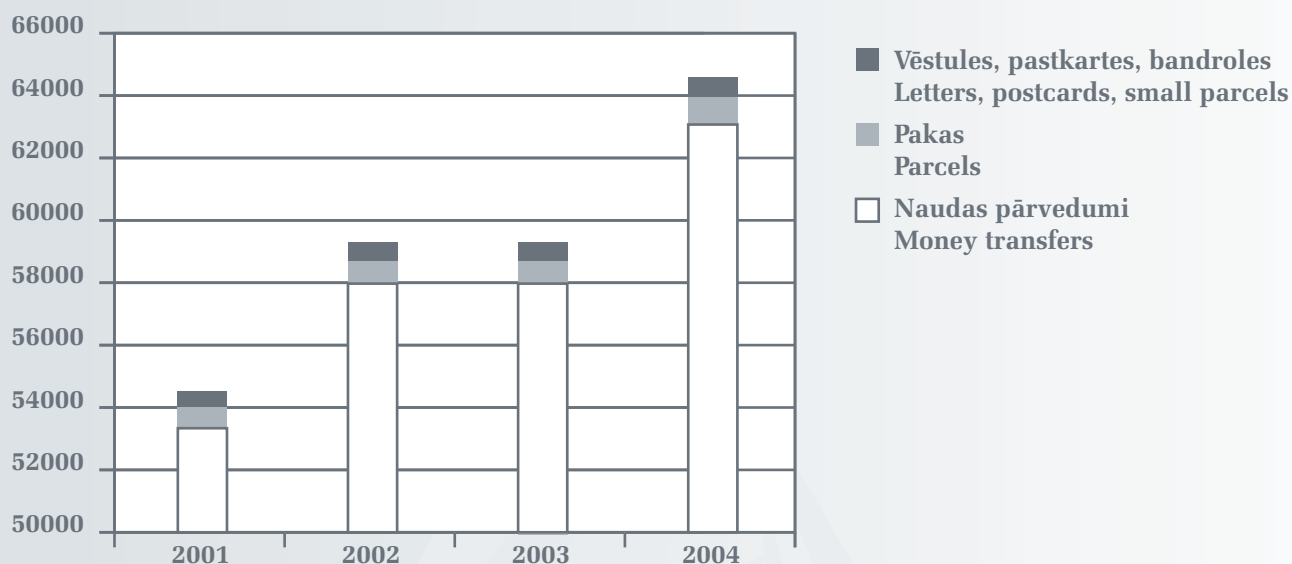
- safety of services – 0.7%;
- violation of the Electronic Communications Law – 2.1%;
- dissatisfaction with service provider agreements – 11.9%;
- disparity of Internet speed with the one specified in the agreement – 2.8%;
- electronic communications network construction and installation – 8.4%;
- other – 16.8%.

Part of complaints (claims) were forwarded to the Commission from other state institutions. This distribution is as follows:

- sent directly to the Commission – 111;
- forwarded from the Ministry of Transport – 11;
- forwarded from the Consumer Rights Protection Centre – 15;
- forwarded from other institutions – 6.

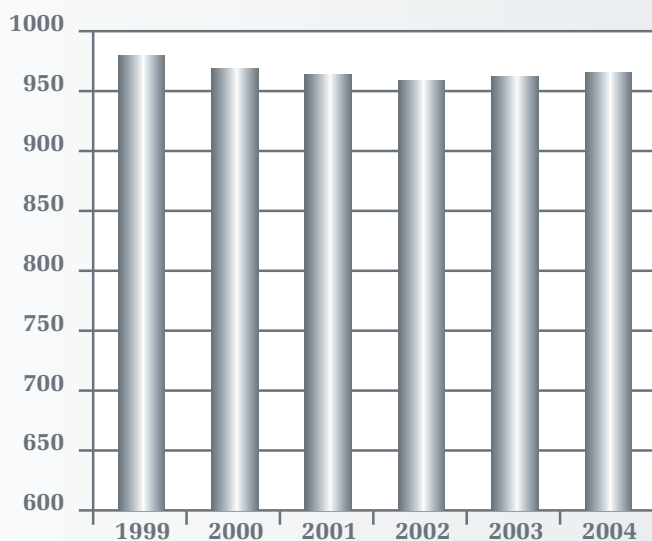
Postal services

In 2004 the number of sent letters, postcards and small parcels grew by 9.0%, but the number of sent parcels and money transfers decreased by 5.4% and 3.5% respectively compared to 2003.

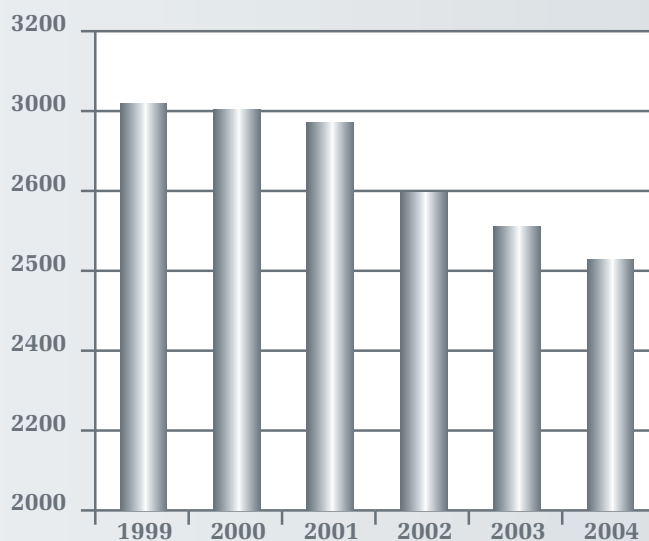

Pasta sūtījumi (tūkst.)

Postal items (thsd.)

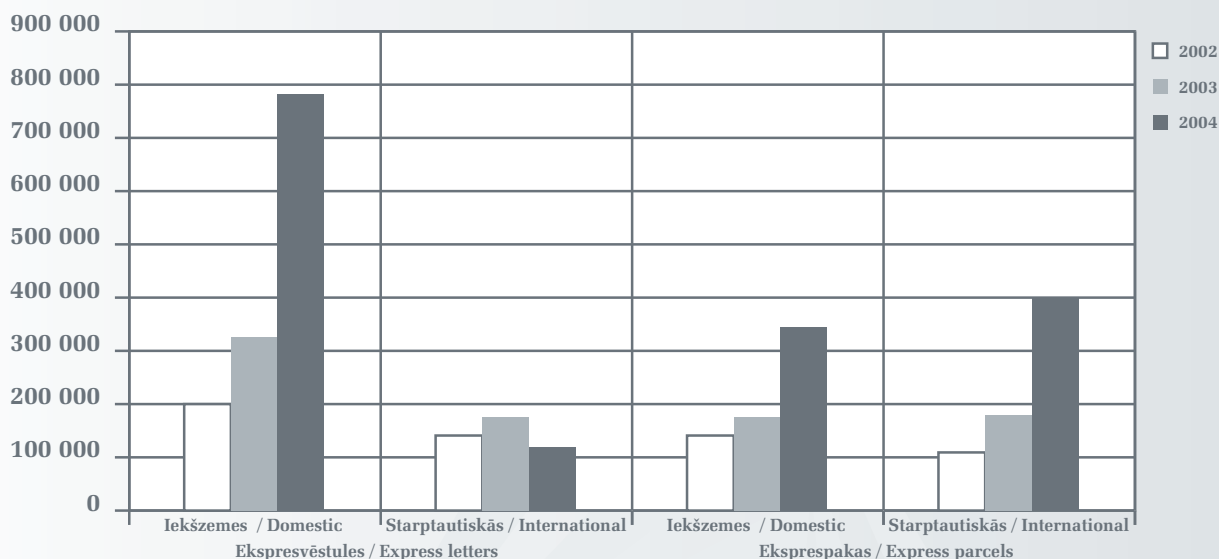
Pasta nodaļu skaits / Number of post offices

Pastnieku skaits / Number of postmen

2004.gadā eksprespasta nozarē aktīvi darbojās vairāk kā 30 eksprespastapakalpojumu sniedzēji. Kopējais sūtījumu skaits 2004.gadā pieauga par 84,8%. Vērtējot sūtījumu skaita pieaugumu pa dažādiem sūtījumu veidiem, jāatzīmē, ka visstraujāk 2004.gadā pieauga iekšzemes ekspresvēstuļu (par 153,8%), starptautisko eksprespaku (par 108,2%) sūtījumu un iekšzemes eksprespaku (par 63,4%) skaits, savukārt par 25,7% samazinājās starptautisko ekspresvēstuļu skaits

In 2004 more than 30 express mail service providers operated actively in the express mail sector. The total number of items sent grew by 84.8% in 2004. Evaluating the increase of the number of sent items by different types, the fastest growth in 2004 was achieved for domestic express letters (by 153.8%), international express parcels (by 108.2%) and domestic express parcels (by 63.4%), while the number of international express letters decreased by 25.7%

Eksprespasta sūtījumu skaits

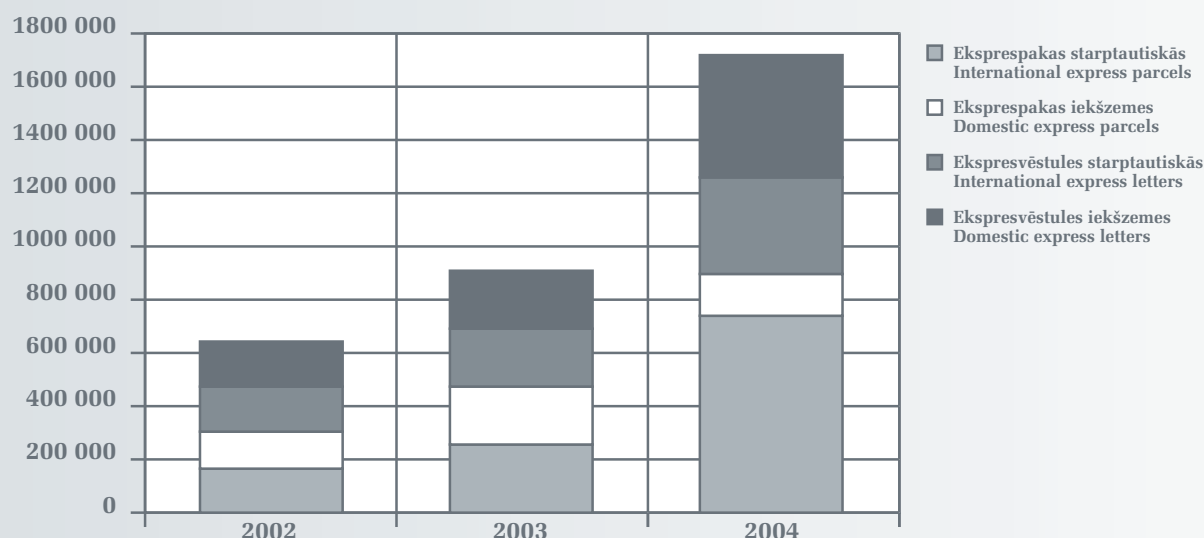
Number of express mail items

Avots: uzņēmumu informācija.

Source: company information.

Eksprespasta sūtījumu struktūrā lielāko daļu veidoja iekšzemes ekspresvēstule un eksprespaku sūtījumi – 67% no kopējā sūtījumu skaita. Salīdzinājumā ar 2003.gadu, ievērojami pieaudzis iekšzemes ekspresvēstule īpatsvars, pieauga arī starptautisko eksprespaku īpatsvars, ko noteica straužais sūtījumu skaita pieaugums šajos sūtījumu veidos.

The largest share in the structure of express mail items was comprised by domestic express letters and express parcels – 67% of the total number of items. Compared to 2003 the share of domestic express letters has increased significantly, the share of international express parcels has also grown which was determined by the rapid increase of the number of items sent for these types of services.

Eksprespasta sūtījumu struktūra
Avots: uzņēmumu informācija.

Structure of express mail items
Source: company information.

Valsts AS „Latvijas pasts”

Valsts AS „Latvijas pasts” saskaņā ar Pasta likumu nodrošina vispārējos pasta pakalpojumus. No 2004.gada 1.maija Latvijas pastam ir monopoltiesības pieņemt, pārsūtīt un izsniegt valsts robežās gan iekšzemes, gan starptautiskos vēstuļu korespondences sūtījumus – vēstules, pastkartes, bandroles un sīkpakas, kuru svars nepārsniedz 100 gramus.

2004.gadā valsts AS „Latvijas pasts” kopējie ieņēmumi no sniegtajiem pakalpojumiem veidoja 26,3 milj.Ls, kas ir par 7,8% vairāk nekā 2003.gadā. Lielāko daļu (45%) veidoja ieņēmumi no vēstuļu korespondences. Nozīmīgs īpatsvars kopējos ieņēmumos bija ieņēmumiem no preses izdevumu un reklāmu, pensiju un pabalstu piegādes, kā arī komunālajiem maksājumiem – attiecīgi 12%, 7% un 8%.

2004.gada beigās Latvijā darbojās 967 pasta nodaļas – par 3 nodaļām vairāk nekā 2003.gada beigās.

Vidējais uzņēmumā strādājošo skaits 2004.gadā sasniedza 6688 (no tiem 2632 pastnieki). 2004.gadā salīdzinājumā ar 2003.gadu vidējais strādājošo skaits palielinājās par 153 cilvēkiem, savukārt pastnieku skaits samazinājās par 58 cilvēkiem. Vidējā darba alga uzņēmumā bija 157 lati.

(Sagatavots, izmantojot uzņēmuma sniegto neauditēto informāciju)

State JSC “Latvijas pasts”

In accordance with the Postal Law, state JSC “Latvijas pasts” provides general postal services. From May 1, 2004 “Latvijas pasts” has monopoly rights to accept, send and distribute domestic and international mail correspondence in Latvia – letters, postcards, and small parcels weighing no more than 100 grams.

In 2004 the total revenue of state JSC “Latvijas pasts” from the provided services was 26.3 million lats which is 7.8% more than in 2003. Letter correspondence accounted for the largest portion (45%) of the revenue. Significant share in total revenue was also made up by the revenue from press and advertisement delivery, payments of pensions and benefits, as well as payments for utility services – accordingly 12%, 7% and 8%.

967 post offices operated in Latvia at the end of 2004 – 3 offices more than at the end of 2003.

The average number of employees in the company reached 6688 in 2004 (of which 2632 were postmen). In 2004, compared to 2003, the average number of employees increased by 153 persons, while the number of postmen decreased by 58 persons. The average wage in the company was 157 lats.

(Based on unaudited information provided by the company)

2004. gada februārī tika pieņemti grozījumi Pasta likumā. Saskaņā ar šiem grozījumiem licences tiek izsniegtas tikai vispārējo pasta pakalpojumu sniedzējiem, kamēr pārējie pasta nozares komersanti saņem atļaujas. Latvijā vispārējos pasta pakalpojumus sniedz valsts AS „Latvijas pasts”, kuram izsniegtā licence tika pārreģistrēta 2004.gada 30.martā.

Vispārējās atļaujas pasta nozarē saņēmuši 36 komersanti, no tiem 12 atļaujas izsniegtas 2004.gadā.

Saskaņā ar veiktajiem Pasta likuma grozījumiem, 2004.gada 21.aprīlī no jauna tika izdota precizēta Pasta pakalpojumu tarifu noteikšanas metodika. Vispārējo pasta pakalpojumu sniedzējs turpināja darbu pēc iepriekš noteiktajiem pakalpojumu tarifiem, kas apstiprināti ar Ministru kabineta 1998.gadā izdotajiem grozījumiem noteikumos par pasta pakalpojumu tarifiem.

Komisija 2004.gadā izstrādāja un 2005. gada janvārī apstiprināja vispārējā pasta pakalpojuma – vienkāršās vēstules – kvalitātes mērījumu metodiku. Saskaņā ar šo metodiku komisija veic vienkāršās vēstules nosūtīšanas laika mērījumus, izmantojot kontroles vēstules. Mērījumu rezultāti tiek salīdzināti ar Ministru kabineta noteiktajām kvalitātes prasībām.

2004.gada laikā komisija veica kontroles vēstuļu izsūtīšanu testa režīmā. Veikto mērījumu rezultāti parādīja, ka nosūtīšanas laiks 2004.gadā atbilst noteiktajām kvalitātes prasībām.

Komisijā 2004.gadā kopumā ir saņemtas un izskatītas 14 sūdzības (pretenzijas) par pasta pakalpojumu sniedzējiem.

Visas sūdzības (pretenzijas) ir saņemtas no fiziskām personām. Vērtējot sūdzības (pretenzijas), ir konstatēts, ka pamatotas ir 6 sūdzības un nepamatotas – 8 sūdzības.

2004.gadā lielākais sūdzību (pretenziju) skaits (10) ir par Latvijas Pastapakalpojumiem, galvenokārt par starptautiskiem ierakstītiem un apdrošinātiem pasta sūtījumiem.

DZELZCEĻŠ

Vispārīgs nozares raksturojums

2004.gadā kravu apgrozījums dzelzceļa transportā samazinājās par 4,1%, salīdzinājumā ar 2003.gadu, savukārt pārvadāto kravu apjoms

Amendments to the Postal Law were adopted in February 2004. According to these amendments licenses are granted to providers of general postal services, while other postal sector companies receive authorisations. In Latvia general postal services are provided by state JSC “Latvijas pasts” whose license was reregistered on March 30, 2004.

36 companies have received general authorisations in the postal sector of which 12 authorisations were issued in 2004.

In accordance with the amendments to the Postal Law, updated Postal service tariff setting methodology was issued on April 21, 2004. The general postal service provider continued work according to previously specified service tariffs which were approved by the Cabinet of Ministers amendments to regulations on postal service tariffs in 1998.

The Commission elaborated the methodology of quality metering of general postal service – ordinary letter in 2004 and approved it in January 2005. According to this methodology the Commission performs time measurements of letter sending, using test letters. Measurement results are compared with quality requirements specified by the Cabinet of Ministers.

In 2004 the Commission sent test letters in a test mode. The results of the performed measurements showed that the sending time in 2004 corresponded to the specified quality requirements.

The Commission received and considered a total of 14 complaints (claims) about postal service providers in 2004.

All complaints (claims) were received from natural persons. Considering the complaints (claims) it was found that six complaints were valid and eight complaints were invalid.

In 2004 the largest number of complaints (claims) (10) was received concerning the services of “Latvijas Pasts”, mainly about international registered and insured postal items.

RAILWAY

General overview

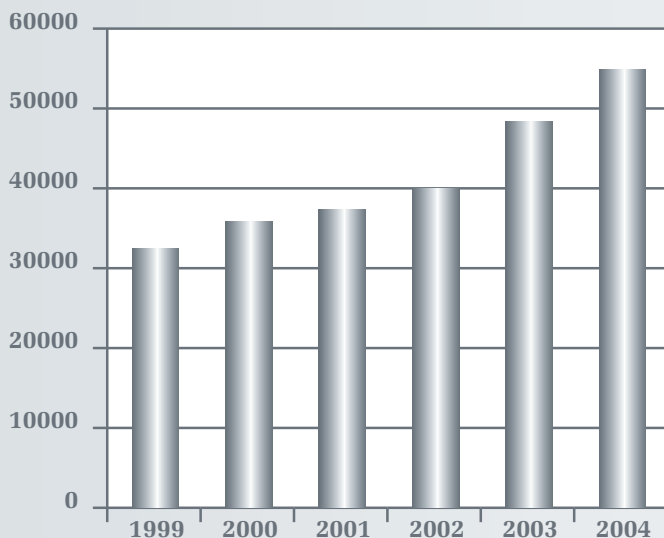
In 2004 cargo turnover in railway transport decreased by 4.1% compared to 2003, while transported cargo volume in railway

dzelzceļatransportā sasniedza 55,9 milj. tonnu, kas ir par 13,2% vairāk nekā 2003. gadā.

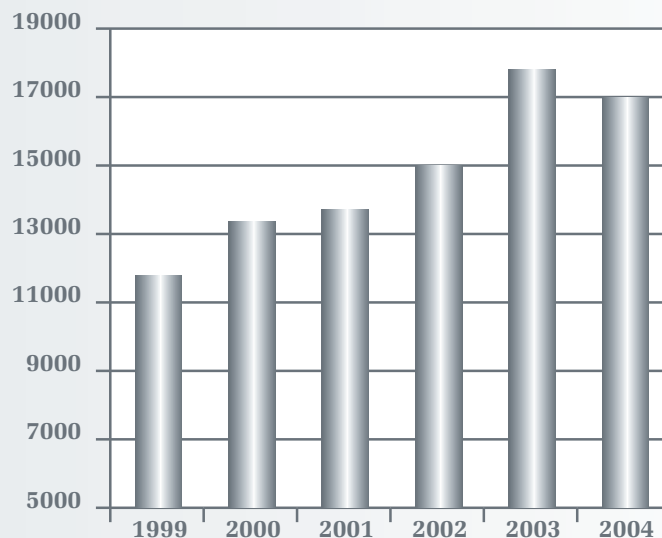
Kravas pārvadājumus iekšzemē pavisam veic trīs pārvadātāji. Jauno pārvadātāju īpatsvars kopējā iekšzemē pārvadāto kravu struktūrā ir 66,6%.

transport reached 55.9 million tons which is 13.2% more than in 2003.

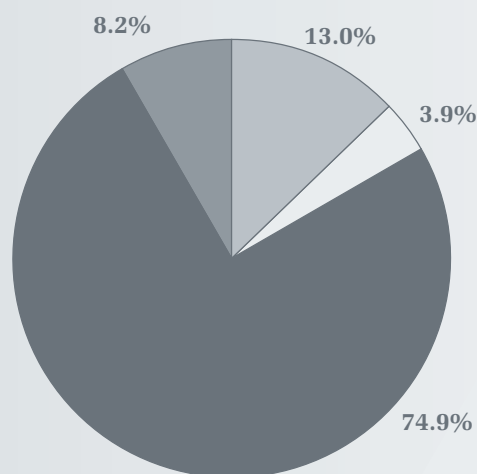
Cargo transportation domestically is carried out by three carriers. The share of the new carriers in the total structure of domestically transported cargo is 66.6%.

Kravu pārvadājumi dzelzceļa transportā,
tūkst.t
Cargo traffic by rail, thsd.tons

Kravu apgrozījums dzelzceļa transportā,
milj.tkm
Cargo turnover by rail, mln.tkm

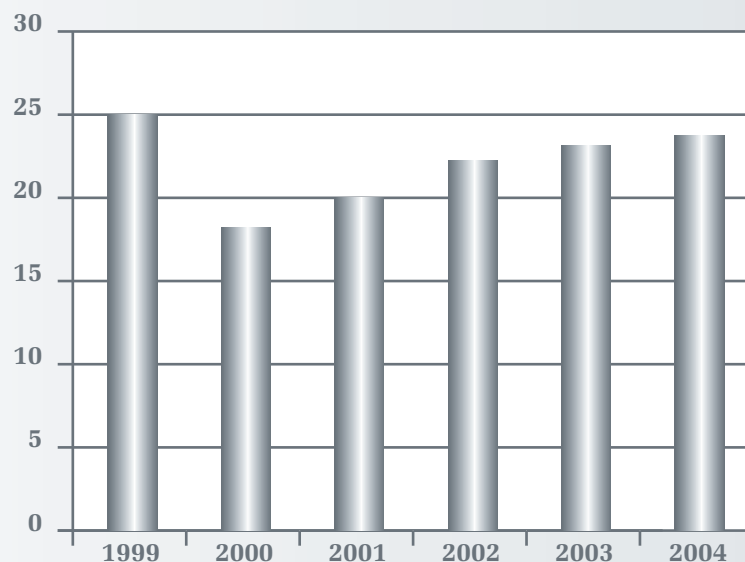
Dzelzceļa kravu pārvadājumu
struktūra 2004. gadā

- Importa pārvadājumi / Import
- Tranzīta pārvadājumi / Transit
- Iekšzemes satiksmē / National traffic
- Eksporta pārvadājumi / Export

Structure of cargo traffic
by rail in 2004

Ar dzelzceļa transportu pārvadāto pasažieru skaits 2004.gadā sasniedza 23,9 milj. cilvēku – par 3,9% vairāk nekā 2003.gadā. Par 4% pieauga iekšzemes satiksmē pārvadāto pasažieru skaits, savukārt starptautiskajā satiksmē pārvadāto pasažieru skaits samazinājās par 2,2%. Pasažieru apgrozība 2004.gadā palielinājās par 5,9% salīdzinājumā ar 2003. gadu.

The number of passengers transported by rail reached 23.9 million in 2004 – 3.9% more than in 2003. The number of passengers transported domestically grew by 4%, while the number of passengers transported internationally decreased by 2.2%. Passenger turnover in 2004 increased by 5.9% compared to 2003.

Pasažieru pārvadājumi dzelzceļa transportā,
milj. cilvēku.

Passenger transportation
by rail, mln.

Valsts AS „Latvijas dzelzceļš”

Ekspluatējamo dzelzceļa līniju kopējais garums 2004.gada beigās, salīdzinot ar 2003.gadu, saglabājās nemainīgs un bija 2270 km.

2004.gadā kravu apgrozība (t/km) dzelzceļa transportā samazinājās par 4,1%. Valsts AS „Latvijas dzelzceļš” pārvadāto kravu apjoms dzelzceļa transportā sasniedza 51,1 milj. tonnu, kas ir par 5,6% vairāk nekā 2003.gadā.

Pieauga kravu apgrozība sauszemes tranzīta pārvadājumos – par 33,1% vairāk nekā 2003.gadā. Importa kravu apgrozība 2004.gadā saruka par 5,9%, bet eksporta kravu apgrozība – par 31,9%.

Ar dzelzceļa transportu pārvadāto pasažieru skaits 2004.gadā sasniedza 23,9 milj. cilvēku – par 3,9% vairāk nekā 2003.gadā.

2004.gadā valsts a/s „Latvijas dzelzceļš” apgrozījums veidoja 141,7 milj. Ls, kas ir par 8,1% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Aprēķinātie ieņēmumi no maksas par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu bija 54 milj. Ls – par 13,5% vairāk nekā 2003.gadā. Tomēr, ņemot vērā to, ka AS “Pasažieru vilciens” nevar samaksāt pilnu maksu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu, 2004.gadā faktiskie ieņēmumi veidoja 52,2 milj. Ls. Ieņēmumi no pasažieru pārvadājumiem starptautiskajos vilcienos 2004.gadā veidoja 953 tūkst. Ls – par 25,2% vairāk kā 2003.gadā. Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas 2004.gadā veidoja 844 tūkst. Ls – par 14,7% vairāk kā 2003.gadā. Ieņēmumi no telekomunikāciju pakalpojumiem veidoja 840 tūkst. Ls – par 21,4% vairāk kā 2003.gadā.

2004.gadā LDz infrastruktūras attīstībā ieguldīja 22,334 milj. Ls. Lielākie projekti:

- Sliežu ceļu rekonstrukcija – 65,4 km 8,7 milj. Ls;
- Pārmiju pārvedu nomaiņa – 160 kompl. 5,3 milj. Ls;
- Bojāto garsliežu nomaiņa – 45 km 2,2 milj. Ls;
- Sliežu ceļu B tipa kapitālais remonts – 34 km 1,6 milj. Ls;

(Sagatavots, izmantojot uzņēmuma neauditēto informāciju)

State JSC “Latvijas dzelzceļš”

The total length of railway lines at the end of 2004, compared to 2003, remained unchanged and was 2270 km.

In 2004 the cargo turnover (t/km) in railway transport decreased by 4.1%. The volume of cargo transported by state JSC “Latvijas dzelzceļš” reached 51.1 million tons which is 5.6% more than in 2003.

Cargo turnover for terrestrial transit traffic grew – by 33.1% more than in 2003. Imported cargo turnover decreased by 5.9% in 2004, while exported cargo turnover – by 31.9%.

The number of passengers transported by rail reached 23.9 million in 2004 – 3.9% more than in 2003.

In 2004 the turnover of state JSC “Latvijas dzelzceļš” was 141.7 million lats which is 8.1% more than in the previous year. The estimated revenue from the fee for public railway infrastructure usage was 54 million lats – 13.5% more than in 2003. However, since JSC “Pasažieru vilciens” cannot pay the full fee for railway infrastructure usage, the actual revenue was 52.2 million lats in 2004. Revenue from passenger transportation internationally constituted 953 thousand lats in 2004 – 25.2% more than in 2003. Revenue from electricity sales was 844 thousand lats in 2004 – 14.7% more than in 2003. Revenue from telecommunications services constituted 840 thousand lats – 21.4% more than in 2003.

In 2004 Latvijas dzelzceļš invested 22.334 million lats in the development of infrastructure. The largest projects were:

- Renovation of railway lines – 65.4 km 8.7 million lats;
- Replacement of switches – 160 units 5.3 million lats;
- Replacement of damaged long rails – 45 km 2.2 million lats;
- B-type capital repair of railway lines – 34 km 1.6 million lats;

(Based on unaudited information provided by the company)

Licencēšana un licenču uzraudzība

Komisija dzelzceļa nozarē licencē pārvadātājus, kuri veic vai plāno veikt pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu. Kravu pārvadātājus licencē Satiksmes ministrijas pārraudzībā esošā Valsts Dzelzceļa administrācija. Komisija pasažieru pārvadātājiem ir izsniegusi piecas licences, no kurām viena tika izsniegta 2004.gadā. Licencētie komersanti ir SIA „Gulbenes-Alūksnes bānītis”, AS „Pasažieru vilciens”, AS „Starptautiskie pasažieru pārvadājumi”, SIA „L-Ekspresis” un valsts AS „Latvijas dzelzceļš”.

2004.gada laikā komisija veica četras licencēto komersantu pārbaudes.

Tarifu aprēķināšanas metodiku izstrāde un tarifu noteikšana

Saistībā ar 2004.gadā veiktajām izmaiņām Dzelzceļa likumā, komisijai ir jānosaka publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksa. Komisija izstrādāja un 2004.gada septembrī pieņēma metodiku infrastruktūras izmantošanas maksas noteikšanai. Saskaņā ar metodikā aprakstīto kārtību 2005.gada sākumā komisija no valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš” saņēma nepieciešamos datus un noteica maksu par valsts akciju sabiedrības „Latvijas dzelzceļš” publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem 2005./2006. gada vilcienu kustības grafika periodam.

2004.gada beigās AS „Pasažieru vilciens” iesniedza komisijā jaunu braukšanas maksas projektu. Saskaņā ar Dzelzceļa likumu, komisija pārbauda tarifu projekta atbilstību noteiktajai metodikai, bet maksu nosaka pats pārvadātājs. Komisija 2005.gada janvārī sagatavoja izvērtējumu par situāciju iekšzemes pasažieru pārvadājumos pa dzelzceļu. Izvērtējumā konstatēts, ka grozījumi Dzelzceļa likumā 2004.gada pirmajā pusē un Eiropas Savienības direktīvu prasību ieviešana novedusi pie dzelzceļa infrastruktūras maksas pieauguma pasažieru pārvadātājiem, kas samazinājis pārvadājumu rentabilitāti. Tomēr pēc šīm izmaiņām nav pārvērtēta esošā maršrutu tīkla uzturēšanas lietderība. Kaut arī AS „Pasažieru vilciens” saņem dotācijas no valsts budžeta, kopējais ieņēmumu apjoms ir nepietiekams, lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti un atjaunotu

Licensing and license supervision

In the railway sector the Commission licenses carriers which carry out or plan to carry out passenger transportation by rail. Cargo carriers are licensed by the State Railway Administration which is supervised by the Ministry of Transport. The Commission has issued five licenses to passenger carriers of which one was issued in 2004. The licensed companies are LLC “Gulbenes-Aluksnesbanitis”, JSC “Pasazieru vilciens”, JSC “Starptautiskie pasazieru parvadajumi”, LLC “L-Ekspresis” and state JSC “Latvijas dzelzceļš”.

The Commission performed four inspections of licensed companies in 2004.

Elaboration of tariff calculation methodologies and tariff setting

In connection with amendments to the Railway Law made in 2004 the Commission has to set the public railway infrastructure usage fee. The Commission developed the methodology for setting the infrastructure usage fee and adopted it in September 2004. In accordance with the procedure described in the methodology, at the beginning of 2005 the Commission received the necessary data from state JSC “Latvijas dzelzceļš” and set the fee for state JSC “Latvijas dzelzceļš” public railway infrastructure usage for transportation for the train traffic schedule in 2005/2006.

At the end of 2004 JSC “Pasazieru vilciens” submitted to the Commission a new fare proposal. In accordance with the Railway law the Commission verifies the conformity of the proposal to the specified methodology, but the fare is set by the carrier itself. In January 2005 the Commission prepared the assessment of the situation in the domestic passenger transportation by rail. The assessment showed that amendments to the Railway Law in the first half of 2004 and the introduction of the European Union directive requirements have caused railway infrastructure fee increase for passenger carriers which has diminished transportation profitability. However, the usefulness of maintaining the existing route network has not been revaluated after these changes. Although JSC “Pasazieru vilciens” receives subsidies from the state budget, the total volume of revenues is insufficient

ritošo sastāvu. Bez infrastruktūras maksas pieauguma kāpušas arī degvielas un citu materiālu cenas, savukārt elektroenerģijas tarifi 2004.gadā dzelzceļam samazinājās, un no 2005. gada 1. janvāra pasažieru pārvadājumiem tiek piemērota samazināta pievienotās vērtības nodokļa likme.

Izvērtējumā komisija norāda, ka AS „Pasažieru vilciens” plānotā braukšanas maksas palielināšana nebūtu pietiekama, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar pasažieru pārvadājumiem pa dzelzceļu. Komisija aicināja atbildīgās ministrijas izvērtēt, vai lietderīgāka nebūtu esošo dotāciju novirzīšana citu pārvadājumu veidu atbalstīšanai, lai uzlabotu sabiedriskā transporta pieejamību un pakalpojumu kvalitāti, nepasliktinot pasažieru stāvokli. Izmantojot komisijas izvērtējumu, kā arī ņemot vērā citus apsvērumus, satiksmes ministrs 2005. gada janvārī atcēla AS „Pasažieru vilciens” plānoto braukšanas maksas palielinājumu.

Konkurences sekmēšana un pakalpojumu sniedzēju attīstības veicināšana

Pasažieru iekšzemes pārvadājumos pa dzelzceļu šobrīd konkurence ir ierobežota, jo esošie pārvadātāji AS „Pasažieru vilciens” un SIA „Gulbenes-Alūksnes bānītis” saņem ievērojamas valsts dotācijas. Vienlaikus šie pārvadātāji konkurē ar autopārvadātājiem un dzelzceļa pārvadātāju sniegtā informācija par braukšanas maksas noteikšanu parāda, ka konkurence ir samērā saspringta.

Starptautiskajos pasažieru pārvadājumos starp licencētajiem komersantiem pastāv konkurence, kas pamatā izpaužas kā specializācija dažādas kvalitātes un dažādas cenas pakalpojumu piedāvāšanā.

Būtiska komisijas loma konkurences sekmēšanā parādās pie dzelzceļa publiskās lietošanas infrastruktūras izmantošanas regulēšanas. Komisijas uzdevums ir noteikt dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksas aprēķināšanas metodiku un no 2004. gada arī noteikt infrastruktūras izmantošanas maksu. Strādājot ar šiem jautājumiem, komisija ir izveidojusi vairākas darba grupas, lai risinātu diskusiju starp pārvadātājiem un infrastruktūras pārvaldītāju. Tā kā tirgū darbojas vairāki pārvadātāji, ne vienmēr izskatāmajiem jautājumiem izdodas atrast

to improve service quality and renovate the rolling stock. Apart from infrastructure fee increase, prices of fuel and other materials have also risen, while electricity tariffs for railway decreased in 2004, and a reduced rate of value added tax is applied for passenger transportation from January 1, 2005.

The Commission indicates in the assessment that the planned fare increase by JSC “Pasazieru vilciens” would not be sufficient to solve problems associated with passenger transportation by rail. The Commission asked the responsible ministries to evaluate if diversion of the current subsidies to support other types of transportation would not be more efficient to improve the access of public transport and increase service quality without worsening the position of passengers. Using the Commission’s assessment, as well as other considerations, the minister of transport cancelled the planned fare increase by JSC “Pasazieru vilciens” in January 2005.

Promotion of competition and service provider development

Competition is currently limited for domestic passenger transportation by rail because the existing carriers JSC “Pasazieru vilciens” and LLC “Gulbenes-Aluksnes banitis” receive considerable state subsidies. At the same time these carriers compete with road transport and the information provided by railway carriers on fare setting shows that competition is quite intense.

Competition exists among licensed companies in international passenger traffic, which can be observed as specialisation in offering services of various quality and price.

A significant role of the Commission in promotion of competition emerges at regulating the public railway infrastructure usage. The Commission’s task is to specify the railway infrastructure usage fee calculation methodology and also set the infrastructure usage fee from 2004. Working with these issues the Commission has formed several working groups to promote discussions between carriers and the infrastructure manager. Since several carriers operate in this market, solutions for the examined issues satisfying all involved parties cannot always

risinājumus, kas apmierina visas iesaistītās puses. Komisijas darbības principi līdz šim ir bijuši infrastruktūras izmantošanas maksas aprēķināšanas metodikā iespējami skaidri aprakstīt maksas veidošanās principus, lai dažādu vilcienu veidu un dzelzceļu kategoriju izmantotāji varētu gūt pārlicību par infrastruktūras maksas pamatotību. Kaut arī 2004.gadā tika precizēti infrastruktūras pārvaldītāja izmaksu attiecināšanas principi un darba grupā izskatīti izmaksu uzskaites modeļi, ne visi pārvaldītāji bija apmierināti ar sasniegto maksas noteikšanas procesa caurskatāmību. 2005.gadā komisija turpinās darbu pie publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksas aprēķināšanas metodikas pilnveidošanas.

Lietotāju interešu aizsardzība

Kopumā komisijā par dzelzceļa transporta nozarē sniegtajiem pakalpojumiem netiek saņemts daudz sūdzību un pretenziju. Tas izskaidrojams ar to, ka lietotāji tāpat kā pirms komisijas darbības uzsākšanas savas sūdzības adresē tieši pārvaldītājiem vai arī Satiksmes ministrijai kā nozares atbildīgajai ministrijai.

2004.gadā, izmantojot komisijas interneta mājas lapā piedāvāto iespēju uzdot jautājumus komisijai, tika saņemts anonīms jautājums (sūdzība) par problēmām izmantot darba dienu abonementa biļeti braucieniem oficiāli noteiktajās svētku dienās. Uz šo jautājumu elektroniski tika sniegta atbilde.

INFORMĀCIJA PAR KOMISIJAS DARBĪBU 2004. GADĀ

Komisijas struktūra un personāls

Struktūra

Komisijas lēmēj institūcija ir padome, kuras sastāvā ir pieci padomes locekļi. 2001.gada jūnijā Saeima pēc Ministru kabineta priekšlikuma iecēla amatā uz pieciem gadiem komisijas priekšsēdētāju, kas ir arī padomes loceklis, un vēl četrus padomes locekļus. 2004.gadā padomes locekļi bija Inna Šteinbuka (priekšsēdētāja), Aigars Jirgens, Raimonds Jonītis, Edvīns Karnītis un Ivars Zariņš.

Padome komisijas vārdā pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem.

be found. The Commission's principles so far were to clearly describe fee formation principles in the infrastructure usage fee calculation methodology so that users of different train types and railway categories could be confident about the validity of the infrastructure fee. Although infrastructure manager's cost allocation principles were refined in 2004 and cost accounting models were examined in the working group, not all carriers were satisfied with the achieved transparency of the fee setting process. In 2005 the Commission will continue the work on the improvement of the public railway infrastructure usage fee calculation methodology.

Protection of consumer interests

On the whole the Commission does not receive many complaints and objections about the services provided in the railway transport sector. It is explained by the fact that users address their complaints directly to the carriers as before the Commission started operations or to the Ministry of Transport as the ministry responsible for the sector.

In 2004 an anonymous question (complaint) was received through the Commission's homepage about the problem related to use of workday ticket for travel in officially declared holidays. This question was answered electronically.

INFORMATION ON THE OPERATION OF THE COMMISSION IN 2004

Commission's structure and personnel

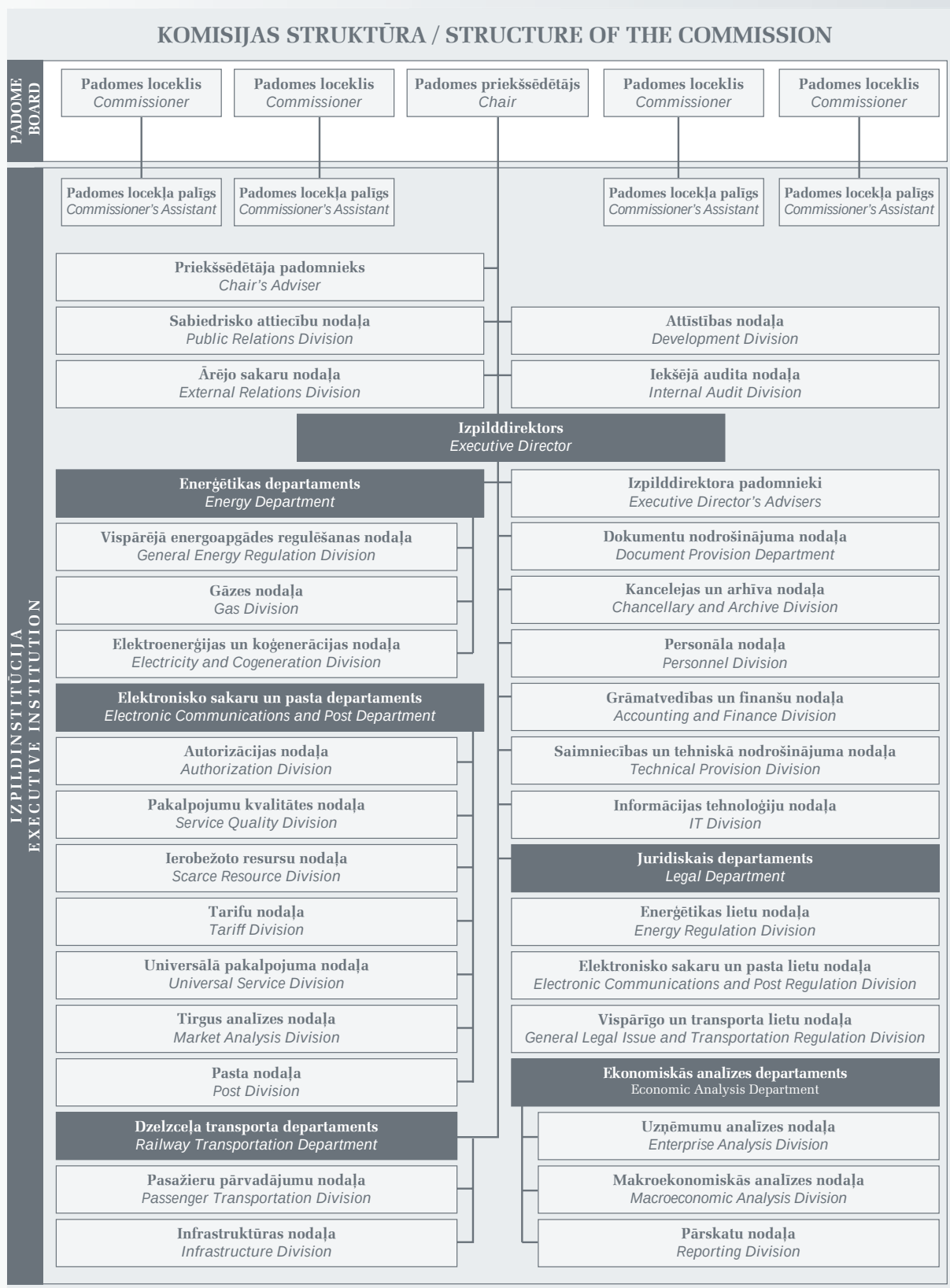
Structure

The decision-making institution of the Commission is the board consisting of five commissioners. In June 2001 the Saeima following a recommendation of the Cabinet of Ministers appointed the chair of the Commission who is also a commissioner and four other commissioners. In 2004 the commissioners were Inna Steinbuka (Chair), Aigars Jirgens, Raimonds Jonitis, Edvins Karnitis and Ivars Zarins.

The board makes decisions on behalf of the Commission and issues administrative acts which are binding to specific public service providers and users.

Padomes sekretariāta un ekspertu funkcijas pilda izpildinstitūcija, kas ir pakļauta padomei. Izpildinstitūcija sagatavo jautājumus un dokumentus izskatīšanai padomes sēdēs un īsteno padomes pieņemtos lēmumus un administratīvos aktus. Izpildinstitūcijas sastāvā ir katrai valsts regulējamai nozarei atbilstoša struktūrvienība un citas struktūrvienības, kas veic atbalsta funkcijas.

The executive institution is subordinated to the board and performs the functions of its secretariat and experts. The executive institution prepares issues and documents for consideration in board meetings and implements the adopted decisions and the administrative acts issued by the board. The executive institution has a respective structural unit for each state regulated sector and other departments performing support functions.

Personāls

Komisijas darbā nepieciešama augsta profesionalitāte un dziļa izpratne par nozaru specifiskajiem jautājumiem, lai varētu pienācīgi izvērtēt regulējamo komersantu sniegto informāciju un kompetenti iesaistīties diskusijās. Aizstāvot patērētāju intereses un sekmējot konkurenci, komisijai jāspēj piesaistīt līdzvērtīga līmeņa darbiniekus tiem, kas strādā lielajos regulējamos uzņēmumos. Komisijas funkciju sekmīgai īstenošanai ir nepieciešamas zināšanas tiesību, ekonomikas, vadības un tehniskajās zinātnēs, svešvalodu zināšanas un izpratne par regulēšanas jautājumiem. Darbinieku intelektuālā potenciāla attīstīšanai, zināšanu papildināšanai, kapacitātes un kvalifikācijas celšanai, komisija 2004.gadā:

- atbalstīja studijas un tālākizglītošanos Latvijas augstskolu profesionālās augstākās izglītības, maģistratūras un doktorantūras programmās.
- veicināja darbinieku piedalīšanos dažādu Latvijas un ārvalstu institūciju organizētajos semināros, apmācību ciklos un vietējās un starptautiskās konferencēs, profesionālo asociāciju organizētajās sanāksmēs.
- organizējusi seminārus atbilstoši komisijas darbinieku pieprasītai tematikai, uzaicinot lektoru vai darbiniekiem pašiem iesaistoties semināra sagatavošanā.
- sniedza svešvalodu apguves iespējas, kas tiek apmaksātas no komisijas budžeta līdzekļiem vai piesaistot ārējo finansējumu;
- organizēja apmācību un pieredzes apmaiņas, stažēšanās braucienus uz regulējamo nozaru uzņēmumiem un regulēšanas institūcijām ārvalstīs. Komandējumi tiek apmaksāti gan no komisijas budžeta līdzekļiem, gan piesaistot ārvalstu finansējumu.
- nodrošinājusi ārvalstu vai vietējo konsultantu piesaisti specifisku uzdevumu veikšanai vai problēmu risināšanai, darbinieku zināšanu papildināšanai un pieredzes uzkrāšanai.

2004.gada beigās kopējais komisijas darbinieku un amatpersonu skaits bija 83, tajā skaitā 5 padomes locekļi, 1 izpild-direktors, 5 departamentu direktori, 25 nodaļu vadītāji, 42 eksperti, 5 speciālisti. No visiem komisijas darbiniekiem

Personnel

High level professionalism and deep understanding about sector specific issues is necessary in the work of the Commission to be able to properly evaluate information provided by regulated companies and discuss issues competently. When protecting consumer interests and promoting competition, the Commission must be able to attract employees of equivalent level compared to employees working in large regulated companies. Knowledge in legal, economic, management and technical sciences, knowledge of foreign languages and understanding of regulation issues are necessary to successfully carry out Commission's functions. To develop intellectual potential of employees, improve knowledge, improve capacity and qualification, in 2004 the Commission:

- supported studies in professional higher education, graduate and post-graduate programs in Latvian universities.
- promoted participation of employees in seminars organized by various Latvian and foreign institutions, training cycles, local and international conferences, and meetings organized by professional associations.
- organized seminars on topics requested by Commission's employees, inviting lecturers or organizing seminars themselves.
- provided opportunities to study foreign languages which are paid by the Commission's budget or by attracting external financing.
- organized training and experience exchanges, in-service training in regulated companies and regulatory institutions abroad. Business trips were paid both from the Commission's budget and attracting foreign financing.
- ensured involvement of foreign or local consultants to perform specific tasks or solve problems, supplement the knowledge of employees and gain experience.

At the end of 2004 the total number of the Commission's employees and officials was 83, including five commissioners, an executive director, five department directors, 25 division managers, 42 experts, and five technical specialists. Out of all Commission's employees

augstākā izglītība ir 72 cilvēkiem, no tiem 5 darbiniekiem ir doktora grāds, 22 darbiniekiem – maģistra grāds un 2 darbiniekiem ir divas augstskolas specialitātes. Trīs darbinieki turpina mācības doktorantūrā, 5 darbinieki – maģistratūrā un 3 darbinieki turpina mācības augstskolā otras specialitātes iegūšanai. Desmit komisijas darbiniekiem ir vidējā un vidējā speciālā izglītība un 4 turpina studijas augstskolā. Pavisam 92% darbiniekiem ir augstākā vai nepabeigta augstākā izglītība.

Starptautiskā sadarbība

Komisijas starptautiskā sadarbība ir vērsta uz līdzdalību reģionālajās un Eiropas regulatoru asociācijās un darba grupās, kā arī iesaistīšanos atsevišķos projektos, lai papildinātu komisijas darbinieku izpratni par citās valstīs uzkrāto regulēšanas pieredzi, piedalītos Eiropas līmeņa diskusijās par regulēšanas sistēmu pilnveidošanu un savlaicīgi saņemtu informāciju par notikušajām vai paredzamajām izmaiņām. 2004.gadā starptautiskā sadarbība aktīvi attīstījās vairākos virzienos:

Attiecības ar Eiropas Savienību

2004.gadā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija galveno uzmanību veltīja līdzdalībai Eiropas Savienības (ES) pastāvīgajās komitejās un komisijās – COCOM, RSCOM un IRG/ERG - elektronisko komunikāciju jomā, CEPT(CERP) – pasta jomā, un CEER/ERGEG – enerģētikas jomā.

COCOM (Komunikāciju komiteja)

Eiropas Komisijas (EK) Komunikāciju komiteja jeb COCOM tika izveidota saskaņā ar 2002.gada 7.marta direktīvu 2002/21/EC. Ar COCOM starpniecību dalībvalstīm ir iespējas sniegt oficiālas rekomendācijas Eiropas Komisijai. COCOM darbojas praktiski visos nozares politikas un regulēšanas virzienos, un komisija tajā ir pārstāvēta līdzās Satiksmes ministrijai.

72 persons have higher education, of which five employees have a Doctor's degree and 22 employees have a Master's degree, and two employees have two university degrees. Three employees continue post-graduate studies, five employees are currently enrolled in graduate studies and three employees continue studies in the university for a second degree. Ten Commission's employees have secondary and special secondary education and four continue studies in the university. Altogether 92% of the employees have higher or unfinished higher education.

International cooperation

The Commission's international cooperation is directed towards participation in regional and European regulatory associations and working groups, as well as involvement in separate projects to improve understanding by Commission's employees about the regulation experience accumulated in other countries, to participate in European level discussions about improvement of regulatory systems and to receive information on occurred or forecasted changes in a timely manner. In 2004 international cooperation developed actively in several directions:

Relations with European Union

In 2004 the Public Utilities Commission paid attention to participation mainly in European Union (EU) regular committees and commissions – COCOM, RSCOM and IRG/ERG – in the electronic communications sector, CEPT(CERP) – in the postal sector, and CEER/ERGEG – in the energy sector.

COCOM (European Commission Communications Committee)

European Commission (EC) Communications Committee or COCOM was established in accordance with Directive 2002/21/EC of March 7, 2002. With mediation of COCOM member countries have opportunities to give official recommendations to the European Commission. COCOM operates in practically every direction of sector policy and regulation and the Commission is represented in it alongside the Ministry of Transport.

*IRG/ERG (Neatkarīgo Regulatoru Grupa/
Eiropas Regulatoru Grupa)*

2004.gadā komisija aktīvi iekļāvās IRG/ERG darbā. Abas šīs grupas darbojas paralēli, un tajās ir pārstāvētas vienas un tās pašas dalībvalstis, proti, 1997.gadā dibinātā IRG ir brīvprātīga Eiropas valstu regulatoru apvienība; savukārt, saskaņā ar EK 2002. gada 29.jūlija lēmumu 2002/627/EC izveidotajai ERG ir formālas iespējas konsultēt un sniegt rekomendācijas Eiropas Komisijai jaunā regulējuma ieviešanai. Visās ERG sanāksmēs piedalās arī Eiropas Komisijas pārstāvji.

2004.gada maijā Latvijā iepazīšanās vizītē ieradās ERG ģenerālsekretārs, un komisija viņu iepazīstināja ar elektronisko sakaru regulēšanas aktualitātēm Latvijā.

2004.gadā IRG/ERG galvenās prioritātes saistījās ar jaunā regulējuma ieviešanu, starpsavienojumu tarifiem, platjoslu pakalpojumu regulēšanu un starptautisko viesabonēšanu. Tāpat IRG/ERG turpināja strādāt pie konkurences jautājumiem un cenu „caurspīdīguma” pakalpojumu lietotājiem.

Jāatzīmē, ka ERG nav savu patstāvīgu darba grupu, un dažādie nozaru jautājumi, kā arī atzinumu sagatavošana iesniegšanai Eiropas Komisijā notiek IRG darba grupās.

Komisija bija aktīvi iesaistījusies piecās IRG darba grupās:

- Fiksēto tīklu darba grupā,
- Tirgus datu analīzes darba grupā,
- Gala lietotāju darba grupā,
- Būtiskas ietekmes tirgū darba grupā,
- Regulatoru darba grupā izmaksu analīzei.

Bez tam komisija piedalās IRG Kontaktu tīkla sanāksmēs, kuru galvenā funkcija ir izvērtēt darba grupu sagatavotos materiālus pirms to iesniegšanas galīgai apstiprināšanai plenārsēdēs.

CEPT–CERP (Eiropas Telekomunikāciju un pasta administrāciju konference–Pasta regulatoru komiteja)

1959. gadā izveidotā CEPT ir visu Eiropas valstu telekomunikāciju un pasta administrāciju brīvprātīga apvienība. Tās

*IRG/ERG (Independent Regulators Group/
European Regulators Group)*

In 2004 the Commission actively joined the work of IRG/ERG. Both of these groups operate in parallel and the same member countries are represented in both of them, namely IRG which was established in 1997 is a voluntary union of European regulators; but ERG which was established by EC decision 2002/627/EC of July 29, 2002 has formal power to consult and give recommendations to the European Commission on the introduction of new regulation. European Commission representatives also participate in all ERG meetings.

ERG secretary general arrived on an acquaintance visit in Latvia in May 2004, and the Commission introduced him to the actualities of electronic communications regulation in Latvia.

In 2004 the main priorities of IRG/ERG concerned the introduction of the new regulation, interconnection tariffs, regulation of broadband services and international roaming. IRG/ERG also continued work on competition issues and price “transparency” for service users.

ERG does not have its own independent working groups and various sector issues, as well as preparation of opinions for submitting to the European Commission take place in IRG working groups.

The Commission was actively involved in five IRG working groups:

- Fixed Network Working Group,
- Market Data Analysis Working Group,
- End Users Working Group,
- Significant Market Power Working Group,
- Regulatory Accounting Working Group

Moreover, the Commission participates in IRG Contact Network meetings whose main function is to evaluate materials prepared by working groups before their submittal for final approval in plenary meetings.

*CEPT–CERP (European Conference of
Postal and Telecommunications Administra-
tions–European Committee for Postal
Regulation)*

CEPT which was established in 1959 is a voluntary union of all European

galvenais sadarbības partneris Latvijā ir Satiksmes ministrija. Komisija piedalās Pasta regulatoru komitejas jeb CERP plenārsēdēs, kurās tiek koordinēta pasta nozares regulēšana.

CEER/EREGG (Eiropas Enerģētikas Regulatoru Padome/Eiropas Elektriības un Gāzes Regulatoru grupa)

CEER un EREGG ir veidotas pēc līdzīga principa kā IRG/ERG elektronisko sakaru nozarē: CEER ir Eiropas enerģētikas regulatoru brīvprātīga apvienība; savukārt EREGG ir dibināta saskaņā ar Eiropas Komisijas 2003.gada 11.novembra lēmumu 2003/796/EC. EREGG sanāksmēs piedalās arī EK pārstāvji, un EREGG rekomendācijām ir oficiāls statuss.

2004.gadā komisija ieguva balsstiesības abās minētajās organizācijās un aktīvi iesaistījās to darbībā. Komisija piedalījās sekojošās CEER un EREGG darba grupās:

- CEER Elektriības darba grupā
- CEER Gāzes darba grupā
- CEER Vienotā enerģētikas tirgus darba grupā
- EREGG Elektriības mērķgrupā
- EREGG Gāzes mērķgrupā

CEER/EREGG darba grupās tika sagatavoti materiāli elektroenerģijas jautājumiem veltītajam Florences forumam tādos jautājumos kā konkurētspējīgs un ilgtspējīgs elektriības tirgus (Competitive and sustainable electricity market), Apgādes drošība un infrastruktūras direktīva (Security of supply and infrastructure directive), Pārslo-džu vadība (Congestion management) un citos.

Gāzes jautājumiem veltītajā Madrides forumā atzinīgi tika uzņemti EREGG izstrādātie priekšlikumi par trešās puses pieejas nodrošināšanu no gāzes krātuvju operatoru puses - Guidelines for Good TPA Practice for Storage System Operators, kuros noteiktas minimālās prasības un nosacījumi, kuri būtu jāievēro, lai piekļūtu gāzes krātuvēm, tādejādi nodrošinot iekšējā gāzes tirgus funkcionēšanu.

telecommunications and postal administrations. Its main cooperation partner in Latvia is the Ministry of Transport. The Commission participates in European Committee for Postal Regulation or CERP plenary meetings in which postal sector regulation is coordinated.

CEER/EREGG (Council of European Energy Regulators/European Regulators Group for Electricity and Gas)

CEER and EREGG were established according to a similar principle as IRG/ERG in the electronic communications sector: CEER is a voluntary union of European energy regulators; but EREGG was established in accordance with European Commission decision 2003/796/EC of November 11, 2003. EC representatives also participate in EREGG meetings, and EREGG recommendations have an official status.

In 2004 the Commission gained the right to vote in both organisations and actively joined their work. The Commission participated in the following CEER and EREGG working groups:

- CEER Electricity Working Group
- CEER Gas Working Group
- CEER Single Energy Market Working Group
- EREGG Electricity Focus Group
- EREGG Gas Focus Group

In CEER/EREGG working groups materials were prepared for the Florence Forum dedicated to electricity issues on such issues as competitive and sustainable electricity market, security of supply and infrastructure directive, congestion management and others.

In the Madrid Forum dedicated to gas issues EREGG proposals were appreciated on Guidelines for Good TPA Practice for Storage System Operators which specify minimum requirements and conditions which shall be observed to access gas storages, thus securing the functioning of the internal gas market.

Attiecības ar citām Eiropas un pasaules institūcijām un organizācijām

ERRA (Enerģētikas Regulatoru Reģionālā asociācija)

ERRA darbojas 22 pilntiesīgie biedri un 4 asociētie biedri no Austrum/Centrāleiropas valstīm, ieskaitot jaunās ES dalībvalstis, kā arī Turcija. Līdzdalība ERRAs aktivitātēs nodrošina intensīvu informācijas un pieredzes apmaiņu regulēšanas jautājumos ne tikai starp tās biedriem, jo ERRA cieši sadarbojas arī ar CEER un NARUC (ASV Nacionālo Regulēšanas Komisiju asociācija).

Komisija piedalās šādās ERRAs komitejās un darba grupās:

- Tarifu/Cenu komitejā
- Licencēšanas/Konkurences komitejā
- Juridisko lietu darba grupā
- ES Integrācijas jautājumu darba grupā.

2004.gada martā komisija sadarbībā ar ERRA Rīgā organizēja ES Integrācijas jautājumu darba grupas izbraukuma sēdi Par elektrības piegādes kvalitātes un drošības jautājumiem.

Bez tam jāatzīmē, ka ERRAs gadskārtējā konferencē komisija informē par jaunumiem enerģētikas nozarē Latvijā, piedalās ERRAs datu bāzu atjaunošanā, iesūta informāciju ERRAs biļetenam (reizi ceturksnī). Komisija izmanto arī iespēju piedalīties ERRAs vasaras kursos jaunajiem regulatoru darbiniekiem un tās biedru divpusējās pieredzes apmaiņas programmās. Komisijas priekšsēdētāja I.Šteinbuka 2004.gadā darbojās kā ERRAs Budžeta un finanšu komitejas vadītāja.

ITU (Starptautiskā Telekomunikāciju savienība)

Latviju šajā organizācijā pārstāv Satiksmes ministrija, taču ITU rīko atsevišķus pasākumus regulatoriem. Tā, piemēram, komisija piedalījās semināros par strīdus gadījumu risināšanu (On Dispute Resolution) un piekļuvi telekomunikācijām lauku apvidū (On Rural Access to Telecommunications), kā arī ITU pārstāvju konferencē.

Pēc ITU lūguma komisija sniedz informāciju par regulatora darbību nozarē, tirgus

Relations with other European and world institutions and organisations

ERRA (Energy Regulators Regional Association)

22 full-fledged members and four associated members from East/Central European countries including new EU member countries, as well as Turkey participate in the work of ERRA. Participation in ERRA activities guarantees intensive exchange of information and experience on regulatory issues not only among its members because ERRA closely cooperates also with CEER and NARUC (US National Association of Regulatory Utility Commissioners).

The Commission participates in the following ERRA committees and working groups:

- Tariff/Pricing Committee
- Licensing/Competition Committee
- Legal Regulation Working Group
- EU Integration Working Group.

In March 2004 in Riga the Commission in cooperation with ERRA organized a field meeting of EU Integration Working Group on electricity supply quality and security issues.

During the ERRA annual conference the Commission informs about the news in the energy sector in Latvia, participates in the renewal of ERRA databases, sends information for ERRA bulletin (quarterly). The Commission exercises the option to participate in ERRA summer courses for the new regulator employees and in the bilateral experience exchange programs. The Commission Chair I.Steinbuka was the Head of ERRA Budget and Finance Committee in 2004.

ITU (International Telecommunication Union)

Latvia is represented by the Ministry of Transport in this organisation, but ITU organizes separate events for regulators. For example, the Commission participated in seminars on dispute resolution and on rural access to telecommunications, as well as the conference of ITU representatives.

Upon ITU request the Commission provides information on activities of the

informāciju, kā arī regulāru informāciju par signalizācijas kodiem. Piemēram, komisija sniedza informāciju iekļaušanai ITU/BDT (Bureau of Telecommunication Development) 2004.gada telekomunikāciju regulēšanas apskatā (Telecommunication Regulatory Survey).

UPU (Starptautiskā Pasta Savienība)

Līdzīgi kā ITU, Latviju šajā organizācijā pārstāv Satiksmes ministrija, taču UPU rīko atsevišķus pasākumus regulatoriem. 2004. gadā komisija piedalījās kārtējā UPU kongresā (notiek reizi 5 gados).

ECTA (Eiropas Telekomunikāciju asociācija)

ECTA regulāri iesaista nozares regulatorus savās aktivitātēs, piemēram, ECTAs regulatoru forumos, kuros komisija ir bijusi pārstāvēta gan kā ziņotājs, gan arī kā dalībnieks.

Pēc ECTAs lūguma komisija reizi ceturksnī sniedz datus arī ECTA platjoslas pieslēguma anketām (Broadband Scorecard).

OECD (Ekonomiskās Sadarbības un Attīstības organizācija)

Komisija darbojas OECD Baltijas Reģionālajā Programmā (BRP), kas ir paredzēta kā starpposms, domājot par iespējamo OECD paplašināšanos. Pārskata periodā komisija ir sniegusi datus saistībā ar atsevišķiem OECD pētījumiem par Baltijas reģionu un piedalījusies semināros par dzelzceļa infrastruktūras jautājumiem.

Divpusējā un daudzpusējā sadarbība

Paralēli sadarbībai ar dažādām institūcijām un organizācijām, komisija lielu vērību veltīja divpusējās un daudzpusējās sadarbības attīstībai un pieredzes apmaiņai par aktuāliem jautājumiem. Semināri Rīgā iespēju robežās tika veidoti kā reģionāli pasākumi. Zemāk minēti daži no šīs sadarbības piemēriem:

- Baltijas Telekomunikāciju un pasta regulatoru tikšanās Rīgā par aktuāliem regulēšanas jautājumiem Igaunijā, Latvijā, Lietuvā,
- Sadarbībā ar Itālijas Elektriķības un gāzes

regulator in the sector, market information, as well as regular information on alarm codes. For example, the Commission provided information to be included in ITU/BDT (Bureau of Telecommunication Development) Telecommunication Regulatory Survey 2004.

UPU (Universal Postal Union)

Similarly to ITU Latvia is represented by the Ministry of Transport in this organisation, but UPU organizes separate events for regulators. In 2004 the Commission participated in the UPU congress (taking place every five years).

ECTA (European Competitive Telecommunications Association)

ECTA regularly involves sector regulators in its activities, for example, ECTA regulatory forums in which the Commission has been represented both as a speaker and a member.

Upon ECTA request the Commission provides data ECTA broadband scorecard quarterly.

OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development)

The Commission operates in the OECD Baltic Regional Program which is intended as a transition thinking about possible OECD expansion. In the report period the Commission has provided data on separate OECD studies about the Baltic region and participated in seminars on railway infrastructure issues.

Bilateral and multilateral cooperation

Alongside cooperation with various institutions and organisations the Commission paid much attention to the development of bilateral and multilateral cooperation and experience exchange on actual issues. Seminars in Riga were organized as regional events if possible. Some examples of this cooperation are mentioned below:

- Meeting of Baltic telecommunications and postal regulators in Riga on actual regulatory issues in Estonia, Latvia, Lithuania,
- Seminar for the Baltic energy regulators

regulatoru seminārs Baltijas enerģētikas regulatoriem un komersantiem par enerģijas piegādes kvalitātes regulēšanas jautājumiem,

- Sadarbībā ar NARUC (ASV) komisija Rīgā organizēja Pakalpojumu sniedzēju salīdzināšanas semināru (Benchmarking Workshop) Baltijas valstu enerģētikas regulatoriem,
- Sadarbībā ar Ziemeļvalstu Ministru Padomi pieredzes apmaiņa ar Dānijas un Norvēģijas enerģētikas regulatoriem un komersantiem par regulēšanas juridiskajiem aspektiem,
- Pieredzes apmaiņas vizīte Francijā, tiekoties ar enerģētikas tirgus dalībniekiem,
- Pieredzes apmaiņas brauciens uz ASV par daudzozaru regulatoru darbības dažādiem aspektiem.

Piedalīšanās projektos

Pārskata periodā komisija piedalījās divos projektos, izmantojot Pasaules Bankas grantu un ES PHARE programmu. Sadarbībā ar Pasaules Banku tika realizēts projekts Palīdzība uzskaites regulēšanas pamatu definēšanā. PHARE Twinning projekts, sadarbībā ar Spānijas partneriem, bija vērsts uz regulatora kapacitātes stiprināšanu elektronisko sakaru nozarē, pievēršoties elektronisko sakaru tirgus analīzei, EK jaunā regulējuma ieviešanai (sekundārā likumdošana), starpsavienojumu līgumiem un citiem jautājumiem.

2004.gadā pieņemtie lēmumi un izstrādātie dokumenti

Laika periodā no 2004. gada 1. janvāra līdz 30. decembrim notikušas 54 komisijas padomes sēdes, pieņemti 312 lēmumi, sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem izsniegtas 53 licences un reģistrētas 114 atļaujas. Sadalījumā pa nozarēm, izsniegta 21 licence enerģētikas nozarē, izsniegta 1 licence dzelzceļa nozarē, izsniegtas 27 licences telekomunikāciju nozarē, reģistrētas 9 telekomunikāciju pakalpojumu sniedzēju vispārējās atļaujas un 93 elektronisko sakaru komersanti ir reģistrēti elektronisko sakaru komersantu reģistrā, izsniegtas 4 licences pasta nozarē, pārreģistrētas un pagarinātas 2 licences pasta nozarē, reģistrētas 12 vispārējās atļaujas pasta nozarē. Grozīti 72 licenču

and companies on energy supply quality regulation issues was organized in cooperation with Italy Electricity and gas regulator,

- The Commission in cooperation with NARUC (USA) organized a benchmarking workshop for the Baltic energy regulators in Riga,
- Experience exchange with Danish and Norwegian energy regulators and companies on legal aspects of regulation in cooperation with the Nordic Council of Ministers,
- Experience exchange visit to France meeting energy market participants,
- Experience exchange trip to USA on different aspects of multi-sector regulatory activities.

Participation in projects

In the report period the Commission participated in two projects by using the World Bank grant and EU PHARE program. The project Assistance in defining the basics of accounting regulation was implemented in cooperation with the World Bank. PHARE Twinning project in cooperation with Spanish partners was directed at strengthening the capacity of the regulator in the electronic communications sector turning to the electronic communications market analysis, introduction of the EC new regulation (secondary legislation), interconnection agreements and other issues.

Adopted decisions and elaborated documents in 2004

From January 1, 2004 to December 30, 2004 54 board meetings took place, 312 decisions were adopted, 53 licenses were issued to public service providers and 114 authorisations were registered. By sectors, 21 licenses were issued in the energy sector, one license was issued in the railway sector, 27 licenses were issued in the telecommunications sector, nine general authorisations of telecommunications service providers were registered and 93 electronic communications companies were registered in the register of electronic communications companies, four licenses were issued in the postal sector, two licenses were reregistered and extended in the postal sector, 12 general authorisations were registered in the postal

nosacījumi, t.sk., 49 licencēm – enerģētikas nozarē un 23 licencēm – telekomunikāciju nozarē, pieņemti lēmumi par 7 licenču anulēšanu.

2004.gadā apstiprināti šādi ārējie normatīvie akti:

1. Metodika balss telefonijas pakalpojumu kvalitātes pārbaudei publiskajā fiksētajā telekomunikāciju tīklā (2004.gada 14. janvāris prot. Nr. 2 (157),4.p.);
2. Metodika publiskā fiksētā telekomunikāciju tīkla taksofonu pakalpojumu kvalitātes pārbaudei (2004.gada 14.janvāris prot. Nr. 2 (157),5.p.);
3. Metodika publiskā fiksētā telekomunikāciju tīkla taksofonu pakalpojumu kvalitātes pārbaudei (2004. gada 14. janvāris prot. Nr. 2 (157),6.p.);
4. Metodika publiskā fiksētā telekomunikāciju tīkla bojājumu pieteikumu un informatīvo pakalpojumu operatoru dienestu pakalpojumu kvalitātes pārbaudei (2004.gada 14.janvāris prot. Nr. 2 (157),7.p.);
5. Metodika balss telefonijas pakalpojumu kvalitātes pārbaudei publiskajā mobilajā telekomunikāciju tīklā (2004.gada 14. janvāris prot. Nr. 2 (157),8.p.);
6. Universālā telekomunikāciju pakalpojuma tīro izmaksu noteikšanas un aprēķināšanas metodika (2004.gada 4.februāris prot. Nr. 5 (160),6.p.);
7. Noteikumi par kārtību, kādā sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji sniedz informāciju Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai apstiprināšanu (2004.gada 7.aprīlis prot. Nr. 17 (172),8.p.);
8. Pasta pakalpojumu tarifu noteikšanas metodika (2004.gada 21.aprīlis prot. Nr. 18 (173),9.p.);
9. Vispārējo atļauju reģistrācijas kārtība uzņēmējdarbības (komercdarbības) veikšanai pasta nozarē (2004.gada 21. aprīlis prot. Nr. 18 (173),10.p.);
10. Noteikumi par vispārējo atļauju pasta nozarē nosacījumiem (2004.gada 21. aprīlis prot. Nr. 18 (173),11.p.);
11. Konkursa par cenas noteikšanu vēja stacijām un konkursa komisijas apstiprināšanu nolikums (2004.gada 26.maijs prot. Nr. 23 (178),6.p.);

sector. 72 license conditions were altered including 49 licenses in the energy sector and 23 licenses in the telecommunications sector, seven licenses were cancelled.

In 2004 the following external legal acts were approved:

1. Methodology for testing the quality of voice telephony services in the public fixed telecommunications network (January 14, 2004 protocol No. 2 (157),article 4);
2. Methodology for testing the quality of public pay telephone services of the public fixed telecommunications network (January 14, 2004 protocol No. 2 (157), article 5);
3. Methodology for testing the quality of public pay telephone services of the public fixed telecommunications network (January 14, 2004 protocol No. 2 (157), article 6);
4. Methodology for examination of damage notifications and testing the quality of information operator services of the public fixed telecommunications network (January 14, 2004 protocol No. 2 (157), article 7);
5. Methodology for testing the quality of voice telephony services in the public mobile telecommunications network (January 14, 2004 protocol No. 2 (157), article 8);
6. Universal telecommunications service net cost setting and calculation methodology (February 4, 2004 protocol No. 5 (160), article 6);
7. Regulations on the procedure of providing information by public service providers to the Public Utilities Commission (April 7, 2004 protocol No. 17 (172), article 8);
8. Postal service tariff setting methodology (April 21, 2004 protocol No. 18 (173), article 9);
9. General authorisation registration procedure for entrepreneurial activities (commercial activities) in the postal sector (April 21, 2004 protocol No. 18 (173), article 10);
10. Regulations on conditions of general authorisations in the postal sector (April 21, 2004 protocol No. 18 (173), article 11);
11. Regulations of the tender on price setting for wind power generators and approval of the tender commission (May 26, 2004 protocol No. 23 (178), article 6);

12. Kārtība privāto elektronisko sakaru tīklu pieslēgšanai publiskajiem elektronisko sakaru tīkliem (2004.gada 16.jūnijs prot. Nr. 26 (181),11.p.);
13. Noteikumi vispārējās atļaujas reģistrēšanai elektronisko sakaru nozarē (2004. gada 30. jūnijs prot. Nr. 28 (183),6.p.);
14. Kārtība piekļuves, starpsavienojumu, iekārtu kopējas izmantošanas, nomāto līniju vai lokālo cilpu atsaistīšanas līguma noslēgšanai (2004.gada 11.augusts prot. Nr. 35 (190),7.p.);
15. Strīdu izšķiršanas kārtība elektronisko sakaru nozarē (2004.gada 11.augusts prot. Nr. 35 (190),8.p.);
16. Noteikumi numura saglabāšanas pakalpojuma ieviešanai (2004. gada 18. augusts prot. Nr. 36 (191),5.p.);
17. Vispārējās atļaujas noteikumi (2004.gada 18.augusts prot. Nr. 36 (191),6.p.);
18. Metodika maksas aprēķināšanai par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem (2004. gada 22. septembris prot. Nr. 42 (197),5.p.);
19. Noteikumi par elektronisko sakaru pakalpojumu lietotājiem piedāvājamo nomāto līniju minimālo pakalpojumu kopu (2004.gada 29.septembris prot. Nr. 43 (198),5.p.);
20. Kārtība, kādā elektronisko sakaru komersants nodrošina piedāvāto elektronisko sakaru pakalpojumu aprakstu un lietošanas noteikumu publisku pieejamību (2004.gada 29.septembris prot. Nr. 43 (198),6.p.);
21. Nacionālā numerācijas plāna apstiprināšanu (2004.gada 27., 28.oktobris prot. Nr. 47 (202),18.p.);
22. Sašķidrinātās gāzes tarifu aprēķināšanas metodika (2004.gada 11.novembris prot. Nr. 49 (204),6.p.);
23. Noteikumi par universālo pakalpojumu elektronisko sakaru nozarē (2004.gada 1.decembris prot. Nr. 52 (207),5.p.);
24. Elektronisko sakaru komersantu sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes mērījumu metodika (2004.gada 8.decembris prot. Nr. 53 (208),5.p.);
25. Noteikumi par elektronisko sakaru komersantu sniegto elektronisko sakaru

12. Procedure for connecting private electronic communications networks to public electronic communications networks (June 16, 2004 protocol No. 26 (181), article 11);
13. Regulations on registration of general authorisation in the electronic communications sector (June 30, 2004 protocol No. 28 (183), article 6);
14. Procedure for concluding access, interconnection, common utilisation of equipment, leased line or local loop unbundling agreement (August 11, 2004 protocol No. 35 (190), article 7);
15. Dispute settlement procedure in the electronic communications sector (August 11, 2004 protocol No. 35 (190), article 8);
16. Regulations for introduction of number preservation service (August 18, 2004 protocol No. 36 (191), article 5);
17. General authorisation regulations (August 18, 2004 protocol No. 36 (191), article 6);
18. Public railway infrastructure usage charge calculation methodology (September 22, 2004 protocol No. 42 (197), article 5);
19. Regulations on minimum leased line services capacity to be offered to electronic communications service users (September 29, 2004 protocol No. 43 (198), article 5);
20. Procedure of ensuring the description of offered electronic communications services and public access to the terms of use by electronic communications company (September 29, 2004 protocol No. 43 (198), article 6);
21. National numbering plan (October 27 and 28, 2004 protocol No. 47 (202), article 18);
22. Liquefied gas tariff calculation methodology (November 11, 2004 protocol No. 49 (204), article 6);
23. Regulations on the universal service in the electronic communications sector (December 1, 2004 protocol No. 52 (207), article 5);
24. Methodology for metering the quality of electronic communications services provided by electronic communications companies (December 8, 2004 protocol No. 53 (208), article 5);
25. Regulations on quality requirements of electronic communications services

pakalpojumu kvalitātes prasībām un kvalitātes pārskatu iesniegšanas kārtību (2004.gada 15.decembris prot. Nr. 54 (209),14.p.);

26. Nolikums vienas vai vairāku individuālo licenču, kurās tiks iekļautas trīs radiofrekvenču lietošanas atļaujas, kas paredz 2010 MHz – 2025 MHz radiofrekvenču diapazona izmantošanu, saņemšanai konkursa kārtībā (2004.gada 30.aprīlis prot. Nr. 19 (174), 4.p.).

2004.gadā apstiprināti šādi grozījumi ārējos normatīvajos aktos:

1. Grozījumi Telekomunikāciju pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā (2004. gada 29. janvāris prot. Nr. 4 (159) ,9.p.);
2. Grozījums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2002.gada 3. decembra Noteikumos par speciālajām prasībām telekomunikāciju uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū (2004.gada 4.februāris prot. Nr. 5 (160),7.p.);
3. Grozījumi Telekomunikāciju pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā (2004.gada 29.janvāra lēmums Nr.31 (prot. Nr.4/159, 7.p))
4. Grozījumi Noteikumos par speciālajām prasībām telekomunikāciju uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū (2004.gada 4.februāra lēmums Nr.35 (prot. Nr.5/160, 7.p))
5. Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2002.gada 29.maija Noteikumos un procedūrā individuālo licenču izsniegšanai uzņēmējdarbības (komercdarbības) veikšanai telekomunikāciju nozarē (2004.gada 4.februāris prot. Nr. 5 (160),8.p.);
6. Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2002.gada 2. oktobra sēdē (protokols nr.54(84) 6.p.) apstiprinātajos Radiofrekvenču spektra izmantošanas noteikumos uzņēmējdarbībai (komercdarbībai) telekomunikāciju nozarē (2004. gada 5. februāris prot. Nr. 6 (161));
7. Grozījumi Noteikumos un procedūrā individuālo licenču izsniegšanai uzņēmējdarbības (komercdarbības) veikšanai telekomunikāciju nozarē (2004.gada 10. marts prot. Nr. 12 (167), 11.p.);

provided by electronic communications companies and the submitting procedure of quality reports (December 15, 2004 protocol No. 54 (209), article 14);

26. Regulations for reception by tender of one or several individual licenses which will include three radio frequency usage permits envisaging the use of 2010 MHz – 2025 MHz radio frequency bandwidth (April 30, 2004 protocol No. 19 (174), article 4).

In 2004 the following amendments to external legal acts were approved:

1. Amendments to Telecommunications service tariff calculation methodology (January 29, 2004 protocol No. 4 (159), article 9);
2. Amendment to the PUC Regulations on special requirements for telecommunications companies with significant market power of December 3, 2002 (February 4, 2004 protocol No. 5 (160), article 7);
3. Amendments to Telecommunications service tariff calculation methodology (Decision No.31 of January 29, 2004 (protocol No.4/159, article 7)
4. Amendments to Regulations on special requirements for telecommunications companies with significant market power (Decision No.35 of February 4, 2004 (protocol No.5/160, article 7)
5. Amendments to the PUC Regulations and procedure for issuance of individual licenses for entrepreneurial activities (commercial activities) in the telecommunications sector of May 29, 2002 (February 4, 2004 protocol No. 5 (160), article 8);
6. Amendments to the PUC Radio frequency spectrum usage regulations for entrepreneurial activities (commercial activities) in the telecommunications sector of October 2, 2002 (5 February 2004 protocol No. 6 (161));
7. Amendments to Regulations and procedure for issuance of individual licenses for entrepreneurial activities (commercial activities) in the telecommunications sector (March 10, 2004 protocol No. 12 (167), article 11);

8. Grozījums Noteikumos par individuālajās licencēs telekomunikāciju nozarē iekļaujamajiem noteikumiem un nosacījumiem (2004.gada 17. un 18.marts prot. Nr. 13 (168), 8.p.);
9. Grozījumi ar padomes 2002.gada 23.oktobra lēmumu Nr.117 apstiprinātajā Nacionālajā numerācijas plānā (2004.gada 28., 29., 30.aprīlis prot. Nr. 19 (174),6.p.);
10. Grozījumi konkursa individuālo licenču saņemšanai nolikumā (2004.gada 29. septembris prot. Nr. 43 (198),8.p.).

2004.gadā apstiprināti šādi iekšējie normatīvie akti:

1. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas struktūra un štatu saraksts (2004. gada 3. marts prot. Nr. 11 (166), 9.p.);
2. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas štatu sarakstu (2004.gada 28.jūlijs prot. Nr. 33 (188), 15.p.);
3. Konkursa komisijas nolikums vienas vai vairāku individuālo licenču, kurās tiks iekļautas trīs radiofrekvenču lietošanas atļaujas, kas paredz 2010 MHz – 2025 MHz radiofrekvenču diapazona izmantošanu, saņemšanai konkursa kārtībā (2004.gada 22.septembris prot. Nr. 42 (197),11.p.);
4. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas struktūras un štatu saraksta apstiprināšanu (2004.gada 27., 28.oktobris prot. Nr. 47 (202),23.p.);
5. Elektronisko sakaru un pasta departamenta nolikums (2004.gada 17. novembris prot. Nr. 50 (205),6.p.);
6. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas nolikums (2004.gada 15. decembris prot. Nr. 54 (209),16.p.);
7. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas darba samaksas noteikumiem (2004.gada 15.decembris prot. Nr. 54 (209),17.p.);
8. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas struktūra un štatu saraksts (2004.gada 15.decembris prot. Nr. 54 (209),18.p.).

2004.gadā apstiprināti šādi grozījumi iekšējos normatīvajos aktos:

1. Grozījumi Noteikumos par darba samaksas

8. Amendments to Regulations on provisions and conditions to be included in individual licenses in the telecommunications sector (March 17 and 18, 2004 protocol No. 13 (168), article 8);
9. Amendments to National numbering plan approved by the board decision No.117 of October 23, 2002 (April 28, 29, 30, 2004 protocol No. 19 (174), article 6);
10. Amendments to the regulations of tender for reception of individual licenses (September 29, 2004 protocol No. 43 (198), article 8).

In 2004 the following internal legal acts were approved:

1. The structure and personnel list of the Public Utilities Commission (March 3, 2004 protocol No. 11 (166), article 9);
2. Personnel list of the Public Utilities Commission (July 28, 2004 protocol No. 33 (188), article 15);
3. Regulations of the tender commission for reception by tender of one or several individual licenses which will include three radio frequency usage permits envisaging the use of 2010 MHz – 2025 MHz radio frequency bandwidth (September 22, 2004 protocol No. 42 (197), article 11);
4. The structure and personnel list of the Public Utilities Commission (October 27 and 28, 2004 protocol No. 47 (202), article 23);
5. Statute of Electronic communications and post department (November 17, 2004 protocol No. 50 (205), article 6);
6. Statute of the Public Utilities Commission (December 15, 2004 protocol No. 54 (209), article 16);
7. Regulations on remuneration of the Public Utilities Commission (December 15, 2004 protocol No. 54 (209), article 17);
8. The structure and personnel list of the Public Utilities Commission (December 15, 2004 protocol No. 54 (209), article 18).

In 2004 the following amendments to internal legal acts were approved:

1. Amendments to Regulations on

- kārtību Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā (2004.gada 11. februāris prot. Nr. 7 (162), 12.p.);
2. Grozījums Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Konsultatīvās padomes nolikumā (2004.gada 17. un 18. marts prot. Nr. 13 (168), 11.p.);
 3. Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas iekšējās darba organizācijas reglamentā (2004.gada 8.marts prot. Nr. 15 (170), 8.p.);
 4. Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas iekšējās darba organizācijas reglamentā (2004.gada 21. aprīlis prot. Nr. 18 (173), 17.p.);
 5. Grozījumi Noteikumos par strīdu iepriekšēju ārpustiesas izskatīšanu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā (2004.gada 30.jūnijs prot. Nr. 28 (183),8.p.);
 6. Grozījumi Konsultatīvās padomes nolikumā (2004.gada 22.septembris prot. Nr. 42 (197),13.p.).

2004.gadā izstrādāti šādi citu institūciju izdodamo normatīvo aktu projekti:

1. Likumprojekts „Grozījumi likumā „Par telekomunikācijām”” (2004.gada 3.marts prot. Nr. 11 (166), 7.p.);
2. Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 1998.gada 20.janvāra noteikumos Nr.23 „Gāzes piegādes un lietošanas noteikumi” (2004. gada 21.aprīlis prot. Nr. 18 (173),13.p.);
3. Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 3.jūlija noteikumos Nr.297 „Noteikumi par regulējamajiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” (2004.gada 7.jūlijs prot. Nr. 29 (184),5.p.);
4. Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 1997.gada 7.oktobra noteikumos Nr.348 „Atsevišķu uzņēmējdarbības veidu licencēšanas noteikumi” (2004.gada 7.jūlijs prot. Nr. 29 (184),6.p.);
5. Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par valsts nodevas likmi par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu 2005.gadā” (2004.gada 4.augusts prot. Nr. 34 (189),12.p.);
6. Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada

- remuneration procedure in the Public Utilities Commission (February 11, 2004 protocol No. 7 (162), article 12);
2. Amendments to the statute of the Counselling Board of the Public Utilities Commission (March 17 and 18, 2004 protocol No. 13 (168), article 11);
 3. Amendments to Regulations of internal work organisation of the Public Utilities Commission (March 8, 2004 protocol No. 15 (170), article 8);
 4. Amendments to Regulations of internal work organisation of the Public Utilities Commission (April 21, 2004 protocol No. 18 (173), article 17);
 5. Amendments to Regulations on extra-judicial dispute settlement in the Public Utilities Commission (June 30, 2004 protocol No. 28 (183), article 8);
 6. Amendments to the statute of the Counselling Board (September 22, 2004 protocol No. 42 (197), article 13).

In 2004 the following drafts of legal acts to be issued by other institutions were prepared:

1. Draft law “Amendments to the law “On Telecommunications”” (March 3, 2004 protocol No. 11 (166), article 7);
2. The Cabinet of Ministers draft regulations “Amendments to the Cabinet Of Ministers regulations No.23 “Gas supply and usage regulations” of January 20, 1998 (April 21, 2004 protocol No. 18 (173), article 13);
3. The Cabinet of Ministers draft regulations “Amendments to the Cabinet of Ministers regulations No.297 “Regulations on types of regulated public services” of July 3, 2001” (July 7, 2004 protocol No. 29 (184), article 5);
4. The Cabinet of Ministers draft regulations “Amendments to the Cabinet of Ministers regulations No.348 “Regulations for licensing of certain types of entrepreneurial activities” of October 7, 1997” (July 7, 2004 protocol No. 29 (184), article 6);
5. The Cabinet of Ministers draft regulations “Regulations on the rate of state duty for public service regulation in 2005” (August 4, 2004 protocol No. 34 (189), article 12);
6. The Cabinet of Ministers draft regulations “Amendments to the Cabinet of Ministers

- 3.jūlija noteikumos Nr.297 „Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” (2004.gada 22. septembris prot. Nr. 42 (197),12.p.);
7. Ministru kabineta noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 3.jūlija noteikumos Nr.297 „Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” (2004.gada 1. decembris prot. Nr. 52 (207),7.p.);
 8. Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par valsts nodevas par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu likmi un maksāšanas kārtību” (2004.gada 3. decembrī iesniegts Ekonomikas ministrijai);
 9. Grozījums Ministru kabineta 2004.gada 3.augusta sēdes protokollēmumā (prot.Nr.46, 10.§) “Par Ministru kabineta noteikumu projektā „Grozījumi Ministru kabineta 2001. gada 3.jūlija noteikumos Nr.297 ”Noteikumi par regulējamiem sabiedrisko pakalpojumu veidiem” iekļauto normu izvērtējumu un priekšlikumiem turpmākai virzībai” (2004. gada 21. oktobrī iesniegts Ekonomikas ministrijai).

Komisija sagatavojusi vairāk nekā 60 atzinumus par citu institūciju izdodamo tiesību aktu projektiem – likumprojektiem, Ministru kabineta noteikumu, rīkojumu un protokollēmumu projektiem.

Strīdu ārpustiesas izskatīšana

Saskaņā ar likumu “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”, viena no komisijas funkcijām ir strīdu ārpustiesas izskatīšana. Komisija izskata ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu saistītus strīdus starp sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem, vai arī starp vairākiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem. Komisijas kompetencē neietilpst strīdi par parādu piedziņu par saņemtajiem pakalpojumiem.

2004.gadā komisijā iepriekšējās strīdu ārpustiesas izskatīšanas kārtībā ir izskatīti 3 strīdi:

1. starp AS „Latvijas Gāze” un SIA „Mārupes ziedi” par veidu, kādā izdarāmi aprēķini par nelikumīgi izlietoto dabasgāzi,
2. starp SIA „Adelina Ltd” un SIA „TLA Dārzeni” par elektroenerģijas piegādes un

regulations No.297 “Regulations on types of regulated public services” of July 3, 2001” (September 22, 2004 protocol No. 42 (197), article 12);

7. The Cabinet of Ministers draft regulations “Amendments to the Cabinet of Ministers regulations No.297 “Regulations on types of regulated public services” of July 3, 2001” (December 1, 2004 protocol No. 52 (207), article 7);
8. The Cabinet of Ministers draft regulations “Regulations on the rate of state duty for public service regulation and the payment procedure” (Submitted to the Ministry of Economics on December 3, 2004);
9. Amendment to the Cabinet of Ministers meeting protocol decision (protocol No.46, 10.§) of August 3, 2004 “On the evaluation of the norms included in the Cabinet of Ministers draft regulations “Amendments to the Cabinet of Ministers regulations No.297 “Regulations on types of regulated public services” of July 3, 2001” and propositions for further progress” (Submitted to the Ministry of Economics on October 21, 2004).

The Commission has prepared more than 60 opinions on legal act drafts to be issued by other institutions – draft laws, the Cabinet of Ministers draft regulations, orders and protocol decisions.

Extra-judicial dispute settlement

In accordance with the law “On regulators of public services” one of Commission’s functions is extra-judicial dispute settlement. The Commission considers disputes associated with public service provision between public service providers and users or between several public service providers. Disputes regarding debt enforcement for provided services are not within the competence of the Commission.

In 2004 three disputes were considered according to the procedure of extra-judicial dispute settlement in the Commission:

1. between JSC “Latvijas Gaze” un LLC “Marupes ziedi” on the method of calculating illegally used natural gas.
2. between LLC “Adelina Ltd” and LLC “TLA Darzeni” on conditions to be included in

- lietošanas līgumā iekļaujamajiem nosacījumiem atbilstoši normatīvajiem aktiem,
3. starp SIA „Adelina Ltd” un SIA „TLA Dārzeni” par SIA „TLA Dārzeni” izteiktā „Brīdinājuma” par elektroenerģijas piegādes pārtraukšanu atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Tiesvedība

Saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”, komisija lēmumu pieņemšanā ir neatkarīga un tās pieņemtos lēmumus un izdotos administratīvos aktus par prettiesiskiem var atzīt un atcelt tikai tiesa. Komisija augstu vērtē šo likumā iestrādāto normu, tādēļ komisijas lēmumu pamatošana un aizstāvēšana tiesā ir neatņemama ikdienas darba sastāvdaļa.

2004.gadā turpinājās vairāki iepriekšējos gados uzsākti tiesvedības procesi:

1. tiesvedības process ar s/o „Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība” par komisijas 09.04.2003. apstiprinātajiem AS „Latvijas Gāze” dabasgāzes tarifiem.
2. tiesvedības process ar s/o „Mazās hidroenerģētikas asociācija” par komisijas 15.10.2003. apstiprināto valsts AS „Latvenergo” vidējo elektroenerģijas realizācijas tarifu. 23.11.2004. tika pieņemts tiesas lēmums par tiesvedības izbeigšanu.
3. tiesvedības process ar SIA „Adelina Ltd” par komisijas 07.05.2003. lēmumu Nr.128 par strīda izšķiršanu. Lietā ir pieņemts galīgs spriedums un tas izpildīts 26.04.2004., izskatot strīdu no jauna.
4. 2004.gada 25.novembrī tika pabeigta tiesvedība ar SIA „Adelina Ltd.” administratīvajā lietā par komisijas prettiesisku rīcību.

2004.gadā tika uzsākti 5 jauni tiesvedības procesi:

1. ar SIA „Adelina Ltd.” par komisijas 23.02.2004. lēmuma Nr.1-2.21/974 atzīšanu par prettiesisku un 07.04.2004. lēmuma Nr.103 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „TLA Dārzeni” elektroenerģijas sadales

the electricity supply and usage agreement according to legal acts.

3. between LLC “Adelina Ltd” and LLC “TLA Darzeni” on the expressed “Warning” by LLC “TLA Darzeni” about conformity of electricity supply interruption to the requirements of legal acts.

Litigation

In accordance with the law “On regulators of public services” the Commission is independent in decision making and its decisions and administrative acts may be declared illegal and repealed only by court. The Commission greatly appreciates this norm of the law therefore substantiation of the Commission’s decisions and defending them in court is an indispensable part of daily work.

In 2004 several litigation processes started in previous years were continued:

1. litigation process with “Free Trade Union Confederation of Latvia” on JSC “Latvijas Gaze” natural gas tariffs approved by the Commission on April 9, 2003.
2. litigation process with “Small Hydro Energy Association” on State JSC “Latvenergo” average electricity sales tariff approved by the Commission on October 15, 2003. A court decision was made to dismiss litigation on November 23, 2004.
3. litigation process with LLC “Adelina Ltd” on the Commission’s decision No.128 of May 7, 2003 about dispute settlement. The final verdict in this case has been adopted and it was implemented on April 26, 2004 by considering the dispute again.
4. Litigation with LLC “Adelina Ltd” in the administrative case on illegal action by the Commission was finished on November 25, 2004.

In 2004 five new litigation processes were started:

1. with LLC “Adelina Ltd” on declaring illegal the Commission’s decision No. 1-2.21/974 of February 23, 2004 and declaring illegal the decision No.103 “On LLC “TLA Darzeni” electricity distribution network

- tīklu pakalpojumu tarifiem” atzīšanu par prettiesisku attiecībā pret elektroenerģijas piegādātāja SIA „TLA Dārzeni” apakšlietotājiem;
2. ar SIA „Adelina Ltd.” par komisijas 2004. gada 16.jūnija lēmuma Nr.159 „Par strīda starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Adelina Ltd.” un sabiedrību ar ierobežotu atbildību „TLA Dārzeni” izšķiršanu” atcelšanu. Komisija lietā ir iesniegusi apelācijas sūdzību, kas tiks izskatīta 2005.gadā;
 3. ar SIA „Adelina Ltd.” par komisijas 2004. gada 11.augusta lēmuma Nr.206 „Par strīda starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Adelina Ltd.” un sabiedrību ar ierobežotu atbildību „TLA Dārzeni” izšķiršanu” atcelšanu;
 4. “Tele2 Telecom” apstrīdēja “Lattelekom SIA” izsniegto licenci. Tiesa „Tele2 Telecom” pieteikumu noraidīja, bet tās lēmums ir pārsūdzēts un lieta tiks skatīta apelācijas kārtībā 2005. gadā;
 5. SIA „Tele2” apstrīdēja komisijas 2004. gada 31.marta lēmumu Nr.111 par administratīvā soda uzlikšanu. Tiesa atcēla minēto komisijas lēmumu. Šo tiesas lēmumu komisija pārsūdzēja un lieta tiks skatīta apelācijas kārtībā.

Sabiedrības informēšana

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija savā darbā lielu uzmanību velta sabiedrības informēšanai un savu lēmumu skaidrošanai. Nozīmīga šā darba sastāvdaļa ir sabiedrības viedokļa izziņāšana un uzklaušana. Komisijas galvenā mērķauditorija ir regulējamie komersanti un regulējamo pakalpojumu lietotāji. Tā kā komisija ir valsts institūcija ar noteiktu vietu pārvaldes struktūrā, svarīga mērķauditorija ir valdība, likumdevēji un pašvaldības.

2004.gadā ir notikušas 10 uzklaušanas sanāksmes – septiņas elektronisko sakaru nozarē, divas par enerģētikas jautājumiem un viena par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas maksas noteikšanas metodiku.

Sabiedrības informēšanā primārā loma ir iestādes interneta mājas lapai www.sprk.gov.lv. Informācija tajā tiek aktualizēta katru darbadienu. Lapai ir 260 abonenti, kuriem reizi nedēļā tiek izsūtīta informācija par lapā ievietotajiem jaunumiem. Tās aktīvākā auditorija ir regulējamie komersanti, kā arī mediju pārstāvji.

service tariffs” of April 7, 2004 regarding sub-users of electricity supplier LLC “TLA Darzeni”;

2. with LLC “Adelina Ltd.” on repealing the Commission’s decision No.159 of June 16, 2004 “On dispute settlement between LLC “Adelina Ltd” and LLC “TLA Darzeni””. The Commission has submitted an appeal which will be examined in 2005;
3. with LLC “Adelina Ltd.” on repealing the Commission’s decision No.206 of August 11, 2004 ““On dispute settlement between LLC “Adelina Ltd” and LLC “TLA Darzeni”””;
4. “Tele2 Telecom” disputed the license issued to LLC “Lattelekom SIA”. The court rejected the application of “Tele2 Telecom”, but its decision has been appealed and the case will be examined by the court of appeal in 2005;
5. LLC „Tele2” disputed the Commission’s decision No.111 of March 31, 2004 on the application of administrative fine. The court repealed this decision of the Commission. The Commission appealed this court decision and the case will be examined by the court of appeal.

Informing the public

The Commission pays a lot of attention to informing the public and explaining its decisions. An important part of this work is finding out and hearing the public opinion. The main target group of the Commission is regulated companies and receivers of regulated services. Since the Commission is a state institution with a specific place in the state administration structure important target groups are the government, legislators and municipalities.

10 public hearings took place in 2004 – seven in the electronic communications sector, two regarding energy issues and one on railway infrastructure usage charge setting methodology.

The Commission’s Internet home page www.sprk.gov.lv has the primary role in informing the public. Information in the home page is updated every workday. The home page has 260 subscribers who receive information about home page news once a week. The most active users are regulated companies, as well as media representatives.

Komisija regulāri ar nacionālo mediju starpniecību informē plašu sabiedrību par aktualitātēm komisijas darbā, padomes lēmumiem un to sagatavošanas gaitu. Tiek gādāts, lai līdzās aktualitātēm sekotu arī argumentēti padomes lēmumu skaidrojumi. Tā kā komisija par būtisku uzskata regulējamo nozaru komersantu izpratnes uzlabošanu par regulēšanas jautājumiem, tad salīdzinoši daudz publikāciju par komisiju, tās izstrādātajiem dokumentiem un pieņemtajiem lēmumiem bija nozaru presē un komercsabiedrību iekšējos izdevumos. Piemēram, žurnālā „Sakaru pasaule” regulāri tiek publicēts informācijas bloks „Regulatora grozs”.

Par atsevišķiem rajoniem un pašvaldībām aktuāliem jautājumiem informācija tiek nosūtīta arī attiecīgo rajonu reģionālajiem medijiem. Tas pārsvarā saistīts ar koģenerāciju stacijām apstiprinātajiem tarifiem. Katru gadu reģionālajai presei tiek izsūtīti telekomunikāciju pakalpojumu kvalitātes pārskati ar katra rajona rādītāju atspoguļojumu. Reģionālā prese parasti atspoguļo arī komisijas un ekspertu darba tikšanās attiecīgajās pašvaldībās.

Ar komisijas darbu tieši saistītās presē atspoguļotās tēmas 2004.gadā bija:

- Par tiesu ar SIA “Latvijas mobilais telefons” sakarā ar licencēm SIA „Radiokoms” un AS „Telekom Baltija”
- Par grozījumiem Enerģētikas likumā sakarā ar AS “Latvijas Gāze” vēlni, lai rūpnieciskajiem lietotājiem tarifi netiktu regulēti
- Par jauno elektrības tarifu pieauguma ietekmi uz tautsaimniecību un atsevišķām lietotāju grupām
- Viedokļi par to, kad kādi regulējamie tarifi varētu augt
- Diskusijas par likuma projektu „Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību”
- Par mobilo telefonu lietotāju skaitu Latvijā
- Par AS “Latvijas Gāze” peļņu un to, vai nepieciešams attiecīgi pārskatīt dabasgāzes tarifus
- Par nepieciešamību pāriet uz astoņu ciparu numerāciju
- Par komisijas pilnvaru paplašināšanu saskaņā ar jauno Elektronisko sakaru likumu

The Commission regularly informs the public on important issues in the Commission’s work, board decisions and their preparation through national media. It makes sure that important issues are followed by explanations of board decisions. Since the Commission regards the improvement of understanding about regulation issues by regulated sector companies as significant many publications on the Commission, its developed documents and adopted decisions were in the sector press and internal publications of companies. For example, information material “Regulator’s basket” is regularly published in the journal “Sakaru Pasaule” (Communications World).

Information on issues relevant for specific regions and municipalities is sent also to the regional media. It mainly concerns tariffs approved for CHP plants. Each year the regional press receives telecommunications service quality reports with indicators for each district. The regional press usually reports on the meetings of the Commission and experts in respective municipalities.

Topics directly associated with the Commission’s work and covered in the press in 2004 were:

- on litigation with LLC “Latvijas mobilais telefons” regarding licenses for LLC “Radiokoms” and JSC “Telekom Baltija”
- on amendments to the Energy Law related to JSC “Latvijas Gaze” requests for tariffs for industrial users not to be regulated
- on the impact of the increased electricity tariffs on the economy and separate user groups
- opinions on which regulated tariffs may increase
- discussions on the draft law “On the procedures for the suspension of the operations of undertakings, institutions and organisations”
- on the number of mobile phone users in Latvia
- on the profits of JSC “Latvijas Gaze” and whether it is necessary to revise natural gas tariffs accordingly
- on the necessity to switch to eight digit phone numbers
- on expanding the Commission’s authority in accordance with the new Electronic Communications Law

- Par valsts AS „Latvenergo” reorganizāciju un licenci „Augstspriegumu tīkliem”
- Par enerģētikas tirgus liberalizāciju
- Par starpsavienojumu tarifiem
- Par trešā UMTS operatora licences izsoles sagatavošanas procesu
- Par sašķidrinātās gāzes tarifu paaugstināšanu
- Komentāri par CDMA operatora TRIATEL darbības uzsākšanu

2004.gads komisijā bija pasludināts par telekomunikāciju gadu. Tas arī attaisnojās, jo salīdzinājumā ar pārējām regulējamajām nozarēm lielākais padomē pieņemto lēmumu skaits, kā arī izstrādāto un apstiprināto dokumentu skaits ir elektronisko sakaru nozarē. Par telekomunikācijām ir arī lielākais preses publikāciju skaits. Visvairāk ir rakstīts par starpsavienojumu tarifiem un komisijas lēmumu tos būtiski samazināt „Lattelekom SIA”. Otra visvairāk aprakstītā tēma ir komisijas aicinājumi Satiksmes ministrijai izlemt, kā likvidēt radušos numerācijas resursu deficītu.

Visa gada garumā ievērojama bija preses interese par to, kad un kurā nozarē tarifi atkal varētu celties. Vislielākā interese bija par dabasgāzes tarifiem, jo tika panāktas jaunas vienošanās starp AS „Latvijas gāze” un OAO „Gazprom” par dabasgāzes iepirkšanas cenām.

Finansējums un tā izlietojums

Atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2004.gadam”, komisijas budžets ir iekļauts Ekonomikas ministrijas budžetā kā tā sastāvdaļa.

Komisijas darbība tiek finansēta no nodevas par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu, kuru maksā regulējamie komersanti. Pārskata gadā nodevas apmērs, atbilstoši Ministru kabineta 2003. gada 30. septembra noteikumiem Nr. 548 „Noteikumi par valsts nodevas likmi par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu 2004.gadā”, bija 0,2% no komersanta sniegtā attiecīgā sabiedriskā pakalpojuma 2003. gada neto apgrozījuma.

Komisijas darbības nodrošināšanai 2004. gada ieņēmumi tika plānoti Ls 1 692 302 apmērā, tajā skaitā ārvalstu finanšu palīdzība Phare 2002. gada Nacionālās programmas

- on reorganisation of State JSC “Latvenergo” and license for “Augstspriegumu tīkli”
- on energy market liberalisation
- on interconnection tariffs
- on the preparation process of the auction of the third UMTS operator license
- on the liquefied gas tariff increase
- comments on the beginning of operations of CDMA operator TRIATEL

Year 2004 was declared the year of telecommunications in the Commission. It was justified because compared to other regulated sectors the largest number of adopted board decisions, as well as the number of developed and approved documents was in the electronic communications sector. Most of the press publications were also about telecommunications. Most popular topics were interconnection tariffs and the Commission’s decision to reduce them significantly for LLC “Lattelekom”. The other most described topic was the Commission’s request to the Ministry of Transport to decide how to eliminate the deficit of numbering resources.

All year long the press showed significant interest concerning possible tariff increases in all the sectors. The highest interest was about the natural gas tariffs because new agreements were reached between JSC “Latvijas Gaze” un JSC „Gazprom” on natural gas purchase prices.

Financing and its use

In conformity with the law “On state budget for 2004” the Commission’s budget is a part of the budget of the Ministry of Economics.

The Commission’s operations are financed from the duty on public service regulation which is paid by the regulated companies. In the report year the state duty in accordance with the Cabinet of Ministers regulations No.548 of September 30, 2003 “Regulations on the rate of state duty for regulation of public services in 2004” was 0.2% of the net turnover of the respective public service provided by the company.

Revenues of 1 692 302 lats were planned to provide the operation of the Commission in 2004 including foreign financial aid within Phare National program project No.2002/000-

projekta Nr. 2002/000-590-07-01 „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija” Twinning līguma ietvaros – Ls 335 160, izdevumi tika plānoti Ls 1 622 302 apmērā, jo atbilstoši Ministru kabineta 2003. gada 22. jūlija sēdes protokola Nr. 41 2.§ “Par valsts budžetu 2004. gadam un fiskālās situācijas stabilizāciju” 4.punktam tika noteikts, ka ministriju un citu centrālo valsts iestāžu izdevumi tiek samazināti par 6.45%, kā rezultātā komisijas 2004. gada izdevumi tika samazināti Ls 70 000 apmērā.

Saskaņā ar naudas plūsmas principu 2004. gada ieņēmumi no valsts nodevu par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu maksājumiem tika prognozēti Ls 1 357 142 apmērā, bet faktiski komisijas norēķinu kontā iemaksāta valsts nodeva Ls 1 337 180 apmērā jeb par 1.5 % mazāk nekā plānots. Komisijas izdevumi apgūti Ls 1 276 278 apmērā jeb 99 % no plānotā. Līdzekļu atlikums skaidrojams ar to, ka 2004. gadā netika apgūti Phare projekta Nr. 2002/000-590-07-01 „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija” Twinning līguma ietvaros paredzētais paralēlais līdzfinansējums.

Pārskata gadā neapgūtie Phare 2002. gada Nacionālās programmas projekta Nr. 2002/000-590-07-01 „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija” Twinning līguma ietvaros paredzētie ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļi, kā arī paralēlais līdzfinansējums, tiks pārcelti uz nākošo - 2005. gadu.

Komisijas 2004. gada pārskats sagatavots, pamatojoties uz 2004. gada 30. novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 999 „Valsts un pašvaldības budžeta iestāžu gada pārskatu sagatavošanas kārtība”. 2004. gada pārskats iesniegts Ekonomikas ministrijai iekļaušanai tās konsolidētajā gada pārskatā. Atzinumu par komisijas 2004. gada pārskatu sniedza SIA „Revīzija un vadības konsultācijas” zvērināta revidente Zigrīda Šneidere, sertifikāts Nr. 110.

Saskaņā ar likumu „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” komisijas veiktajiem darījumiem tika organizēti valsts pasūtījumi, tajā skaitā 22 cenu aptaujas procedūras, 1 atklāts konkurss, un kopumā noslēgti 86 sadarbības līgumi.

590-07-01 “Public Utilities Commission” of the Twinning agreement – 335 160 lats, expenditures of 1 622 302 lats were planned because according to Paragraph 4 of the Cabinet of Ministers meeting protocol No. 41 2. § of July 22, 2003 “On state budget for 2004 and stabilisation of the fiscal situation” it was specified that expenditures of ministries and other central state institutions are decreased by 6.45% and as a result the Commission’s expenditures for 2004 were reduced by 70 000 lats.

According to the cash flow principle revenues from the state duty on public service regulation in 2004 were forecasted at 1 357 142 lats, but in fact the Commission received state duties amounting to 1 337 180 lats or 1.5% less than planned. Expenditures of the Commission were 1 276 278 lats or 99% of the forecasted amount. The surplus of funds is explained by the fact that the parallel co-financing within Phare project No. 2002/000-590-07-01 “Public Utilities Commission” of the Twinning agreement was not used in 2004.

Unused foreign financial aid funds within the Phare National program project No. 2002/000-590-07-01 “Public Utilities Commission” of the Twinning agreement in the report year, as well as parallel co-financing will be transferred to year 2005.

The Commission’s financial report was prepared on the basis of the Cabinet of Ministers regulations No. 999 “Procedure for preparation of the annual reports of state and municipal budget institutions” of November 30, 2004. Annual report 2004 has been submitted to the Ministry of Economics to be included in its consolidated annual report. Opinion on the Commission’s Annual report 2004 was given by a sworn auditor Zigrīda Šneidere, certificate No. 110.

In accordance with the law “On procurement for state or local government needs” state procurements were organized including 22 price quotation procedures, 1 open competition and a total of 86 cooperation agreements were concluded.

Pielikumi / Appendices

Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu. Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance) Information on the use of state budget funds. Assets and liabilities (summary balance sheet)

1.tabula (latos)
Table 1 (in lats)

N.p.k. No.	Bilances rādītāji Balance indicators	Gada sākumā Beginning of year	Gada beigās End of year
1. Aktīvs / 1. Assets			
1.1.	Ilgttermiņa ieguldījumi Long-term investments	197 542	130 095
1.2.	Apgrozāmie līdzekļi Current assets	207 084	497 930
Aktīva kopsumma Total assets		404 626	628 025
2. Pasīvs / 2. Liabilities			
2.1.	Pašu kapitāls Equity	401 190	609 104
2.2.	Kreditori Accounts payable	3 436	18 921
Pasīva kopsumma Total liabilities		404 626	628 025

Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums. Programma „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija” Use of state budget resources. Program “Public Utilities Commission”

2.tabula (latos)
Table 2 (in lats)

N.p.k. No.		Iepriekšējā gada izpilde*	Pārskata gadā In the report year	
		Last year*	apstiprināts likumā approved in the law	faktiskā izpilde* actual results*
1	2	3	4	5
1.	ieņēmumi, kopā Revenues, total	1 202 949	1 692 302	1 545 357
1.1.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi – valsts nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu paid services and other revenues – state duty for regulation of public services	1 202 949	1 357 142	1 337 180
1.2.	ārvalstu finanšu palīdzība foreign financial assistance	0	335 160	208 177
2.	Izdevumi, kopā Expenditure, total	1 136 453	1 622 302	1 484 455
2.1.	uzturēšanas izdevumi, kopā maintenance expenditure, total	1 102 984	1 577 532	1 439 690
2.1.1.	atalgojums remuneration	638 867	682 975	682 919
2.1.2.	komandējumi business trips	39 894	66 643	66 643
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas subsidies and grants	584	3 510	3 507
2.1.4.	pārējie uzturēšanas izdevumi other maintenance expenditure	423 639	824 404	686 621
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem, kopā expenditure for capital investments, total	33 469	44 770	44 765
2.2.1.	kapitālās iegādes capital purchases	33 469	44 770	44 765
3.	Nodarbinātība: Employment:			
3.1.	faktiskais nodarbināto skaits actual number of persons employed	78	94	83
3.2.	vidējā darba alga (amatalga) average salary	373	x	365

* noteikts saskaņā ar naudas plūsmas principu.
* determined according to cash flow principle.

Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums. Apakšprogramma „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana”
Use of state budget resources. Subprogram „Regulation of Public Services”

3.tabula (latos)

Table 3 (in lats)

N.p.k. No.		Iepriekšējā gada izpilde*	Pārskata gadā In the report year	
		Last year*	apstiprināts likumā approved in the law	faktiskā izpilde* actual results*
1	2	3	4	5
1.	Ieņēmumi, kopā <i>Revenues, total</i>	1 202 949	1 357 142	1 337 180
1.1.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi – valsts nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu <i>paid services and other revenues – state duty for regulation of public services</i>	1 202 949	1 357 142	1 337 180
2.	Izdevumi, kopā <i>Expenditure, total</i>	1 136 453	1 287 142	1 276 278
2.1.	uzturēšanas izdevumi, kopā <i>maintenance expenditure, total</i>	1 102 984	1 242 372	1 231 513
2.1.1.	atalgojums <i>remuneration</i>	638 867	682 975	682 919
2.1.2.	komandējumi <i>business trips</i>	39 894	66 643	66 643
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas <i>subsidies and grants</i>	584	3 510	3 507
2.1.4.	pārējie uzturēšanas izdevumi <i>other maintenance expenditure</i>	423 639	489 244	478 444
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem, kopā <i>expenditure for capital investments, total</i>	33 469	44 770	44 765
2.2.1.	kapitālās iegādes <i>capital purchases</i>	33 469	44 770	44 765
3.	Nodarbinātība: <i>Employment:</i>			
3.1.	faktiskais nodarbināto skaits <i>actual number of persons employed</i>	78	94	83
3.2.	vidējā darba alga (amatalga) <i>average salary</i>	373	x	365

Neietver plānoto ārvalstu finanšu palīdzību.

* noteikts saskaņā ar naudas plūsmas principu.

Not including planned foreign financial assistance.

* determined according to cash flow principle.

Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums
Apakšprogramma „Ārvalstu finansēto projektu ieviešanas tehniskā uzraudzība”
Use of state budget resources Subprogram „Technical Supervision of Implementation of Foreign-financed projects”

4.tabula (latos)

Table 4 (in lats)

N.p.k. No.		Iepriekšējā gada izpilde*	Pārskata gadā In the report year	
		Last year*	apstiprināts likumā approved in the law	faktiskā izpilde* actual results*
1	2	3	4	5
1.	ieņēmumi, kopā <i>Revenues, total</i>	0	335 160	208 177
1.1.	ārvalstu finanšu palīdzība <i>foreign financial assistance</i>	0	335 160	207 177
2.	izdevumi, kopā <i>Expenditure, total</i>	0	335 160	207 177
2.1.	uzturēšanas izdevumi, kopā <i>maintenance expenditure, total</i>	0	335 160	207 177
2.1.1.	pārējie uzturēšanas izdevumi <i>other maintenance expenditure</i>	0	335 160	207 177
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem, kopā <i>expenditure for capital investments, total</i>	0	335 160	207 177

* noteikts saskaņā ar naudas plūsmas principu.

Maksas pakalpojumi un to izcenojumi, citi pašu ieņēmumi
Paid services and their tariffs, other revenue

5.tabula (latos)
Table 5 (in lats)

N.p.k. No.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi <i>Paid services and other revenue</i>	Izcenojums <i>Rate</i>	Faktiskie ieņēmumi* <i>Actual revenue*</i>
1.	Ieņēmumi no valsts nodevas par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu <i>Revenue from state duty for regulation of public services</i>	0,2 % apmērā no uzņēmumu neto apgrozījuma 2002. gadā <i>0.2% of net turnover of the company in 2002</i>	1 337 180

* noteikts saskaņā ar naudas plūsmas principu.
** determined according to cash flow principle.*

Iemaksas starptautiskajām organizācijām (latos)
Payments to international organizations (in lats)

6.tabula (latos)
Table 6 (in lats)

N.p.k. No.	Organizācijas nosaukums <i>Name of organization</i>	Iepriekšējā gadā <i>Previous year</i>	Pārskata gadā <i>In the report year</i>
1.	<i>Energy Regulators Regional Association</i>	584	807
2.	<i>Council of European Energy Regulators</i>	-	2 700

Revīzija un vadības konsultācijas SIA

Reģ. Nr. 40003611571, Hospitāļu iela 8, Rīga, LV-1013, Latvija,
Tālr. +371 9 48 14 42, e-pasts: rvk@apollo.lv

**Revidentu ziņojums
Latvijas Republikas Saeimai**

Mēsesamveikuši Sabiedriskopakalpojumu regulēšanas komisijas 2004. gada finanšu pārskatu, uz kuriem balstoties ir sagatavoti saīsinātie Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2004. gada finanšu pārskati, revīzijasaskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas izdotajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Mūsu 2005. gada 16. februāra revidentu ziņojumā mēs sniedzām atzinumu bez iebildēm par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2004. gada finanšu pārskatiem, uz kuriem balstoties ir sagatavoti saīsinātie Sabiedriskopakalpojumu regulēšanas komisijas 2004. gada finanšu pārskati.

Pēc mūsu domām, klātpievienotie saīsinātie finanšu pārskati visos būtiskajos aspektos atbilst Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2004. gada finanšu pārskatiem, pēc kuriem tie sagatavoti un par kuriem mēs izteicām atzinumu.

Lai gūtu pilnīgāku priekšstatu par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas finansialo stāvokli 2004. gada 31. decembrī, tās 2004. gada darbības rezultātiem un mūsu veiktās revīzijas apjomu, iepriekš minētie saīsinātie finanšu pārskati būtu jālasa kopā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2004. gada finanšu pārskatiem, uz kuriem balstoties ir sagatavoti šie saīsinātie finanšu pārskati, un attiecīgo mūsu revidentu ziņojumu, kas izteikts par šiem finanšu pārskatiem.

Zigrīda Šneidere
SIA Revīzija un vadības konsultācijas
Komerksabiedrības licence Nr. 79
Rīkotājdirektore
Zvērināta revidente
Sertifikāta Nr. 110

Rīga,
2005. gada 16. februārī.

**Report by Auditors to the
Saeima of Republic of Latvia**

We have performed the audit of the Public Utilities Commission's financial statements for year 2004, which served as a basis for the preparation of the short form of the Public Utilities Commission's financial statements for year 2004, according to the International Auditing Standards issued by the International Federation of Accountants. In our auditor's report of February 16, 2005 we provide our opinion without objections on the Public Utilities Commission's financial statements of 2004, which served as the basis for the preparation of the short form of the Public Utilities Commission's financial statements of 2004.

In our opinion, the attached short form of the financial statements in all essential aspects corresponds to the Public Utilities Commission's financial statements of 2004, which served as the basis for their preparation and about which we provided our opinion.

In order to obtain a thorough percept on the financial condition of the Public Utilities Commission on December 31, 2004 and the results of its operation in 2004 and on the scope of the audit we have performed, the short form of the financial statements should be evaluated in the context of the Public Utilities Commission's financial statements of 2004, which served as the basis for the preparation of the short form of the financial statements, and our auditor's report which is provided on these financial statements.

Zigrīda Šneidere
LLC Revizija un vadības konsultācijas
License No. 79
Managing Director
Sworn Auditor
Certificate No. 110

Rīga,
February 16, 2005.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, Latvija
Tālrunis 7097200, Fakss 7097277
<http://www.sprk.gov.lv>
e-pasts: sprk@sprk.gov.lv

Public Utilities Commission

55 Brivibas St., Riga, LV-1010, Latvia
Phone 371 7097200, Fax 371 7097277
<http://www.sprk.gov.lv>
e-mail: sprk@sprk.gov.lv